

# CRIPTOCOMUNISMUL

- UN VIRUS MUTAGEN ȘI PROGRAMAT ÎMPOTRIVA NAȚIUNII ROMÂNE -

Florea OLTEANU

Națiunea română trăiește în paradox: președintele țării zămbește mereu, iar națiunea română trăiește drama înstrăinării și a colapsului economic, a izolării, a frigului existențial, a genocidului fizic și moral.

În timpul de liniște socială, când totuși pericolul "barbariei unite" vibra amenințător, se nășteau slogane, care mai de care otrăvitoare, mustind fetid o nouă ideologie, altoită pe reacționarismul comunist. Forțele oculte infectau eterul (ca și azi, în mereu azi) cu vibrații malefice, despre un pericol evident. Și astfel se nășteau povești despre capitaliștii rapaci care vor să invadeze țara, să instaureze exploatare și sălbăticie socială.

Așa s'a născut unul dintre cele mai nocive slogane: NU NE VINDEM ȚARA! Și pentru a se dovedi celor care doreau

conștient integrarea națiunii române la valorile Occidentului că vor fi LINȘAȚI, președintele de pe atunci și de acum, care râde-râde mereu, a pus în mișcare mașina diabolică a comunismului: hoarde de mineri travestiți au invadat capitala națiunii și au dezlănțuit cel mai sălbatic "război al educației criptocomuniste". Sute de victime, sute de răniți au fost bătuți în "stil SS" și aruncați în lagărele de ocazie, unde au trăit groaza "umanismului reformist" al tovarășului Iliescu, care a fost foarte "uman" cu hoardele de securisto-mineri, mulțumindu-le la orele de vârf, pentru că au avut "curajul patriotic" în PIATA UNIVERSITĂȚII să "sădească flori", pentru curajul de a pune în drepturi "noua barbarie" a criptocomunismului. Sute de mii de năpăstuiți și de mutilați ai comunismului au "brava" și

au APROBAT barbaria securisto-minerilor, strigând în inconștiența lor, arhiveculat slogan: "NU NE VINDEM ȚARA!!!", și așa au rămas, năcuți de "binefacerile criptocomunismului" - inventat de "marele tovarăș educat la Moscova". Sloganul s'a așezat ca o peliculă grea, neagră și urât mirositoare pe conștiința a sute de mii de oameni, iar tineretul trăiește din plin coșmarul unei existențe care nu aduce nici o boare de lumină și speranță viitorului lor, dar și al națiunii.

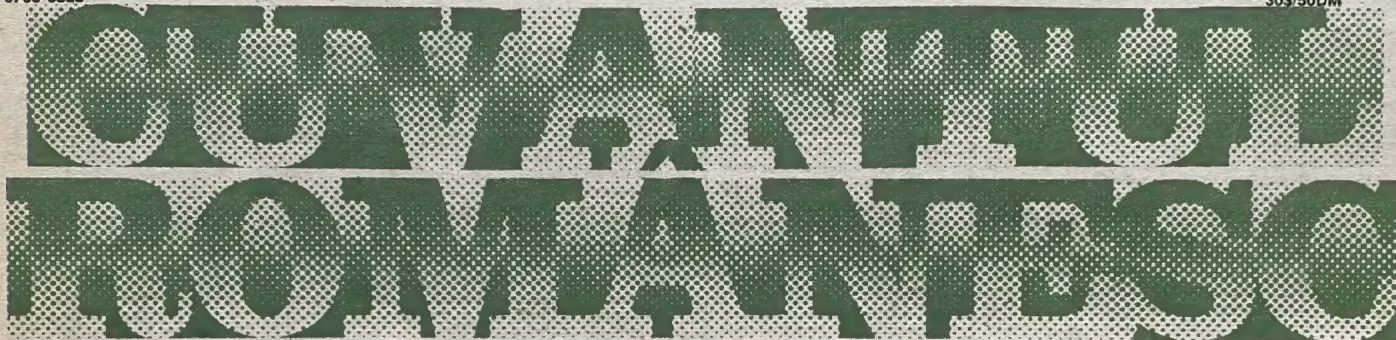
Criptocomunismul a ieșit foarte virulent, marea "savant" al acestui experiment are de ce să fie "FERICIT" - i-a reușit. El râde-râde mereu, râde pe meridianele planetei, râde în parlamentele Europei, la tribuna ONU, în parlamentele Americii, râde obsedant. Evoluția experi-

mentului său dă naștere în continuare la "monștrii sacri", care crează legi lipsite de Logos și Morală, spoliază națiunea de rostul ei existențial și universal. Criptocomunismul face miere de viespi și națiunea română continuă să mănânce atinsă de foamea nestăpânită, bolnavă de celălalt experiment care a durat 45 de ani.

Criptocomunismul se lăfăie în luxul iliescist, purtând matricea tatălui prețutindeni, spoiind fața adevărului cu minciuna. Națiunea română continuă să suporte experimentul, trăiește cu frica sloganului iliescist NU NE VINDEM ȚARA, iar CRIPTOCOMUNISMUL - un virus mutagen și programat - lovește din plin destulul actualelor generații și continuă să fie tot mai activ pentru a-și menține eficacitatea și peste generațiile care vin.

ISSN  
0705-8365

Prețul unui abonament anual  
305/500M



THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 235 - FEBRUARIE 1996

PUBlicație LUNARA

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ

## PROBLEMA TRANSFIGURĂRII

Eugen BĂRSAN

Este vorba de transfigurarea Românilor. De scoaterea lui din tarele comuniste care îi dau o arătare de om ne-om și de schimbarea lui într-un alt om care se ridică la valori de demnitate personală, fondate pe morală și pe spirit creștin. De remarcat că, în chip natural și istoric, aceasta este fuziunea lui organică.

O atare fuziune este singurul mod spiritual de a fi în opoziție cu dictatul comunist care a creat blestemul despărțirii ființei de chipul ei românesc și creștin, pentru a satisface poftele nebunești ale lui Stalin, Ceaușescu și ale cadriștilor torționari cu înfățișări de diavoli cu deosebire în ședințele de transformări. În ședințele de pocnit la mir pe oricine s'ar fi încumetat să nu dea ascultare. Ședințe în care s'a căutat transformarea Românilor în monștru comunist.

După 45 de ani de asemenea operă necurată și de punere sub lacăt și interdicție a izvoarelor spirituale naționale, evocarea acestor izvoare nu este încă deloc un lucru dorit de fosta-actuala putere guvernantă. Iar atâtea timp cât acest lucru mai subzistă, demascarea torțiunii "spălarea sufletului românesc" este o operație aproape imposibilă. Drept consecință, până când nu se întâmplă stăpînire a acestei stări, Românul rămâne doar la libertatea de a vorbi de tot ce în jurul lui este insuportabil: indiferență și dispreț față de adevăr, lașitate, necinste, vulgaritate, torționism și cinism. Toate făcute organizat și la dimensiunile întregii populații. Efectul: o viață hibridă și anacronică dăunătoare poporului român, creată de ticăloși.

Deformările, falsificările și tăcerile comuniste trebuie neapărat înlăturate, duse la adevăr. Fiindcă altfel națiunea română nu poate pulsa. Fără tradiția spirituală ei, ea este lipsită de identitatea genuină. Iar fără identitatea genuină un neam nu poate dura, nu poate pătrunde în lume, în istoria omenirii. Intuiția acestui lucru a fost pusă în strigătul Revoluției de tabula rasa cu comunismul, de tot ce ține de el, și de transformare, de transfigurare a societății românești în altceva, în cu totul altceva, în "fericirea de a fi Român".

O fericire care înseamnă gena adevărului și moralității, redobândite prin alungarea din scenă a "auto-puternicului" marxist. La baza acestei fericiri e libertatea Românilor de reintălnire cu Dumnezeu Cerului și Pământului românesc, pus și El în desființare și

Continuare în pag.3

## DESPRE RINOCERII ROȘII AI "EPOCII DE TRANZIȚIE ILIESCISTE"

Florin OPREA-SĂLCEANU

Tranziția iliescistă a născut o nouă "specie umană": RINOCERII ROȘII. Despre aceștia se pot scrie tomuri întregi. Ei sunt pretutindeni, ca muștele. Ei sunt marii "afaceriști" și nu au scrupule, nici valorile conștiinței de sine. Pentru ei nu există spațiu și timp, nici cultură, nici morală, nici respect față de valorile națiunii.

Festinel este "bucuria" existenței lor. Ei cenzurează orice idee, orice îndrăzneală a spiritului. Ei se complac și găsesc valoroasă mizeria umană, care pe zi ce trece devine tot mai dictatorială, să impoarte cu noroi pe cei întregi moral și spiritual. Rinocerii visează să aibă puterea în folosul lor ca pe vremea comunismului.

Rinocerii roșii au un miros "universal" de hienă. Răul pe care îl expiră ucide pe termen lung sau scurt. Rinocerii roșii visează PUTEREA, să își impună dreptul de veto, dictatura închisorilor și a cavernelor. Au marea neobrăzare să declare fără restricții, că sunt egali cu Dumnezeu și dispun de viețile oamenilor după propriul lor plac.

Ei dictează dela tribuna parlamentului rușinile ceea ce vor și nu cum trebuie să fie conform legilor de conștiință. Pentru ei nu există așa ceva. Persiflează în fiecare clipă libertățile și drepturile tuturor oamenilor. Brutalitatea lor roșie

se perpetuă și înveninează tot ceea ce este frumusețe a unei națiuni. În prostia lor fără margini se împănăză cu purpură, apoi dictează legi, care nu sunt legi, decrete oricare ar fi ele, nu pentru a echilibra nenorocirea națiunii române, ci pentru a disipa complet cu cancerul "umanismului reacțional comunist". Se mișcă prin lume pentru a insinua pospaful de democrație, pentru a murdări privirea și rațiunea curată a lumii, pentru a arboră la loc de cinste minciuna comunistă.

Cu aceasta s'au hrănit decenii, clipă de clipă, ceas de ceas. Au prăbușit în scârbă și sărăcie națiunea română. Nu au iertat nimic. Au nimicit spiritele cele mai elevate ale națiunii. Au creat libertatea celorlor și au "innobilat" milioane de oameni cu spiritul de turmă.

Rodul acestei "fericiri comuniste" este și azi în expansiune. Sărăcia, debusolarea existențială, cronicizarea bolilor de conștiință prin uciderea lui Dumnezeu, încă macină națiunea română. Ei sunt de vină! Rinocerii roșii! Ei! Națiunea română este servită la masa festinului roșu, festinul lor care este interminabil, care a devenit un obicei.

Sunt rare spiritele, poate cele care sunt evaluate și au o voință divină, care continuă să limiteze extinderea

leprei roșii, să nu cadă pradă, ei în lumina ADEVĂRULUI, CREDINȚEI și LIBERTĂȚII neîntinată în altarul vieții lor ca izvor al datoriei și de câte ori există prilejul o revelează națiunii.

Dar Rinocerii roșii, nouă specie a tranziției iliesciste, spurcă totul cu o fervoare diabolică dela tribuna națiunii. Și pentru ca "umanismul" lor infectat de hoție, corupție, minciună să fie remarcat de frații lor de pretutindeni, dăruți întru

totul răului, Rinocerii roșii nu renunță la fastul fascist. Au reactivat sistemul de represiune condus în nerușinarea lui din umbră de către un "mare politician de mucava", pentru a murdări în continuare, fără teama că vor fi trași la răspundere cândva, valorile universale ale națiunii.

Ei se "remarcă" prin rușinea în care a fost aruncată națiunea română. Cu ifosele lor de "mari politicieni" declamă fraze găunoase, se

Continuare în pag.3

### CITITI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii  
colaboratori din România:

Florea OLTEANU	pagina 1
Florin OPREA-SĂLCEANU	pagina 1
Prof. Banu SERDARU	pagina 2
Av.Dr. Nicolae RODEAN	pagina 4
Prof. Radu ȘTEFĂNESCU	pagina 4
Gh. IONESCU-OLBOJAN	pagina 5
Av George VASU	pagina 5
Prof. Andrei IUSTIN-HOSSU	pagina 5
Prof. Mihai Stere DERDENA	pagina 6
Prof. T. B. ȘUTEANU	pagina 6
Prof. Radu BADIU	pagina 7
Prof. Ionel RĂDULESCU	pagina 7
Prof. Teodor BRĂILEANU	pagina 7
Gh. GORUNESCU-PENCIU	pagina 8
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 14
Dragos VITENCU	pagina 16
Ion CREȚU	pagina 16
Nicolae BRĂDEANU	pagina 20



# EDITORIAL

## REVENIRI

Se cuvine din când în când să revenim asupra punctelor esențiale ale orientării noastre, căci în desfășurarea acțiunilor noastre, de multe ori, prin însăși natura polemică, se pot pierde din vedere punctele de sprijin ale ziarului nostru.

Ziarul nostru a pornit la treabă în exil, sub imperativul național și moral de a apăra interesele românești. De a prezenta cultura și spiritualitatea românească în formele și conținutul cel adevărat, nu în formele falsificate, pe care le-a prezentat după 1945, ideologia marxistă care s'a instaurat în România, cu și sub protecția armatelor bolșevice ale Moscovei, având ca instrument de operații în societatea românească, nefastul partid comunist, o creație hibridă, care nu avea nici un fel de legătură cu sufletul și cu idealurile de viață ale poporului român. La această poziție pur românească, s'au raliat o serie întreagă de personalități românești, care veneau din toate cercurile de afiliere politică, pe baza unui principiu democratic. Și, obiectivul final, era să se înlăture calamitatea bolșevică din România, prin eliberarea de jugul iobăgiei, în care trăia întregul popor sub dictatura comunistă.

Era normal ca dictatura comunistă din România să reacționeze după logica ei și să încerce contracararea scrisului din exil, prin toate mijloacele de care dispunea, utilizând metodele cele mai abjecte și imorale, ca să-și apere genocidul în care era angajat. Căci acesta a fost scopul principal al comunismului din România: lichidarea totală a existenței naționale și scoaterea din istorie a valorilor specifice care erau expresia veacurilor de creație românească. Toate eforturile comunismului au fost îndreptate înspre negarea totală a afirmării românești, ca națiune, ca spiritualitate, ca tradiție și împlinire culturală. Exilul era conștient de pericolul acestei lichidări, și era îngrijorat de viitorul și destinul neamului românesc, căci cei din exil erau crescuți în climatul de cultură și spiritualitate pur românească și creștină. Și, nu puteau fi indiferenți, căci indiferența lor ar fi echivalat o crimă față de adevăr și față de ideea de dreptate. Cum era posibil să accepte alterările și desfigurările, schilodirile și batjocorirea, plâsmuirile la adresa armoniei culturii naționale și să accepte incredibila denigrare a valorilor spirituale ale cugetului românesc? Mai ales că toate acestea veneau odată cu barbaria ideologiei marxiste, adusă de ologii intelectuali ai bolșevismului sovietic? Ce mai rămânea din personalitatea și sufletul de creație al celor care nu au luat calea pribegiei dintr'un singur dor de aventură sau îmbogățire?

Și exilul, exilul cel autentic românesc a dat măsura puterilor lui de creație, căci a creat opere, care la nevoie, puteau reface cultura românească și a fost dărz în critica pe care a făcut-o marxismul ucigător de suflete și de idealuri naționale. Și a atras atenția lumii libere, care uneori stătea nepăsătoare în fața crimelor și genocidului cultural și spiritual care se desfășura în cuprinsul societății românești.

Așa se face că prin ziarul nostru, exilul a ridicat steagul dreptului de a exista al unui neam și a aparat, promovat și proiectat valorile naționale, ale culturii și ale spiritualității românești, în esența ei creștină. Un efort deosebit a fost acordat în paginile acestui ziar, pentru înlăturarea confuziilor, pe care unii dintre zeloșii apărători ai marxismului, în special co-existențialiștii și propagandiștii mercenari ai partidului comunist, împreună cu infiltrații tembela, le-au creat în lumea liberă, pentru a înșela credința altora.

În lupta românească, exilul nu s'a lăsat înșelat de momeli și nu a făcut compromisuri, pentru simplul motiv, că nimeni nu are dreptul să facă compromisuri în contul neamului său de origine, indiferent de prețul care s'ar putea oferi și de beneficiile pe care le-ar putea obține.

După răsturnarea dictaturii comuniste a lui Ceaușescu, nomenclatura existentă la ora aceea a reușit să înșele țara, poporul român, toate guvernele străine și aproape pe toți ziarisții din lumea liberă, cu metodele specifice bolșevice, verificate în multitudinea de acțiuni propagandiste din 1917 până în 1989. În felul acesta, s'au menținut la putere și continuă să ruineze viața națională a poporului român. Parcă nu le-ar fi fost de ajuns cei peste patruzeci de ani. Acest regim al nomenclaturii comuniste, care guvernează azi țara nu are altă explicație decât prin existența unor elemente necunoscute și oculte, care încă nu au apărut la suprafață. Luăm aceste două exemple, care sunt destul edificatoare. De ce la ora actuală guvernele lumii libere nu trec la acțiunea de înlăturare a tratatelor nazisto-sovietice privind cedarea de teritorii răpite ca de pildă Basarabia, Bucovina și Ținutul Herja? Ce fel de înțelegere secretă există între nomenclatura lui Ilici Iliescu și Moscova? Și apoi: de ce nu s'a făcut încă nici un proces al comuniștilor vinovați de milioane de crime în toate țările de după cortina de fier? Cine are interes să se treacă sub tăcere aceste crime?

Totuși, credem în viitoarea evoluție politică și socială din zona fostei dominații sovietice, inclusiv România; vor apărea clarificări care vor duce la limpezirea apelor și popoarele din acest spațiu își vor recăștiga libertatea. Credem cu tărie și de aceea continuăm lupta noastră, care stă sub imperativul național și moral.

George BĂLAȘU

# Intellectualul roșu

Banu SERDARU

În urmă cu 50 de ani asupra României s'a abătut bolșevismul ca un blestem.

Și s'a declanșat procesul de rusificare forțată a țării. Cum era de așteptat, învățământul, ca toate celelalte domenii de activitate, a fost în prima linie a propagandei comuniste. Cobaii atător generații au fost sacrificati pe altarul educației comuniste, după modelul învățământului sovietic "cel mai înaintat din lume!" Efectele lui au însemnat nu doar limbajul politic de lemn, tipic propagandiștilor de partid (Iliescu, Verdet, Marțian ș.a.) ci întreg procesul de îndobitocire și otrăvire a conștiințelor, rezumat în ineptii de genul strigărilor postdecembriste:

"Nu ne vindem țara!"  
"Noi muncim, nu gândim!"

"Moarte intelectualilor!"  
Generațiile de sacrificiu ale anilor '50 au învățat că, odată cu "furul călăuzitor dela Răsărit", toate descoperirile epocale aparțin în exclusivitate oamenilor de știință din marea țară a socialismului biruitor, începând cu cel mai vechi stat din lume - statul în fund! și continuând cu mersul pe jos sau gaura dela covrig! Propaganda roșie a pervertit și corupt mare parte din inteligența românească, a lăsat urme greu de înlăturat în psihologia, mentalitatea și judecata oamenilor. Bolșevizarea a mutilat spiritul românesc, decimând țărâ-nimea și desființând boierimea luminată și burghezia națională care-au avut un rol esențial în definirea României moderne. Fără "talpa" țării am rămas foarte săraci, ne-am pierdut tradițiile și obiceiurile strămoșești, bunul simț și omenia, proverbiale și definitorii altădată pentru neamul românesc.

În urmă cu 50 de ani, tancurile armate roșii de ocupație au pus la conducerea României o mână de neisprăviți semidocti, trădători vânduți, agenți ai

poliției politice sovietice (indivizi de care n'am scăpat nici în ziua de azi!)

"Ana, Luca și cu Dej au băgat spaima'n burgheji!"  
"Stalin și poporul rus libertate ne-au adus!"

"Bastionul păcii e - URSS!"

De atunci și până'n zilele noastre tragedia românească nu mai conținește, căpătând accente dramatice (după învălmășeala din Decembrie '89) Șapca lui Ghiță Dej - element muncitoresc, sănătos, fără bube'n cap, dar și fără carte a fost preluată de piticul paranoic, care la vârsta ghiozdanului vindea cipici în țarg la Drăgășani, iar în timpul liber lupta în ilegalitate cu... neștiința de carte! (viitoarea "savanta cu renume mondial" cu două clase, ca trenul, vindea semințele). "Studiile" făcute de Ceaușești în... cosmos nu i-au împiedicat să ajungă primii doi academicieni semianalfabeți ai României, cărmaci planetari adulați de oșaniștii curții Păunescu de Bărca și V.C. Tudor de Butimanu. Berbecul din Carpați a pendulat între șapca proletară a lui Dej din vizitele de lucru la Amărăștenii de Vale și pălăria de fetru sau căciula tovarășească de astrahan din "înaltele solii de pace" în lumea a patra! Dar nici unul dintre ei n'a avut nimic sub șapcă, nimic comun cu instrucția și educația, ci doar cu secătura și aservirea țării față de Moscova, în cazul lui Dej și domolarea satelor, bisericilor, infometarea, terorizarea și umilirea oamenilor, în cazul lui Ceaușescu. Nimicul de sub șapca celor doi a generat dezinteresul criminal pentru actul de cultură, care le-a fost străin și'n care nu au investit fonduri, fiindcă regimului comunist impus de bolșevii nu i-au trebuit oameni care să gândească sau să aibă opinii personale contrare "liniei partidului părinte!" De-aici apariția omienilor noi, a semianal-

fabeților cu "bacheloriatul", dar certăți cu tabla împărțirii, școlii la comandă, posesori de diplome universitare, dar cu examene fictive și fără să fi avut colegi de promoție - activități de partid, securiști și elemente muncitorești cu academia politică Fane Babanu, gălăgieri "a la Iliescu", specialiști în vorbărie goală, minciună, denigrare, dezinformare, zvorniciști etc.

Continuând pilda mentorilor săi, Iliescu amplifică astăzi plaga analfabetismului și dezastrul din învățământul românesc, pe care în batjocură și cu cinism îl numește "sector prioritar" Școlile sunt lăsate de izbeliște, stau să cadă, au baza materială zero, se învață de mântuială în trei sau patru schimburi, toată suflarea dascălilor române e la limita răbdării și a supraviețuirii, primind ca și personalul auxiliar, cu mare întârziere ajutoarele sociale ca pentru milogi, numite pompos... salarii! (în medie echivalentul a 50 USD lunar). Părinții, în majoritatea șomeri, sunt pe cale să renunțe la luxul numit școală pentru copii lor. Cu cei 9.000 lei văcăroidieni lunar, un părinte nu-i poate cumpăra nimic școlărilor sau dacă o uniformă școlară costă cât un salariu minim pe economie, iar un ghiozdan modest cât jumătate din acest învățământul a fost și este cenușăreaș comunismului, dușmanul de moarte al regimului Iliescu, fiind taxat ca bugetar, adică neproductiv și păgubos, dar mai ales periculos prin capacitatea de a trezi și lumina conștiințele, destupa mințile și chema la rațiune. Apostolatul românesc a fost și este muritor de foame, fără bani pentru o ținută demnă, o bibliotecă personală în specialitate și o instrucție pe măsură. Bugetul învățământului pe acest an este penibil, neținând seama de năpărlirea leului, dar alocând ca nonșalantă 400 miliarde lei

institutenilor militare de instruit viitoarele gorile ale SRI și Ministerului de Interne! Țara e administrată prost de un "om de bine ales democratic" care în tinerețea lui revoluționară a avut "fericirea de a studia în Uniunea Sovietică" (după cum singur găvărește în Scinteia anilor '50) rămânându-i tributari trup și suflet pentru tot restul vieții. Dacă învățământului i se alocă doar a zecea parte din banii cuvenii conform legii, aceasta e datorită intelectualului roșu dela Cotroceni, al cărui dezinteres pentru instrucție și educație naște analfabeți delincvenți, pericole sociale pentru viitoarea societate civilă. Nu va fi o surpriză pentru nimeni, dacă într'un viitor foarte apropiat, instituțiile de lumină se vor închide, ca rezultat al faptului că oamenii dela catedră au rămas tot muritori de foame. Ei au ajuns să cerșească, printre altele:

... alocarea a 6% din produsul intern brut educației;

... recunoașterea de către executiv a Recomandării UNESCO-OIM cu privire la statutul dascălului;

... menținerea ajutorului social numit leafă la un standard decent;

...reunerea omului dela catedră pe locul meritat în ierarhia socială.

Adevărul trist este că "intelectualul" Ion Ilici Iliescu duce de șase ani aceeași politică deistocească de desconsiderare, și umilire a slujitorilor școlii, culturii și artei românești. După 50 de ani de școală comunistă, roadele dezinteresului guvernamental se văd în neputința oamenilor de a discerne binele de rău, grăul de neghină. Schimbarea la față a României va însemna alungarea lileștilor dela putere și revenirea la învățământul nostru tradițional, nepolitizat, bazat pe adevărul istoric și morala creștină.

## AVIZ IMPORTANT PENTRU ABONAȚII DIN EUROPA:

Rugăm pe abonații noștri să țină cont de următoarele recomandări privind plata abonamentului la ziarul "CUVÂNTUL ROMÂNESC":

1. Nu trimiteți cecuri obișnuite (de virament) numai cu semnătura Dvs. dacă nu aveți cont la o bancă americană sau canadiană, care să vă onoreze cecul. Cecurile personale obișnuite se pot folosi numai în interiorul țării în care locuiți. Redacția ziarului nu le poate folosi și sunt trimise D-lui Paul Morcov, care le onorează la o bancă germană, dar cu un comision foarte mare.
2. Se pot trimite bani direct în Canada, prin intermediul unei bănci europene, care face formalitățile necesare (ca și în cazul unui Oficiu Poștal) dar comisionul este de asemenea apreciabil.
3. Nu trimiteți bani în plic, deoarece pe lângă interdicerea legală, practica a arătat în ultimul timp (chiar și în Germania) că există indivizi care atacă cutile de scrisori sau chiar unii funcționari poștali, violează plicurile.
4. Puteți expedia prin poșta normală, care este instituția de profil, însă taxele pentru străinătate sunt destul de ridicate.

## ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal".

Din Europa și alte continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

**CUVÂNTUL ROMÂNESC**

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

**REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL**

## PRECIZĂRI

### REDAȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forță imprejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.



# TREBUE SĂ ÎNCEAPĂ PROCESUL COMUNISMULUI

—Mihaela MOISIN—

În anul acesta, 1996, anul alegerilor din România, se împlinesc și 50 de ani dela faimoasele alegeri din 1946, alegeri furate de către comuniști. Conducătorii partidelor istorice, dela cele mai înalte poziții până la cele mai mici, din sate și cătune, au fost întemnițați, trimiși cu domiciliu forțat în Bărăgan sau pe zonele de frontieră, exterminați fizic și moral, împreună cu toată elita României. Sutele de mii de prizonieri de conștiință au pierit ca victime ale comunismului sau au scăpat după ani grei de temniță, cu schilodiri fizice și psihice. Doar autorii crimelor comise, comuniștii de ieri și de azi, care i-au terorizat, au trăit viață îndestulată atunci, și trăiesc la fel și acum. Ei au devenit burghezia roșie, ei sunt cei ce formează actuală nomenclatură din România, ca și în celelalte țări foste comuniste. Nici unul dintre acești

comuniști nu a fost judecat de vreun tribunal pentru crimele săvârșite, dimpotrivă, ei sunt în libertate (cei încă în viață) după arestările de formă din 1990, în baza certificatelor medicale eliberate de doctori la fel de comuniști ca și ei. În nici o țară nu a avut loc un proces al comunismului.

Procesul comunismului constituie o obligație morală față de milioanele de crime comise sub dictatura roșie. Acest proces ar fi trebuit să înceapă în România imediat după Revoluția din Decembrie 1989, iar în Rusia după dezmembrarea Uniunii Sovietice.

Se descoperă gropi comune în fosta Iugoslavie, se judecă vinovații acestor crime de tribunal internațional, se protestează împotriva crimelor diverselor dictaturi din țări mici, în Africa, Asia, se intervine prin ONU, Comisiile de Drepturile Omului etc. Gropi comune

sunt și în România, dar nici gând să se deschidă un proces al comunismului, vinovat de mult mai mari crime, de genocid.

Crimele comunismului s'au extins până în zilele noastre în toate țărilor este europene, primite de URSS în dar prin pactul nazisto-sovietic, Ribbentrop-Molotov (1939), prin Yalta (1945) mai târziu întărite prin Malta (1989).

Odiioasele crime în masă ori individuale ce s'au desfășurat pe parcursul cel puțin al acestor 50 de ani se trec sub tăcere ca printr'un mister. Comunismul nu poate dispărea complet, până când nu va fi judecat și condamnat. Doar atunci, în România, ca și în celelalte țări de sub influența Moscovei, vor dispărea nomenclaturile. Doar atunci vor putea avea loc alegeri cu adevărat libere, democratice.

Va fi greu ca un asemenea proces să fie pornit la nivel internațional, azi, când Mihail Gorbaciov, care va intra în istorie ca cel mai inteligent om al secolului, organizează, departe de Moscova, intruniri ultrasecrete, cu mari personalități ale lumii, pentru noua ordine mondială, al cărei conducător se întrevește.

Dacă nu există sprijinul țărilor democratice în aducerea pe banca acuzării a comunismului, atunci acest proces va trebui început într'una din țările este europene, așa cum au început și revoluțiile din 1989, după care s'au întins ca para focului și în celelalte țări.

Acest proces trebuie însă pregătit, cu material bine documentat, cu fișe de referință ale fiecărei victime, cu numele călăilor și tortionarilor acestora, cu identificarea grupurilor comune etc. Dl. Măgureanu a redus numărul de victime ale comunismului la aproximativ 8.000. Dacă printr'un proces nu se va stabili numărul real de victime, pentru viitoarele generații va rămâne adevărată cifra oficială a D-lui Măgureanu.

Este greu de pornit acest proces al comunismului și în România, pentru că acesta ar implica în primul rând pe Președintele Ion Iliescu și pe alți membri ai guvernului actual comunist, inclusiv de Dl. Virgil Măgureanu.

Desigur că marea majoritate a celor ce au suferit în închisorile, lagărele și câmpurile de muncă forțată, domiciliile obligatorii, au trecut în lumea dreptilor, dar sunt încă destul din cei care au fost întemnițați la vârste fragede de 18-19 ani și care sunt încă în viață și pot depune mărturie.

Există de asemenea declarațiile celor dispăruți, mărturisiri în publicațiile apărute în exil, iar nu mărturisiri din Cartea Albă a Securității, înflorite, stălcite sau înlocuite, după necesitățile actuale de a arăta că Securitatea și-a făcut datoria și a spăla creierelor noilor generații.

Până atunci, însă, cu toate eforturile depuse de Opoziția adevărat democratică, cu toată renunțarea la ambiții și orgolii personale, va fi greu de câștigat în orice alegeri, atâta timp cât aceași nomenclatură, aceiași Iliescu, C.V. Tudor, V. Măgureanu etc. dețin mijloacele de teroare pe de o parte, iar pe de alta - banii, presa și televiziunea.

## UN ADAOS LA O INVITAȚIE

La cele scrise în ziarul "Spectator" din Hamilton, Canada: "Asociația Culturală din Hamilton a transformat câmpul românesc"... "intr'un ascunziș pentru adunările și recrutările Gărzii de Fier", răspunsul a fost clar, scurt și simplu:

"Veniți domnilor, veniți și luați parte la activitățile și petrecerile noastre. Nici măcar nu trebuie să vă anunțați. Dar veniți..."

Și cum informațiile despre Câmpul românesc cu Centrul său Cultural "Nae Ionescu" sunt furnizate de Securitatea română pusă în slujba neocomuniștilor, noi oferim celor veniți pe neașteptate o plimbare ca să nu se oprească nedumeriți la poarta nouă:

Dar mai întâi o explicație: de ce s'a numit Centrul Cultural, Nae Ionescu?

Luăm ca martor "Enciclopedia Cugătara" p.432, de unde spicuim: "NAE IONESCU; prof. univ. și ziarist, n. 4 Iunie 1890, în Brăila... licențiat dela București și doctor în filosofie dela München (1919)... Deputat independent (1931-1932)... A scos revista "Loghios revue internationale de synthese chretienne orthodoxe" și ziarul "Cuvântul". Opere: "Die Logistik als Versuch einer neuer Begründung der Mathematik (1919), Filosofia religiei (1925), Istoria logice (1925)... Logica matematicii (1927), Roza Vânturilor (1927) etc." Printre elevii lui N.I. a fost și Mircea Eliade, alt munte al culturii românești. N.I. a crezut în Dumnezeu și asta este un păcat de moarte pentru un comunist.

Și acum inițiem pe cei invitați în "secretele" Câmpului:

Vă întâmpină la intrare două momente: unul închinat "Eroilor Neamului" iar altul generalului Ion Chirnoagă, comandantul armatei române care a luptat contra Rusiei pentru a ne recuceri pământul răpit de pactul nazisto-sovietic Ribbentrop-Molotov. Este adevărat că ne-

am aliat cu Hitler pentru a relua ce ni s'a furat, așa cum Statele Unite s'au aliat cu Stalin pentru a-l doborî pe Hitler.

Veți vedea, de asemenea două frumoase troile, ridicate de întreprinzătorul și talentatul Dl. Valeriu Cercel, una în memoria unuia dintre cei mai mari poeți români - Aron Cotruș - iar cea de-a doua în memoria propriului său tată.

De asemenea, veți admira statuia lui Mihai Eminescu executată de maestrul sculptor Nicăpetre, care e încovoiat de premii, printre care și premiul dela Expoziția internațională de sculptură ce a avut loc la Tokio.

Dacă credeți în Dumnezeu, vă oferim o capelă unde vă puteți spune în taină rugăciunea. Puteți veni și cu undița: vă oferim un păruș, și umbra copacilor. Vă garantăm liniște, aer curat, ciripitul păsărilor, dar nu vă garantăm pești mai lungi de 20 centimetri.

Dacă, din întâmplare, sosiți când avem vreo petrecere, atunci sunteți oaspeții noștri; veți vedea costumul național românesc și suntem siguri c'o să admirați cum florile și frunzele iau forme simbolice, suntem siguri că ne veți admira și dansurile: Banul Mărăcine, Călușarii, horele etc. Iar ca muzică, vă delectăm cu melodii pe care suntem siguri că le-ați auzit: Rapsodia lui George Enescu, Hora staccato, Skylark (Ciocărlia), Blue Danube Waltz (Dunărea albastră) ori puteți auzi la nai pe Gheorghe Zamfir și la pian pe Dinu Lipatti.

Activitatea dela Câmpul Românesc contribuie la multi-cultura canadiană și suntem mândri!

Faceți-ne o surpriză: veniți pe neașteptate ca să petrecem împreună.

Avem totuși o mică rugămintă: veniți cu buzunarele întoarse pe dos, ca să nu ne acuzați că v'am fi furat ceva.

Stroe MOLDOVANU

## PROBLEMA TRANSFIGURĂRII

Urmare din pagina 1

prigoană.

Emoția din '89, legată de Dumnezeu și de țară, a fost extraordinară. Oare când neamul românesc a mai trăit o asemenea emoție? O emoție pentru liniștea și înălțarea lui din decăderea siluită de care a avut parte.

Apoi, în chip nefericit și tragic, a urmat ce-a urmat. De atunci începe, alți tineri au fost măcelăriți. Dar toate acestea parcă au fost cândva. Pentru că țara, din emoția deschiderii transfigurării spre bucurie, s'a întors cam la ce ea a fost. Nomenclaturii au revenit. Și cu ei, s'au întors și Românii la resemnarea: "noi suntem bine, așa în agonie". Românii care nu vor nici în rușul capului să-și dea seama că nomenclaturii care au exploatat Revoluția pentru ascensiunea și consolidarea lor nu sunt doctorii problemelor nației ci proparii ei. Când s'au autobotează "salvatori", ei au mințit. Și minciuna e de folos, căci ea duce țara cu zăhărelul.

Resemnarea întoarsă și-a făcut rădăcini în iluzii. Poate că pe curând se va schimba guvernul. Poate că... poate că... Asemenea iluzii fără scadențe și fără împliniri, opresc pe Români să măsoare prăpastia morală în care își duc pacea resemnată în pulsul lui vai și vai. Poate că... înseamnă un pas înapoi dela spiritul lui '89; iar în suspensia lui, poporul se reobisnuiește cu țara (ținută într'o singură mână).

E adevărat că mulți resemnatori zic că sunt în dezacord. A fi în dezacord cu ce se întâmplă în țară, e o atitudine. Dar să nu faci nimic într'o asemenea privință, e un dezastru. Gândurile omului despre lumea în care trăiește, trebuie să urmeze unor reguli de conștiință care separe binele de rău și raționalul de irațional. Astfel, când gândești critic împotriva puterii abuzive nomenclaturiste, trebuie să-ți asumi și o responsabilitate de răspundere.

Insuficiența lipsă de voință de a se face ceva în privința schimbării înseamnă o ofieră a transfigurării. Românii e încă un rătăcit între reperiile ființei și cele ale acțiunii politice. Fiindcă nu-și regăsește identitatea paralizată de comunism. Iată deci de ce proiectul de o altă viață a României, rămâne în așteptarea regăsirii identității. Și nu mai puțin și a entuziasmului celor care nu se prea încumetă să-și facă. Toate acestea sunt conexe la "năravul din fire, are grea lecuire".

Cum să se demonteze așa ceva? Cum să demontezi o lume transformată în abnormalitate, când omul simplu de pe stradă încă nu vrea să-și smulga de pe ochii înecătoși de comunism vâlul ignoranței ori cel al lipsei de implicare în procesul de schimbare. Și așa în locul urcătului pe scara transfigurării, omul rămâne la rădăcina obișnuinței cu răul care merge până la punctul: prea mulți sunt acei care în loc să-și voteze libertatea își votează mizeria. În chip de neașteptat, conștiința înseamnă responsabilitate. Și, poate că tocmai de aceea fuge lumea de ea, ca să evite responsabilitățile.

Dar, în ciuda a totul ce pare negativ, cel mai bun lucru e să rămânem la via speranță a întăririi transfigurării prin procesul de regăsire a identității. Iar până atunci vrem nu vrem ori ne place ori nu, țara va trăi în ultima consolare care poate exista, cuprinsă în vorbele unui învățat oarecare: "mai bine să experimentezi iadul în cursul vieții, decât după moarte."

Eugen BĂRSAN



## DESPRE RINOCERII ROȘII

Urmare din pag.1

scobesc în nas la tribună, dorm în timp ce se discută o lege, înveninează aerul cu trivialități pe care le ridică la "rang" de "idei geniale", se laudă cu "parlamentarismul" lor de doi bani, plâng că nu mai există "patriotismul comunist", dar în schimb pe baza acestor vorbe, bagă mâna până peste cot în seifurile băncilor, în averea națiunii, dirijați cu bună știință de către co-

muniștii de frunte, de către serviciile secrete autoînfințate sau înfințate "legal", (tocmai de către Rinocerii roșii) pentru a le apăra interesele.

Rinocerii roșii se prefac în "marii umaniști", dar se bucură de mizeria în care trăiește întreaga națiune. Le repugnă valorile adevăratei Democrații, Geniul, Adevărul...

Pornesc la atac direct împotriva celor care caută

să distrugă frontierele conservatorismului roșu. Le este teamă de NOU, pentru că nu au puterea înnoirii conștiinței lor.

Rinocerii roșii nu doresc înpământarea Libertății. Crezul lor este purpura. Ce nu știu Rinocerii? Acest ADEVĂR: ISTORIA nu poate fi pervertită, iar o națiune nu poate fi ținută la zidul infamiei!

Florin O.SĂLCEANU



# CONȘTIINȚA RESPONSABILITĂȚII

— Av. Dr. Nicolae RODEAN —

La timpul potrivit, toate zările din țară (și chiar și unele din străinătate) s'au întrecut în aprecieri elogiatoase odată cu încetarea din viață a lui Corneliu Coposu, considerându-l a fi fost un politician de excepție, un martir pe altarul credinței și al adevărului și care și-a desfășurat activitatea politică cu o verticalitate și moralitate ieșite din comun.

De asemenea, în paginile acestora, s'au putut citi declarații - ale mai multor oameni, aparținând diferitelor categorii sociale, toți aceștia mărturisind - *la unison și cu deplină sinceritate* - marea pierdere pentru poporul român, pentru țară, prilejuită de trecerea în neființă a președintelui PNTCD - Corneliu Coposu.

De aceea, în rândurile care urmează, vom reproduce parțial din aceste declarații, astfel cum au apărut în ziarul "România liberă" din 15 Noembrie 1995.

"A fost idealul fărăi după revoluție, de o verticalitate cum rar întâlnești în zilele noastre" (Elena Neagu, economist); "...trecerea lui în eternitate va trezi pe foarte multă lume la realitate, lume care a fost indusă în eroare de minciuni" (Marin Nicolae, pensionar); "A murit unul dintre pușinii oameni de valoare pe care îi

are țara" (Octavian Caragea Mihai, student); "...nu i-au plăcut măgăriile și porcăriile. N'a plecat din țară ca altii. A fost chinat 18 ani în pușcăriile comuniste, ce se poate spune mai mult?" (Ionel Anghel, electrician); "Sunt aici dintr'un imbold intern și trebuie să-mi aduc măcar acest mărunț omagiu unui mare bărbat pe care l-a dat România. Trebuie să încercăm să ne ridicăm la înălțimea modelului propus de Corneliu Coposu, chiar dacă el nu mai are nici un echivalent în viața politică românească" (Natalia Călugăru, profesor de limba franceză); "Pentru mine, când apărea Domnul Coposu, parcă apărea un monument" (Aurelia Simion, vânzătoare); "Șansa noastră, după dispariția lui Corneliu Coposu, rămân doar rugăciunea și credința în bunul Dumnezeu" (Maria Popa, pensionară); "Corneliu Coposu a fost cel mai autentic exponent al Opoziției. A fost un politician care avea credibilitate, datorită seriozității și verticalității de care a dat dovadă" (Petre George, profesor); "Corneliu Coposu a fost principalul stâlp al Opoziției, principalul rival ideologic al Președintelui Ion Iliescu" (Sergiu Zahanov, conducător auto); "Eu sunt printre privilegiatii care l-au cunoscut pe acest om

care acum este în istorie. El rămâne un model. Unic. De asta sunt aici pentru că îl apreciez" (Cristin Halaicu, primarul general al Capitalei, amestecat în mulțime).

Pe de altă parte, unii vechi detractori ai lui Corneliu Coposu "...prea s'au repezit să-l omagieze acum" dar eu "...n'am crezut o iotă din declarațiile destuilor politicieni" mărturisește Octavian Paler în articolul său, intitulat "Dar politicienii?", apărut la data de 15 Noembrie 1995 în ziarul "România liberă".

Și dintre aceștia, m'am oprit asupra Președintelui Ion Iliescu, deoarece acesta, format la școlile comuniste, însetat de putere și în același timp aparator al tuturor pârghiilor politice aferente guvernării și de data aceasta a ținut să fie "original".

Pentru D-sa, decesul lui Corneliu Coposu a constituit un nou prilej de *mărturisiri despre sine*, despre optica și modul său propriu de gândire, în sensul că, în vorbire sa, nu a găsit nici un cuvânt despre marea dispariție, ci, *s'a autoapreciat*, declarând că "...am respectat opiniile sale politice, crezul său politic".

Nu vom intra în detalii, întru cât se cunoaște prea bine "respectul" acestuia, după cum, este, tot așa de cunoscut "refuzul" repetat

al Președintelui Iliescu, la solicitările, tot repetate, ale lui Corneliu Coposu, de a-și motiva cu probe, învinuirile care i s'au adus, privind unele declarații și acțiuni jignitoare la adresa țării și care ar fi avut loc în străinătate.

Dar, ceea ce trebuie reținut este această "originală comportare" a președintelui țării (am spune specifică crezului său politic în care a crescut și pe care îl cultivă în continuare), care, nesocotind, VOIT, o anumită atitudine, mai mult decât obligatorie, impusă de tragicul eveniment, se mulțumește să declare (fariseic) doar atât: "...am respectat opiniile sale politice, crezul său politic".

Porning dela aceste "mărturisiri" (?) imi vine în minte caracterizarea pe care i-a făcut-o Ion Cristoiu, directorul ziarului "Evenimentul zilei", la emisiunea de la Televiziune din data de 8 Ianuarie 1996, afirmând, în esență, că Ion Iliescu este întotdeauna înclinat în "a se ascunde" și că folosindu-se de ocoliri unduitoare, la o întrebare ce i se adresează, răspunde cu totul altceva, ori de câte ori, consideră și apreciază că un răspuns coresponsător i-ar fi defavorabil.

"Școală mare, Domnule. Nu este la îndemână oricui o astfel de performanță. Trebuie să fii școlit și exercitat în astfel de șmecherii dacă vrei să-ți iasă", scrie Anton Uncu (a se vedea "România liberă" din 13 Decembrie 1995, articolul "Școală mare").

Sau, cum ar spune conștientii mei din comuna Poiana Sibiului: "Iaca om sucit, nu ține nime ce-l voia și nevoia".

Dar, la drept vorbind, nu-l putem învinui, pentru că a crescut, a trăit și s'a îndoit într'un anumit

fel, imprimându-i-se, organic o personalitate specifică, un anume mod de a fi, de a crede și de a acționa, de care, chiar dacă ar vrea, nu se poate debarasa. Este al lui și îi aparține. Personal, l-aș felicita, deoarece, măcar din acest punct de vedere, Președintele Iliescu este consecvent.

Pe de altă parte, observând aceste lucruri și oprindu-mă asupra desfășurării lor, dintr'un sentiment lăuntric pentru adevăr, mă simt călăuzit spre unul dintre interviurile lui Corneliu Coposu, la radio B.B.C. și când seniorul a spus, stăruitor, că activitatea omului politic trebuie desprinsă și fundamentată din și pe conștiința responsabilității. Ori, aceasta presupune și impune sinceritate; cunoașterea nealterată a realităților sociale; stăruința permanentă de a găsi formele cele mai adecvate pentru soluționarea benefică a tuturor problemelor reclamate de viața și traiul oamenilor; respectul neîgăduit pentru opinia adversarului, pe care să-l învinți la o confruntare demnă și civilizată, combatându-l cu argumente convingătoare și prin înlăturarea minciunii, asigurându-se astfel realizarea cadrului democratic și de desfășurare a vieții politice.

Conștiința responsabilității înseamnă, conduce și caracterizează însuși crezul politic. Numai că, astăzi, constatăm, cu multă părere de rău, că acest principiu călăuzitor altă dată, nu se prea întâlnește în activitatea partidelor politice, deoarece căpătuirea de foloase datorită "poziției" autorilor în cadrul acestora, pare a fi (destul de îngrijorător) o singură preocupare iar acțiunile ce se întreprind, văduvite de moralitate, au ca scop doar

menținerea puterii iar argumentele întrebunțate urmăresc, pe de o parte, discreditarea adversarului politic iar pe de alta și mai cu seamă, amăgirea maselor cu promisiuni care nu se vor realiza niciodată dar care, prezentate și susținute demagogic, pot constitui, pentru cei de bună credință, îndemnuri și speranțe.

Conștiința responsabilității înseamnă a te supune, permanent, unui auto-control, a fi aservit unei necesități lăuntrice și de examen, privitor la acțiunile în care te vei angaja, responsabil, cu referire și la consecințele acestora, aspecte și împrejurări care să pornească numai din dorința sinceră de a fi folositor comunității, refuzând cu tărie orice influențe străine și care ți-ar putea altera, cât de cât, și gândul și dorința curată ce te-au sfătuit, călăuzindu-te, în desfășurarea acțiunilor.

Numai că aceste principii, din păcate nesocotite, au fost și infirmate de propagandele politice.

Intr'adevăr, când, la alegerile anterioare, s'a popularizat sloganul "Nu ne vindeam țara", când, folosind minciuna, s'a susținut (tot demagogic și fariseic) că unele partide, ajunse la putere "vor să vă lă pământurile", când s'a promis "un milion de locuri de muncă" și câte altele, profitând de naivitatea oamenilor sau de slaba lor pregătire politică, este limpede că, toate aceste manifestări deșănțate și sustinute ipocrite, nu ar fi fost cu puțință în cazul în care autorii lor ar fi cunoscut și ar fi dat ascultare conștiinței responsabile.

Ori, toți aceștia acționează pentru că nu au, cu adevărat, un crez politic.

Sau, dacă îl au, le lipsește conștiința responsabilității.

## '96 - ANUL CU CIOLANUL

— Radu ȘTEFĂNESCU —

Din 22 Decembrie trecut și până în 5 Februarie curent legiuitorii se desfată nemeritat în "scurta" lor sedere de iarnă. Ultimele isprăvi s'au numit Legea Administrației Publice Locale (în vederea apropiatului tur de scrutin din Aprilie a.c.) și Legea Finanțelor publice. La solicitarea executivului a fost adoptată Legea prin care acesta guvernează prin decrete (rebotate ordonanțe) care fac și mai apăsător traiul contribuabilului strâns cu ușa de taxe, impozite și fiscalitate aberantă. Guvernul are așadar mână liberă să emită hotărâri abuzive, contractând împrumuturi externe înrobitoare, mărind taxa de timbru, scutind anumite produse de TVA sau finanțând unitățile de cultură și cele sportive după bunul său plac etc.

Legea alegerilor locale și Legea administrației publice locale au fost rețușate, completate și adoptate în Senat, dar n'au mai apucat să ajungă și la Camera Deputaților, în timp ce Legea finanțelor publice, extinsă și la bugetele locale și Legea partidelor au trecut la Camera, dar n'au ajuns la Senat, c'așa-i la noi! Majoritatea roșie din Legislativ și-a impus punctele de vedere în ceea ce privește dirijarea bugetelor locale de către Executiv, menținând păguboasa centralizare și dirijare comunistă dela centru. De asemenea și-a păstrat controlul politic riguros al timpilor de antenă pe TVR (Iliescu) sau posturile particulare, interzicând cumpărarea de

spațiu publicitar suplimentar în apropiata campanie electorală.

Ordonanța privind organizarea și finanțarea activității de cercetare și dezvoltare a fost întoarsă pe toate fețele de majoritatea frandafirie care promisesese, în '94 un 2% din PIB pentru cercetare, iar acum a pendulat între procente penibile de 0,35 și 0,56%, ca în final să se ajungă la 1% prin vot nominal la Camera dar nu și la Senat!

Termenul de subscriere la cacialmauă comunistă a "cuponiadei lui Coșea" a fost prelungit până la finele lunii Aprilie a.c. După Caritasul devastator al țiganului care și-a bătut joc de-o țară n'treagă, lăsând lefteri milioane de naivi, sub oblăduirea confratelui dela Cotroceni (rămăs încă nepedepși) oamenii refuză acum "îmbogățirea" (pe hârtie) promisă de Văcăroiu, pe seama unei economii falimentare.

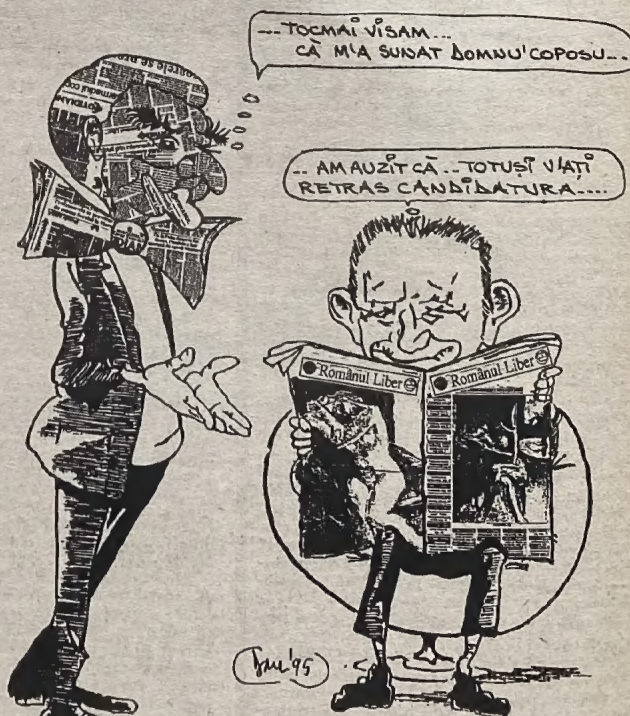
Sesiunea parlamentară de toamnă s'a încheiat cu finalizarea în Senat a amendamentelor la Legea pentru cinstirea eroilor revoluției, într'o debandadă generală și sub presiunea corului de fluterături și huiduieli al luptătorilor din Dec. '89.

Bugetul sărăciei și-al dezastrului pe '96 este al treilea din seria neagră a Văcăroiuului, de data aceasta austeritate depășind orice închipuire. Dar neruginarea și nemernicia guvernărilor apare în prefața proiectului sărăciei pe '96, când li se sugerează naivilor și credulilor că inflația a scăzut, traiul a crescut, iar economia nu s'a prăbușit com-

plet, dimpotrivă, înregistrează "creșterea"... zero! Eventualele "mărunte și nesemnificative" neîmpliniri ori neajunsuri recunoscute de Văcăroiu sunt trecute tot pe seama guvernărilor anterioare Roman-Stolojan. Cert e că Bugetul pe '96, botezat de austeritate severă, care trebuia finalizat în sesiunea de toamnă, a fost amânat la o dată greu de anticipat. Fiind însă '96 - anul cu ciolanul - securității neamului vor umbra vartos la țescherea, să scoată parai, pentru momirea și aburirea electorilor iliesciști, care să-i mențină la putere până'n mileniul al treilea!

Analiza Bugetului pe acest an va lua în calcul și recentele inundații, la capitalul deficit, astfel încât guvernul are găselița cu care va justifica dezastrul general. Proiectul pe '96 prevede venituri de aproape 17.000 miliarde lei și cheltuieli de peste 20.000 miliarde lei, cel mai cumplit deficit de până acum al catastrofalei neputințe văcăroiene.

Ca măsuri imediate, Guvernul intenționează reducerea cu 29% a cheltuielilor administrative și de protocol în toate instituțiile publice, măsură energică și eficientă precum frecția la un picior de lemn, câtă vreme nu vizează sferele înalte ale căpătuiilor puterii neocomuniste postdecembriste. Miliarde cheltuite în van pe meridianele globului pentru poleirea imaginii României, prin vizite protocolare și înalte solii de pace, adăncesc sărăcia și suferințele oamenilor.





# Eu cu cine votez ?

Gh. Ionescu OLBOJAN

Suntem în anul 1996! Anul altor alegeri prezidențiale. Pe stradă, în birouri, în autobuze, la înmormântări și parastasiuri, din 10 subiecte de discuție, 20 privesc tema alegerilor. Cine poate să fie ales președinte al României? Cine va fi prim-ministru? Cine la Externe? Cine la Interne? Cine va conduce procesiunea funebă a actualului...? Ce va ajunge Văcăroiu? Dar Petre Roman? O să avem război cu Unguri? Dar ei cu noi?

IRSOP Gallup International publică sondaje peste sondaje de opinie în legătură cu apropiatele alegeri. Bineînțeles că din ele ies ieși învingător Ion Iliescu. Și partidul care îl susține: PDSR. De ce cad bobii pe turta lui Iliescu? Pentru simplul motiv că nu are contracandidați bine înșurubați în masa electoratului român.

Emil Constantinescu, propus de CDR, ar trebui să fie cel mai redutabil contracandidat al chirișului actual din Palatul Cotroceni. Poate ajunge la această demnitate electorală numai în momentul în care Opoziția își strânge rândurile în jurul său, fără compartimentarea actuală, pe bază de orgolii personale sau de grup și care minează unitatea Opoziției.

Petre Roman, vine din partea recent înființatei Uniuni Social-Democrate din România. Se bucură de

simpatia Româncelor, tinerilor, micilor și marilor comercianți și industriași, o parte din intelectuali și a celor care nu au până în prezent o opțiune politică delimitată clar.

Victor Surdu, din partea Blocului Unității Naționale și a PDAR, crede în opțiunea țărănimii române către el. Este liber să creadă cum le vrea. Necazul, în cazul lui Surdu, este faptul că România nu prea mai are țărani. Agricultură se face azi cu moși și babe ajutați de copiii stabiliți la oraș, copii care nu mai cred în promisiunile deșarte ale lui Surdu, care a devastat agricultura românească odată.

Ion Rațiu, candidat independent, are toate șansele să fie un decor simpatic în cursa electorală, așa cum ne-a obișnuit din '90 încocoare, fără șanse de a ajunge în palatul Cotroceni, oricâți bani ar arunca în reclama electorală.

Corneliu Vadim Tudor, din partea PRM are șanse egale cu cele ale lui Petre Roman. Este adulat de o parte din poliție, armată, SRI și foștii securiști, intelectuali cu vederi antimachiari și antievreiești, populația românească din județele Harghita, Covasna și localitățile cu concentrare mare de Maghiari etc. Campania furbundă pe care o întreprinde împotriva lui Iliescu și Virgil Măgureanu îi aduce un capital electoral important din

zone sociale stăpânite mai înainte de Iliescu.

Nicolae Manolescu, președintele PAC, și-a dat seama că nu are șanse și a cedat în favoarea lui Emil Constantinescu, semnând o alianță cu CDR, în acest sens.

Paul Goma și-a început campania electorală încă din vara anului trecut, publicând un serial cu caracter politic în ziarul ZIUA, promițând Românilor lapte și miere. În prezent nu se mai face auzit în presă, semn poate că și-a dat seama că nici un procent din alegători vor vota pentru el.

Ceilalți candidați sunt numai de umplutură, vor să se facă remarcați numai pentru a ști poporul de ei și a-i avea în vedere pentru alegerile din 2000 (Victor Eduard Gugui din partea ecologistilor, Tudor Mohora din partea Partidului Socialist - ca să dăm numai două exemple).

La nivel de zvon circula vestea că Virgil Măgureanu, după ce și-a publicat dosarul de securist la propunerea lui Iliescu, va fi destituit și se va înscrie ca independent în cursa dela Cotroceni. În privința șanselor de câștig nu ne pronunțăm. Bănuim numai că va fi folosit de Iliescu pentru diversivitate, pentru înmoldarea potențialilor săi rivali, Emil Constantinescu și Petre Roman.

Deci, eu cu cine votez?

## CONSIDERAȚII CU PRIVIRE LA JUSTIȚIA DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 1995

Av. George VASU

Conform Constituției, autoritatea judecătorească, așa se numește acum, este cea de a treia putere în statul român, după Președinte și Guvern, care formează cea de-a doua putere în stat și Puterea legiuitoare, formată din Parlamentul țării. Așadar cea de-a treia putere se află într-o "criză de moment". Despre ce este vorba?

Ei bine, se pare că magistratura din România a intrat într-o criză prin efectul "excepției Dride". Ce este această excepție?

Nicolae Dride, un revoluționar cunoscut din 22 Decembrie 1989, având un litigiu cu un membru al Partidului "România Mare", a ridicat în fața Tribunalului Capitalei excepția că "judecătorii care urmau să judece procesul lui nu sunt inamovibili" conform art. 124 din Constituția României și a art. 129 din Legea 92/1992 publicată în M.Of. nr.197 din 13 August 1992 și în consecință îi "recuză" pentru că nu are încredere în obiectivitatea lor, în lipsa "imunității" numită inamovibilitate, prevăzută de lege.

Astfel că această excepție procedurală a fost numită în lumea avocaților și ziariștilor "excepția Dride" sau "efectul Nicolae Dride".

În România există trei categorii de magistrați:

1. Magistrați inamovibili care au fost numiți prin Decretul Prezidențial de Președintele Iliescu și au depus jurământul pe Constituția României din 1991;

2. Magistrați amovibili care au depus jurământul pe Constituția R.S.R. înainte de 1991;

3. Magistrați amovibili care nu au depus nici un fel de jurământ și ale căror hotărâri sunt nule, conform art.54 din Legea 92/1992.

Potrivit art.129 din Legea pentru organizarea judecătorească 92/1992, "Judecătorii sunt inamovibili pe data numirii lor de Președintele României", precizându-se în aliniatul 2 al aceluiași articol că, "Numirea judecătorilor la tribunale și judecătorii se va face în termen de 2 ani dela publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial", adică până la 13 August 1994.

În opinia mea, această dispoziție legală are caracter imperativ dintr-o lege organică, așa cum este Legea de organizare judecătorească. Este cunoscut de toată lumea că o lege intră în vigoare în momentul publicării ei în M.Of. sau dela data când se precizează în mod expres în lege. Dar, Legea de organizare judecătorească a intrat în vigoare la 13 August 1992 și până la data de 13 August 1994 (doi ani) deci judecătorii trebuiau să aibă statut de "inamovibilitate" conform art.129 din Legea 92/1992, fapt care le garanta "imunitatea" lor în exercitarea funcției de judecător, de "om care împarte dreptatea" pentru membrii societății.

Conform art.123 al.2 din Constituție "judecătorii sunt independenți și se

supun numai legii", iar ca să fie independenți și să se supună numai legii, judecătorul trebuie să fie inamovibil, adică să nu fie la discreția puterii politice sau a "oricărei indicații sau influențe" care s'ar putea exercita asupra sa, ca de exemplu mutarea dintr'un post pe altul, sancțiuni etc. Cu alte cuvinte, magistratul trebuie să aibă o "imunitate" împotriva tuturor factorilor care ar putea influența judecata lui.

Instanțele din Brașov au fost pur și simplu "închise", deoarece avocații au invocat "lipsa inamovibilității magistratilor", fapt care putea duce la nulitatea soluțiilor pronunțate, pentru că ei nu erau "imuni" prin inamovibilitatea pe care trebuiau să o primească până la data de 13 August 1994.

Acum se pune întrebarea, de ce atâta necaz dintr'un fapt care pare minor la prima vedere? Răspunsul este, fie neglijența celor obligați de lege să acorde "inamovibilitatea magistratilor" ca să-și poată exercita profesia sau poate "continuarea practicii comuniste", când judecătorii erau în multe cazuri simpli executanți ai P.C.R., de unde uneori se primea și "soluția judecății lor"...

Concluzia este că mai trebuie să treacă mult timp până se va învăța că "JUSTIȚIA SE ÎNĂPTUIEȘTE ÎN NUMELE LEGII" și că judecătorii sunt independenți și se supun numai legii". (art.123 din Constituție).

## DE CE REGIMUL COMUNISTULUI ILIESCU LA PLÂNS PE CORNELIU COPOSU?

Andrei-Iustin HOSSU

În anii '50, toată presa comunistă din lume îi injura mai ales pe Papa PIUS al XII-lea, Konrad Adenauer, Charles De Gaulle, Alcide De Gasperi și Secretarul de Stat al SUA John Foster Dulles. De ce? Fiindcă acești uriași oameni de stat au salvat Occidentul de comunism.

Morala: E bine când comuniștii te injură, înseamnă că ești tare și se tem de tine! În toamna 1976, a venit în vizită oficială Brejnev la Ceaușescu. Se pronostica: "Dacă își dau mâinile, înseamnă că Ceaușescu nu e omul Moscovei; dacă se pupă, înseamnă că Ceaușescu e sluga Kremlinului". Brejnev și Ceaușescu s'au pupat tovarășește. Morala: Timeo Danaos et dona ferentes - îi avertiza Laokoon pe troieni și, spre nefericirea Troiei, vocea sa a răsunat în pustiu. Teme-te de Ruși mai ales când sunt dulci cu tine și te pupă!

Din 22 Decembrie 1989 și până acum, omul cel mai injurat, calomniat, terfelit din România, de către regimul comunistului Iliescu, a fost Corneliu Coposu. De ce? Fiindcă era ultimul mare supraviețuitor al României interbelice mo-

narhice, libere, occidentale, anticomuniste, în consecință cel mai redutabil opozant al vechi-noului regim comunist Iliescu. Campania deșănțată anti-Coposu a încetat brusc în primăvara 1994 când venerabilul (și veneratul de Românii nobili sufletește) Președintele PNȚCD s'a îmbolnăvit și s'a internat într'un spital din Germania. Ba, comuniștii și securiștii vorbeau chiar cu respect de el. Le luminase Dumnezeu sufletul lor satanizat și mîntea lor perversă. Da' de unde! Comuniștii nu au scrupule morale, pe ei îi interesează exclusiv monopolul puterii lor integrale. Ei presimțeau animalic că marele lor adversar e pe moarte și, de aceea, îi pîndeau pe tăcute moartea.

De ce regimul comunistului Iliescu l-a plâns pe creștinul Corneliu Coposu? Există două explicații - singurele reale și adevărate:

1. În vicleanul lui "discurs omagial" postum, Iliescu l-a tratat pe Corneliu Coposu nu ca pe un om politic, ci ca pe o personalitate istorică. Nu întâmplător: fiindcă, omul politic aparține prezentului trăit, iar personalitatea istorică

aparține trecutului evocat (depășit, pentru Iliescu) și viitorului imprevizibil (care nu-l interesează pe Iliescu, devisa lui comunistă fiind: *après moi, le déluge!* - după mine, potopul!). Odată mort, Coposu nu îl mai deranjează, nu îl mai incomodează, nu îi mai este "sula'n coaste", de aceea Iliescu a admis (sau poate chiar i-a poruncit telefonic) ca Halaicu să dea numele Corneliu Coposu unei străzi din București. Morala: Teme-te de comuniști când îți plâng moartea, îți fac străzi și statui, fiindcă astfel te înmormântează definitiv!

2. Marți 14 Noembrie era înmormântat Corneliu Coposu. Miercuri 15 Noembrie Iliescu era primit în audiență la Champs Elvsée de către Chirac. Pentru a fi primit de către Președintele Franței - care îi conferise marelui om politic român Corneliu Coposu, cea mai înaltă medalie a Franței -, numai de aceea bolșevicul Iliescu și blocul lui bolșevic din România au vărsat lacrimi de crocodil la moartea Domnului Coposu.

C'est affreux ! - pe franțuzește. Ingrozitor ! - pe românește.

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA

EXCLUSIV PRIN TEC  
Cele mai bune preturi pentru calatorii către orice destinație și servicii sunt GARANTATE

TORONTO - BUCUREȘTI \$769 CAD  
BUCUREȘTI - TORONTO \$699 US  
BUDAPESTA - TORONTO \$799 CAD  
TORONTO - FRANKFURT \$589 CAD  
TORONTO - LONDON \$415 CAD  
TORONTO - NEW YORK \$109 CAD  
TORONTO - LOS ANGELES \$399 CAD

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.  
25lb=\$59.33  
peste 25lb \$3.15Kg.  
• Livrare la domiciliu în București și marile orașe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:

- O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
- ARANJAMENTE FLORELE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
- PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
- CURIER SAPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
- TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8

TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990

KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600



# NOI MINCIUNI ȘI VICLENII

—Mihai STERE DERDENA—

În numărul de pe Noiembrie 1995 al foarte tinere reviste "Familia modernă" a apărut, sub genericul "Mari familii românești", un amplu interviu acordat de Doamna Sanda Tătărescu-Negroponte publicistei Liana Buligan.

Era normal ca o bună parte a dialogului acestuia să se refere la părinții intervievați, îndeosebi la tatăl dâns. Că Gheorghe Tătărescu este prelatul exclusiv elogiilor - eludându-se intenționat colaboraționismul său cu dictatura regală și comunistă - acest lucru nu cred că ar trebui să ne supere întrucât așa îi stă bine unei fiice loiale, care, după propria-i mărturisire, își adora părinții. Cu alte vorbe, nu se poate pretinde unei odrasle devotate să exprime despre tatăl sau adevăruri ce nu i-ar veni la socoteală.

Însă, în rest - adică de câte ori, dezvăluirile sale nu-i privesc pe părinții săi - era de dorit, ba chiar obligatoriu, ca adevărul să precumpănească și, implicit, să fie respectat în întregime. Or, Doamna Sanda Tătă-

rescu-Negroponte a preferat și în această situație, de cel puțin două ori, să sfideze adevărul în chip viclean, spre perpetua-i dezonorare.

Iată, mai întâi, ce răspunde domnia sa la întrebarea "Cum era Bucureștiul tinereții Dvs?"

"Splendid. Se organizau nefășite baluri, după rigoriile marilor capitale europene. Mai târziu, mergând la Paris și Londra, vă pot spune că nu era nici o deosebire. Nivelul de trai al bucureștenilor era prosper. Fiecare își permitea distracții fără a-și pune problema traiului zilnic..."

Se înțelege, din acest citat, că toți bucureștenii, inclusiv muncitorii și cerșetorii, trăiau în opulență și în distracții costisitoare. Să fim, totuși, îngăduitori și să considerăm acest tablou mirific nu atât ca minciună cât ca o figură de stil, o hiperbolă, altfel spus o exagerare conștientă, pentru că adevărul zice că doar protipendada (nu și proletarii, spre a da doar un exemplu dintr-o pluralitate de categorii sociale defa-

vorizate și în epoca interbelică) putea tot timpul să mănânce, să bea, să râdă, să cânte și să danseze, organizând chiofhanuri și baluri ce rivalizau cu cele dela Paris ori dela Londra.

Însă minciuna cea mai supărătoare abia acum apare: "Așa că, în 1940, m'am căsătorit cu prietenul meu din copilărie, Ulysse Negroponte, în casa părintească și nu la biserică, de teama legionarilor, care ne amenințau".

Citind acestea, aproape că nu-mi vine să cred că o doamnă din înalta societate românească de odinioară poate fi, la 76 de ani (împliniți în 1995), deci în toată vârstea decenței, atât de vicleană și de mincinosă. Căci nimeni, până acum, după știința noastră, n'a contestat caracterul eminamente creștin al Mișcării Legionare. De asemenea, încă nimeni n'a îndrăznit să rostească neadevrul că legionarii și-ar fi urmărit adversarii până și la biserică, în timpul cununiei. Aceasta deoarece unii dintre ei, chiar cei mai buni dintre dânsii, s'au dus toc-

mai la marginea de Vest a Europei, în Spania, ca să se bată cu cei ce pângăriseră altare, uciseseră preoți și necinstiseră măicuțe. Iar botezurile și nunțile erau atât de îndrăgite și de onorate încât n'a existat legionar matur care să nu fi devenit naș de botez și nun mare.

Prin urmare, respingem cu toată indignarea această nouă jignire nerușinată, adusă Mișcării Legionare.

Și, pentru că în același interviu Doamna Sanda Tătărescu-Negroponte recunoaște că protipendada, din care făcea parte, era superficială ("Vedeți, nu trebuie văzut totul în roz. Fac parte dintr-o lume care a avut multe părți întunecate, căci trebuie să recunoaștem că lumea interbelică era și superficială") și că dumnezei însăși, ca față, se arătasă superficiali ("Eram lănară, zburlănică și, poate cam superficială"), înseamnă că, din această cauză, interviuata nu o bișnuia să meargă la biserică. Însă mărturisirea acestui păcat ar fi coborât-o la nivelul vameșului pocăit, ceea ce ar fi venit în contradicție flagrantă cu mân-

dria-i fariseică.

Ar fi fost indicat ca, măcar acum, când se apropie de sfârșitul acestei vieți, să fi recunoscut această doamnă că nu legionarii, nici alți oameni au împiedicat-o să meargă la biserică spre a se cununa, ci dumnezei însăși, a dorit, în chip deliberat, să-l cheme pe preot acasă, la dânsa, fie din comoditate, fie din prea slabă credință în cele sfinte și în tradiția poporului român referitoare la nuntă.

Tot de viclesug ne izbim și în declarația poetului Mihai Ursachi, făcută la Iași, în cursul așa-zisului Congres al A.F.D.P.R. din 14-15 Decembrie 1995:

"Ca fost deșinut politic, aștept să ne reafirmăm crezul unitar de luptători anticomuniști și victime ale totalitarismului. Nu fac deosebire între cei arestați și deșinuți sub comuniști: țărâniști, liberali, copii, țărani, chiar foști comuniști, sioniști - toți au fost arestați și torturați de Securitate" (România liberă, nr. 1743, Sâmbătă 16 Decembrie 1995, pagina 3).

Cititorii au observat, de bună seamă, că viclenia, în această enumerare, se ma-

nifestă printr-o extrem de gravă omisiune. Vasăzică, puținii deșinuți anticomuniști proveniți din rândul sioniștilor și, chiar, din rândul comuniștilor au putut fi pomeniți, iar legionarii, deși au constituit cel puțin două treimi din numărul total al prizonierilor de conștiință între anii 1944 și 1989, nu s'amintiți deloc în această trecere în revistă a categoriilor de deșinuți anticomuniști.

Chiar așa, Domnule Ursachi? Nu v'ați gândit că există și cititori ce nu pot fi induși în eroare? V'ați gândit, oare, că prin această omisiune, care pricinuiește o reală jubilație guvernamentală, alogeților și celorlalți anticomuniști, aș patruns cu totul în tabăra mincinosilor și a falsificatorilor, a dușmanilor adevărului și că, astfel, vă descalificați din atribuțiile de fost deșinut politic, de poet și de Român?

Căci fără adevăr și fără oameni integri nimic bun nu se poate întreprinde în România de astăzi, care-i tot mai năpăstuită prin imputarea neîncetată a intelectualilor cinstiți.

## Să facem ochii mari

### ANUL CRUCIAL 1996

T.B. ȘUȚEANU

Când ai de toate - mai ales cunoașterea și clarviziunea - te simți vinovat față de cei care nu au nici strictul necesar, dar mai ales față de cei care nu știu cine sunt, nu cunosc ce se întâmplă în jurul lor și din care cauză nu știu ce au de făcut pentru binele lor, al celor din jur și al urmașilor.

Odată cu mine ar trebui să se simtă vinovați toți învățătorii și profesorii din România, care au permis ca două generații să se nască și să crească în eroare și minciună.

În lumea liberă omul are două posibilități pentru a ajunge la împlinire: o activitate în propria lui avere și o muncă fizică sau intelectuală la un întreprinzător privat, la o societate sau la stat. Pentru aceasta, omul trebuie îndrumat de mic să învețe și apoi să lucreze. Cine o face, va cunoaște fericirea.

Pomana - numită în limbaj socialist "protecție socială" - este un gest material efemer. Deși se zice, în mod peiorativ, că "pomana îngrașă" (ea i'ngrașă doar pe cei care iau de pomana dela popor), cel mai mare ajutor pe care poți să-l dai unui om este acela de a-l face să-și găsească singur sensul și rostul în viața pe care i-a dat-o Dumnezeu.

Noi, Românii, pentru a cunoaște împlinirea, trebuie să scăpăm de lipsa de personalitate venită din obișnuința din socialism când trudeam anapoda așteptând să ni se dea dela stăpânire. Atunci totul se reducea la guma aceea amară: "ne făcuseră că muncirăm dar și ei se făcuseră că ne plătiră", definind astfel esența socialismului - superficialitatea.

Minciuna și superficialitatea operează încă ușor la cei care nu știu cine sunt și nu cunosc încă cele ce se

întâmplă în lumea de azi din care fac parte.

Socialismul a creat o puzderie de profitori. Ei nu au fost cîiniți de revoluție din locurile calde unde au rămas. Stau acolo, bazându-se pe superficialitate și minciună, puse amândouă în slujba noii puteri. Sunt în radio și la televiziune, într-o parte slabă a presei, în administrația de stat, în ministere, formează majoritatea în parlament și în senat, s'au regroupat în jurul actualului președinte, deveniți din "aparatură de partid" - staff. Aparțin celor cinci partide "de bază" de sorginte comunistă - PRM, PSM, PUNR, PDAR și PDSR, precum și puzderiei de partide socialiste și muncitorești, sau le sunt doar clienți, "susținători" ori pur și simplu profitori de conjunctură.

Au rămas în locurile de decizie și de profit, folosindu-se de mijloacele democratice, pentru că foarte mulți oameni din România încă nu știu cine sunt, ce se întâmplă în țară, din punct de vedere politic, și ce putere de decizie au ei în a se schimba situația.

La o confruntare cu unii dintre profitorii fostului și actualului regim - ce și-au zis "scriitorii din televiziunea română" - criticul literar Laurențiu Ulici a fost șocat de insolența unuia, care, hoț fiind a strigat hoții, zicând că el e "liber" să facă ce vrea, nu se mai teme de "tovarășul dela raion", - cu care până mai ieri "colabora" - având în vedere aci opinia dezaprobată de a președintelui Uniunii Scriitorilor față de inoportunitatea citirii în respectiva emisiune a unui fragment din romanul celui afectat. Laurențiu Ulici l-a privit pe acesta lung și-a văzut în pântecelui lui, predominant și în obraji lui

bucălați, de om suprahranit - *fața aluia căruia i-a mers și-i merge bine*. Ascultarea privirii piezișe și mușenia în care a intrat după aceea, l-a dus pe actualul președinte al Uniunii Scriitorilor la o decizie capitală: *intrarea în politică*. Sugerând apoi, ideea tuturor celor "bogați" - care au *averea* cunoașterii și clarviziunii, - să-i urmeze gestul pentru a vesteji minciuna și a demasca imposura și mai ales pentru a stopa criza morală.

Urmare acestei chemări colosale, ies din tăcere și anonimat și vin cu această rubrică, prin care - la puterea vârstei mele - vreau să-mi ajut neamul *să facă ochii mari* asupra celor care se inghesuie, prin politică, la putere.

Deși foarte mulți știm și simțim - că anul 1996 este crucial pentru soarta țării, acest adevăr trebuie să ajungă peste tot, dar mai ales la cei cărora le-a lipsit și încă le lipsește - informațiile drepte despre foștii comuniști care se mențin la putere prin minciună și opunere disperată în a permite adevăraților gospodari, oamenii de inițiativă și de cultură - necompromiși în comunism și acum - în administrația locală, în parlament, în senat, la președinție și mai ales în guvern.

Vom arăta - pe rând - ce reprezintă fiecare partid, cine sunt cei care-l conduc și - mai ales - de cine are țara nevoie astăzi să-l ia în mână destinul. Anul 1996 este crucial în a se limpezi apele: ori vom admite să ne mai țărăm încă patru ani sub conducerea foștilor comuniști, ori îi vom scoate definitiv din politică, pentru a reveni la neam și nație pentru aliniere rapidă la Europa, adică lumii civilizate de azi, bazată pe prosperitate și economie liberă.

## CĂRȚI - ZIARE MUZICĂ - VIDEO

DIN ROMÂNIA - LA DVS. ACASĂ!

Abonați-vă la Ziare!

Cotidiene:

Săptămânale:

- România liberă
- Evenimentul Zilei
- Ziua
- Gazeta Sporturilor

sau alte ziare la cererea dvs.

- Expres Magazin
- Revista 22
- Revista Fenomenelor Paranormale
- Academia Cațavencu
- Bursa

Lunare:

- Rebus Flacăra
- Rebusache

și excepționala revistă ilustrată

• București - Match

pentru un nr. trimis acasă: \$6.99

Cumpărați un nr. pentru a vă convinge

## Cărți!

Cereți listele de cărți: peste 500de titluri! best sellers, istorie/spionaj, romane, cărți de bucate, poliție, de dragoste, dicționare, paranormal, referință

Cereți lista de video și muzică și cărți!

La patru cărți comandate primiți pe a cincea gratis!

(la alegerea ARTIMMEX sau "Povești de Regina Maria") PRIN:

# ARTIMMEX

Importers & distributors of publications

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Willowdale, Ont M2H 3N3 Canada

Tel:(416) 493-4096

Fax:(416) 493-7266

PUNCTE DE DESFACERE pt. publicul din Toronto:

Magazinul ARTIMMEX-8 Craighurst Ave.(colț cu Yonge St.#2628, N. de Eglinton)

"Forest Convenience":105 Parkway Forest Dr. Baxter's 798 Sheppard Ave. E;

Biserica Ortodoxă Sf. Gheorghe - 241 Rosethorn Av. TEC 1808 Danforth Ave.



# Instantanee

## SE ÎNTORC ROMÂNII ?

— Radu BADIU —

Vineri 22 Decembrie 1995. În sala de așteptare a aeroportului internațional Otopeni... Atmosferă de culoare și lumină occidentală... Lume peste lume, om lângă om... Atmosferă balcanică... Dar ordine de bun simț românesc... Și tăcere... De parcă se aud ticăriturile inimilor pline de emoție. Iată vine cursa de Roma... Vin oameni dela Atena... Dela Ancara... Dela Frankfurt... Dela Viena... Cei care așteaptă - Români tineri și bătrâni, copii și bunici - stau aproape cu nasurile lipite de sticla geamurilor ce despart sala de culoarul de venire dela avioane. Cei care așteaptă au umplut literalmente sala de așteptare (văzându-se acum că este de mică față de cele din Apus și mai ales față de noile nevoi de trafic). Mulți sunt pe scăările care urcă la etaj. Ambele scări și ele pline de inimi care ticăie. Și iată apar cu cărucioare burdușite de bagaje fete tinere,

tineri cu alură de sportivi, cu obraz roșcat.  
- Sunt "Englezii", vin "Englezii", zic așteptătorii cunosători ai "culorilor" specifice locului de unde vin, a doua lor patrie. Oameni mai în puterea vârstei cu copii. O familie tânără cu o cușcă din sarmă sudată în ea cu... câinele casei. Iată, apărând cei din cursa de Paris. O țigancă baldă, îmbrăcată în fustie largi, cântărind cam 150 de kilograme primește la "stanoagă" o familie de țigani cu cinci puradei, unul fiind de țigă. Au țigăni alături bagaj, că-i fac pe toți să ridice sprâncenele. Vin cu trei cărucioare de peron arhiplene. Într'un sac imens au jucării (luate dela aruncări, cumpărate, furate?)  
Iată într'un târziu și fata mea. Cu omul ei. Au și ei căruciorul plin cu geamantane mari.  
Nu ne-am văzut de trei ani.

Bărbia soției tremură și ochii sunt o apă totală, nu se mai văd. Totu-i o ceață și noduri în gât, care se îngheț greu. Prima ea - ca mamă - se află la îmbrățișare. Mama și fiica merg șold de șold și ies din mulțime, unde ajungem și noi la sărutul revederii. Se face un culoar de oameni pe unde trec îmbrățișați înlacrimiți.

Cuvintele sunt frânturi, băgătuiri. Inimile o iau razna ca și a mea, pe care mi-o stăpânesc cu greu, spunându-i virtualului meu genere:

- Se'ntorc Români, se'ntorc... La Crăciunul neamului.

El îmi strânge mâna ușor, se recomandă și mă privește cu o undă de nelcredere.  
- Nu definitiv... Deși suntem la peste douăsprezece mii de kilometri, știu prea bine ce-i în țară.

Veneau din Canada și aduceau cu ei cunoașterea, incertitudinile în care trăim.

## MĂREȚIA ÎNGUSTĂ A BUCUREȘTIULUI

E 5 Ianuarie din anul de răscărire 1996... Mă opresc în grădina Cișmigiu pe un scaun de odihnă fugitivă și admir clădirea primăriei capitalei, o lucrare arhitecturală mărețată prin soliditatea și originalitatea desenului exterior de sorginte românească. Ninge ca în Bacovia și în aer plutește un duh poetic în care se împletește nostalgia cu fiorul lui carpe diem, care-mi dau semnele incurajatoare ale viitorului. În primărie, pe scaunul primului gospodar al urbei, oficiază un liberal. Nu mă interesează păcatele lui personale, îi caut "opera", venindu-i din dorința liberală de schimbare. Și iată, a fost posibilă apariția firmelor particulare care au răzuit vechiul asfalt de pe bulevardul Carol I cu mașini germane, mașini care au așezat un nou asfalt, neted ca'n palmă. Trotoarele s'au reparat pe întreaga arteră principală care pornește din statuia lui Mihail Kogălniceanu și trece dincolo de cea a lui C.A. Rosetti, până întâlnește Călea Moșilor.

Urc încet dela primărie și mă simt copleșit de măreția îngustă a clădirilor mari și impunătoare ale Bucureștiului ridicat astfel în anii regilor modernizatori. Atunci, la cumpăna dintre secole, s'au construit toate aceste edificii de o suplete tinerească, venind din clasic, neoclasic, modern și pe alocuri baroc, în sincronism cu arhitectura Parisului, a Vienei și a Budapestei. Ninge cu fulgi mari și în zona cinematografelor "Capitol", "Luca-fărul", "Timpuiri noi" și "Victoria", a celebrelor restaurante "Cismigiu", "Gambrinus" și "Tic Tac" lumea se mișcă occidental, îmbrăcată occidental. (Rar apar cei cu genă și pufoaică, ascunși sub căciuloale rusești de piscă neagră și cu urechi).

Bulevardul Republicii (fost Regina Maria) e îngust, dar clădirile au în el aerul "micului Paris", cum a fost numit Bucureștiul în epoca lui de glorie, cea din-

tre cele două războaie mondiale. Iată Cercul Militar! Construcție unică ocupând colțul celor două mari artere - Calea Victoriei și Bulevardul Republicii. Imensul trotuar din față, de pe Calea Victoriei, continuă cu trepte mărețe care duc la esplanada din față, altădată loc de adunătură la mese sub umbrelle, apoi piloni și ornamente, ferestre înalte și toată arta de pe fronton păstrează pentru veșnicie epoca de mare glorie a României Mari. (Ce sacrilegiu de neiertat că de aci, la câțiva pași, se află redacția revistei care a furat acest nume sfânt de către un impostor gălăgios și cinic, creație diabolică a regimului comunist).

Vizavi - ca o replică pe măsură, în celălalt colț, luminează impunătorul palat bijuterie numită "Grand Hotel du Boulevard". În colțul trept încărcat de satisfacție blocul magazinului "Compescaria" care are vizavi "Romaria copiilor", o plombă oabă de ipsis, ridicată în anii socialismului într'un ansamblu de piatră și artă. Ansamblul continuă cu imensele blocuri care au la parter librăria Eminescu și cofetăria "Central" ce încă are în coastă restaurantul "Havana". Și dintr'odată deschiderea din fața Universității, scuarul cu celebrele statui ale deschițărilor de orizont, unite și cultura Ion Eliade Radulescu, Spiru Haret, Gheorghe Lazăr și veșnicul călare Mihai Viteazul - unificatorului. În spatele lor baroca alcătuire albă a clădirii Ministerului de Externe (în care s'a organizat prima bancă liberă de după 1990) și blocausul impunător Șuțu. În spatele lui, cu fața la bulevardul Bălcescu, casa Șuțu, clădire de ev mediu, doar cu un etaj, în față cu gard înalt din fier forjat, un minipalat regal, azi muzeul Bucureștiului. (Palatul regal a rămas în urmă, pe Calea Victoriei, încă nerefăcut, lăsat de izbelște, după ce generalii comuniști au or-

donat bieților soldați de pe cele douăzeci de tancuri aduse aici la revoluție să tragă cu mitraliere grele, să i apere pe aceștia - și pe toți activiștii - de istorie, temându-se că după acest zdruccinare de moarte, acest simbol al regatului României își va relua rolul de centru al revenirii poporului la ceea ce a fost el dintotdeauna). După ce lăsam în urmă clădirea Universității (și ea ținută cam după ușa de actualul regim) coborim în pasajul de trecere pe sub cele două mari bulevarde ce se încrucișează în centru, locul de intrare la metrou. Aici, unde era o grăoapă de gunoaiă și de haos comercial de tip oriental, din suflu liberal, spațiul a devenit bijuterie, cu spații comerciale de tip farmacie, exact ca în marile aeroporturi ale Europei. Și iată - după ce urcăm și trecem de hotelul Intercontinental București și Teatrul Național, apoi de clădirea puterilor românească a Ministerului Agriculturii, statuia lui Rosetti și sediul Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat - dăm de-al doilea semn mare al înnoirii - clădirea "The Democrat Company Xerox", din marmură grena și neagră până la etajul doi, iar de aici tâmplărie de aluminiu și sticlă. Până mai ieri, era aici hotelul Modern. Continuăm mersul spre acasă și traversăm cu troleibuzul calea Călarăsi, complet refăcută dela hăla Traian și până în Piața Vergului (zisă a "Muncii") cu blocuri de locuințe terminate, drumul asfaltat iar trotuarele placate cu "mosorele" de beton, ca în Apus. (O asemenea "realizare" liberală se află în ceaaltă parte a Bucureștiului unde s'a creat o nouă stradă cu case sistem villă, ca în periferia Frankfurtului german).

Toate acestea sunt începuturi ale revenirii capitalei la măreția ei de oraș bijuterie, cu artere nu prea largi, dar cu edificii care au personalitatea lor și ne fac

Continuare în pag.8

# OLTENISME

— Ionel RADULESCU —

• GÂNDIREA ECONOMICĂ... Craiova a fost gazda Simpozionului Național "Management și gestiune în economia de piață", organizat de șapte secțiuni, prezentându-se 250 de lucrări. Cadre didactice de prestigiu din țară și străinătate au onorat cu prezența lor această manifestare de înaltă ținută. Au fost vizitate Centrul de Consultanță Româno-American, Institutul de Administrare a Întreprinderilor și Centrul de resurse pentru învățare.

• UNDA DE ȘOC... La aproape trei ani de când țiganul Stoica a prostii și sărăcit milioane de naivi, căpătându-i pe cei dela putere, Caritasul său încă mai face valuri. De curând, în Dolj, alt bulibaș a fost prizonier, fiind acuzat de trafic de influență. Lider al țiganilor românizați, tuciuiriul Petre Burtăa a promis mai multor creduli din Craiova și jud. Dolj, contra unor sume cuprinse între 400 și 1000 DM - însușite - obținerea vizelor pentru Germania, Italia, Spania, prin intervenții directe la ambasadele țărilor respective.

• UN GEST DE SUFLET... De curând, la Craiova, a avut loc un eveniment cu largi ecouri spirituale, prin crearea Filialei craiovene a Fundației Culturale Internaționale "Jean Negulescu" - regizor de film, scenograf și artist plastic foarte apreciat la Paris și în cetatea seculară a filmului Hollywood, printre stelele nemuritoare ale cinematografiei. Inițiativa fondării unei filiale a Fundației în urbea sa natală aparține otenilor de suflet George Obrocea și Gabriel Bratu, împreună cu alți 32 de confrăți preocupați de conectarea Craiovei la circuitul internațional al valorilor artei. Fundația aduce un omagiu postum pionierului cinematografului mondial, craioveanul Jean Negulescu.

• CARITATEA OLANDEZĂ... Clubul LIONS OSS-OLANDA a oferit fratelui său mai mic de binefacere LIONS CRAIOVA sprijin material de interesat la spitalele și asociațiile nevăzătorilor, handicapaților fizici și suferinziilor cronici din Craiova și județul Dolj. Echipa medicilor olandezi a donat Clinici de Ortopedie a Spitalului Clinic Județean nr.1 Craiova aparatură medicală, instrumentar și proteze de șold în valoare de 75.000 USD. Asist. univ. Dr. Dan Grecu, beneficiarul unei burse "Medicii fără frontiere", a fost invitatul dublului olandez două luni de zile, timp în care a lucrat efectiv în spital și s'a specializat în chirurgia șoldului și a umărului, precum și în chirurgia artroscopică a genunchiului. Cu acest prilej, medicul craiovean a obținut alte ajutoare olandeze, diverse proteze totale de șold, valorând 20.000 USD ce vor fi puse grauit la dispoziția pacienților. În curând clubul olandez va aduce în dar o linie de artroscopie pentru diagnosticul și tratamentul afecțiunilor intraarticulare la genunchi.

• PROFESII ȘI MESERII... Proiectul CAREER DAYS-JOB FAIR, aflat la a treia ediție, a reunit la Craiova numai firme privatizate, realizând legătura între absolvenți și lumea afacerilor. Târgul de job-uri este liantul dintre firmele care angajează și solicitanții de lucru, cărora li se dă posibilitatea să-și prezinte curriculum vitae și să participe la un interviu, pentru a primi o slujbă potrivită înclinațiilor lor. Se urmărește în special sprijinirea studenților, viitorilor specialiști, dar și a tinerilor în general, pentru un loc de muncă adecvat.

• BUNUL SIMȚ... Spre deosebire de Cluj sau Timișoara, studenția craioveană lasă mult de dorit, din toate punctele de vedere! Balul Bobocilor dela Casa de Cultură a Studenților din Craiova a fost o mostră a lipsei bunului simț, rezultat al creșterii și educației proaste din familie. Bătăura, scandalurile și teribilismul sunt din păcate - "distracțiile" preferate ale majorității studenților din Bănie. Greu de descris, dar și mai greu de explicat comportamentul subuman al acestor hoarde dezlănțuite de tineri cu înclinații animalice și vocabular de tavernă, descurajați și dezorientați. Situația este departe de ceea ce ar trebui să însemne mediul studențesc elevat, dar mai ales educație, pentru generația milenului al treilea!

• SĂNĂTATEA - O PROBLEMĂ... Înființat în 1980, Spitalul Clinic CFR din Craiova asigură asistență curativă și profilactică, examinarea medicală pentru angajare, schimbare de funcții și controlul periodic al personalului din domeniul siguranței circulației feroviare, auto și aeriene. Pentru cheltuieli materiale și servicii, hrană, medicamente și materiale sanitare, întreținere, obiecte de inventar și reparații etc. spitalul are nevoie de cel puțin două miliarde lei anual, din care în '95 i s'au aprobat doar 316 milioane lei! Pe Decembrie '95 a primit 17 milioane lei, din care a asigurat doar hrana bolnavilor (2.120 lei zilnic!) și cheltuielile curente, nu și medicamentele atât de necesare. Aparatura spitalului e depășită, durata de funcționare a expirat de mult. O soră medicală e nevoită să lucreze după amiaza și noaptea pentru 50 de paturi, cu un salariu de bătăjocură.

• S.C. BACHUS S.A.... Fosta întreprindere a viei și vinului "Vinalcool" Craiova se confruntă cu mari dificultăți în privința producției de vinuri. Plantațiile de vie, cultivate înainte de Decembrie '89 cu soiuri Cabernet, Sauvignon, Riesling italian, Merlot au fost defrișate. Astfel, vinurile valoroase apreciate la export au dispărut, fiind înlocuite cu hibridi producători direcți de vinuri proaste, cu conținut ridicat de alcool metilic, dăunător sănătății. Cu toate acestea, Bachus și-a modernizat instalațiile tehnice și tehnologice de fabricație, a pus în funcțiune linia de îmbuteliere importată dela firma italiană Officine Ave și o nouă fabrică de alcool etilic rafinat care va da 5.000 de litri alcool de 96 la sută volum alcool în 24 de ore și va menține prețuri modice la produsele pe bază de etanol rafinat.

• TELEFONIA DOLJEANĂ... Precum automobilul, telefonul continuă să fie un mare lux în neocomunismul postdecembrișt dela noi, în ciuda faptului că centralele ALCATEL și GOLDSTAR se extind în Craiova și în județul Dolj. Astfel, la Craiova vor apare prin ALCATEL încă 10.000 posturi telefonice cu acces direct la internațional. Tot aici funcționează și centrala digitală de tranzit pentru convorbirile interne și internaționale din județele Olteniei. La finele lui '95 Doljul avea aproape 8.500 de abonați telefonici, iar pentru '96 se prevede instalarea celui de-al 100.000-lea telefon! În rețeaua de posturi publice craiovene au fost introduse 20 de telefoane cu cartelă și 40 multimonedă, conectate în centrala ALCATEL. Odată cu delimitarea exactă a zonelor de lucru ale fiecărei centrale telefonice, se va proceda la înlocuirea bransamentelor a căror vechime depășește zece ani. În Dolj, la Poiana Mare, se dă în folosință centrala telefonică automată digitală tip Goldstar de 10 numere, iar în comuna Amărăștii de Jos se montează o nouă rețea de cabluri pentru o altă asemenea centrală digitală cu 1.000 de abonați. Toate bune și frumoase, doar că instalarea unui post telefonic și aparatul respectiv, plus ciubuceala dela mic la mare te conduce spre o sumă astronomică.

• E.S.U.... English Speaking Union - organizație mondială patronată de Regina Angliei, cu filială la Craiova din 1992, a invitat 36 elevi craioveni și 5 profesori la Edinburgh și Londra. Fundația vorbitorilor de limbă engleză promovează prietenia și colaborarea internațională. Elevii craioveni din clasele speciale ale liceelor "Traian Buzescu" și "Nicolae Bălcescu" au prezentat în Scoția și Anglia atractive momente artistice, apreciate de gazdele ospitaliere.

• COLACUL DE SALVARE... Pentru majoritatea craiovenilor de vârstă a treia, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din Craiova e mană cerească! Cu un fond social de 500 milioane lei, la peste 25.000 de membri cotizanți, Casa a acordat în '95 - 6.000 de împrumuturi, în valoare de 500 milioane lei și a plătit peste 900 ajutoare de deces, în sumă de 37 milioane lei. Pentru bătrânii cu pensii foarte mici și aflați în pragul disperării, Casa a dat ajutoare gratuite de peste un milion lei! Membrii C.A.R.P. primesc asistență medicală gratuită prin cabinetele instituției, la cardiologie, reumatologie, oftalmologie și stomatologie și la dispoziție, cu 20% mai ieftin la rețeaua atelierelor de frizerie, croitorie, cizmărie și tâmplărie.



## Scrisori esențiale

# COMEMORAREA ANIVERSĂRII

Teodor BRAILEANU

Domnule Claudiu Iordache,

De cinci ani, venirea Crăciunului a căpătat o nouă emoție în sufletul Românilor lucizi. Zilele premergătoare devin tot mai tensionate, începând cu cea de 16 Decembrie (când ne amintim incidentul dela casa pastorului Laszlo Tokes) și terminând cu cea de 25 Decembrie - sfânta zi a Crăciunului - (când vedem momentul de gest medieval al mazării Ceaușeștilor). Față de acest eveniment istoric de excepție, atitudinile sunt diferite. Se disting limpede trei direcții: prima - cea "oficială" - a declanșării și finalizării **revoluției antitotalitare**; a doua - cea a "opozității" - a începerii și declanșării **revoltei populare** și a **acaparării puterii** de către altă echipă formată din membrii aceluiași partid comunist ce au făcut parte din vârful acestui partid (Bărlădeanu, Iliescu, Mărcuț, Mănescu) iar cea de a treia direcție - care cuprinde marea parte a populației - este cea a indiferenței. Aici intră cei care s'au lepădat de sensul profund al nașterii Mântuitorului și se pregătesc de festin pentru îmbuibarea trupului, după zicala populară: "**Crăciunul - maș satul**". Tot aici - la indiferență - intră și dreptcredincioșii români, fiindcă în indiferență se menține Biserica Ortodoxă română de aproape cincizeci de ani, pactizând tacit cu diavolul, multumită că nu i s'a clintit osatura, a fost (și este) lăsată să ființeze într-o găoace care o face "**imună**" la politic. (Se zice că atât timp cât în capul ei va rămâne același patriarh uns în totalitarismul socialist, numit la propriu "**preafericit**" cu statu quo existent, nimic nu se va schimba în

atitudinea bisericii față de materialismul marxist și față de statul de structură socialistă). Bineînțeles că mare parte a oamenilor rămân indiferenți față de acest crucial eveniment național și datorită lipsei de informație. În sate, revoluția este chiar dezavuată, aproape oficial, prin dictonul lansat de foștii comuniști, neclintiti dela puterea locală care replică insolent: "**cine i-a pus să se ducă acolo, în fața gloanțelor?**"

În această situație, a privi evenimentul sentimental, mi se pare o eroare personală și un gest "**contraproduktiv**", ca să zic așa, cum vād că se exprimă "**adeptii**" primei concepții față de revoluție.

Sigur - dacă avem în vedere jertfa de sânge, (viețile tinerilor, curmate datorită aruncării lor disperate în vâltoarea de început, ca și "**ciupirile**" "**intâmplătoare**" de după mazălire) - când ajungem la zilele de 17-21 Decembrie, (care au fost "**intervalul real al revoluției**") trebuie să admitem o **comemorare**. Este vorba de jertfe, este vorba de o pierdere dureroasă care pentru familiile celor dispăruți sau mutilați, este o tragedie. Când însă ne referim la ziua de 22 Decembrie, da: avem de-a face cu o **aniversare**. Pentru că aici apare câștigul: cineva a preluat puterea.

Comemorăm pe cei care din disperare de cauză au ieșit în stradă și-au alcătuit vârful de lance al poporului răsculat, aniversăm pe cei care - din postura de șefi locali, rămași în noaptea de 21 Decembrie la posturi cu arma în mână, să aperse cuceririle revoluționare ale clasei muncitoare, și care, în

seara de 22 Decembrie s'au aruncat în locurile cheie de unde s'a preluat puterea: birourile foștilor dictatori din comitetul central, biroul ministrului apărării naționale și studioul principal al televiziunii.

Acest adevăr elementar așa s'a petrecut și așa l-a și conștințit istoria vie.

De aceea evenimentul este și aniversat (cu tantamuri și flori) și comemorat (cu slujbe și lumânări).

Căci la noi coexistă "**putemic**" materialismul de tip cică "**social democrat**" și ortodoxismul de tip "**democrat creștin**", concepții foarte concurate de un nihilism gregar amestecat cu un existențialism primitiv. Aceste trei "**concepții**" au dat - și dau - cele trei moduri de a privi cel mai recent mare eveniment din viața țării.

După părerea mea, comemorarea celor căzuți este singura formă pe care trebuie s'o adoptăm și pe care Biserica Ortodoxă trebuie s'o înscrie în evangheliile sale și mai ales în calendar. Zilele de 17, 18 și 21 Decembrie trebuie trecute cu roșu în calendar.

Când revoluția se va desăvârși, după alegerile din 1996 sau după cele din anul 2000, avem dreptul și datorită sfânta ca ziua câștigării alegerilor de către anticomuniști să devină și a aniversării cu adevărat a revoluției române anticomuniste.

Tare mă tem că prin această atitudine de fărâmișare și de lamentare, de joc periculos al orgoliilor, vom avea bătă numai de comemorări și poate după ce n'om mai fi de aniversări.

Căci dacă cei care trebuiau dați jos de revoluție sunt uniți și se țin de scaune și ciolan cu ghearele

și cu dinții, ceilalți, care au făcut revoluția, vor face ca fiecare să fie șeful unui partid și fiecare visează marea șefie, președinție, vârful, marea, când istoria ne cere să fim cu toții în jurul ideii de libertate și proprietate (pe care o reprezintă concepția liberală) și proprietate și credință (pe care le are la bază democrația creștină, de unde rezultă cea mai concretă formă de protecție socială a grijii față de aproapele).

De ce, Domnule Claudiu Iordache, a trebuit să vă faceți și domnia voastră propriu partid (al călela peste cifra de două sute?) când locul vă era - ca un nucleu - în mijlocul liberalilor, după sufletul pe care îl aveți și după năzuință?

O revoluție nu-i numai momentul ei de explozie ci,

mai ales, un efort concertat al inteligenței neamului de a-i duce până la capăt ideile, programul, dând de o parte potrivnicii și falșii reprezentanți ai maselor.

Nu poporul român este cel care-și merită soarta (căci, de bine de rău, el s'a învâțat cu greul și se descurcă) ci cei care pot și și-au luat misiunea de a ieși în față să-i apere interesele.

Ori, s'a dovedit până acum că aceștia nu au înțeles că mai important ca orice este unitatea lor în jurul unei singure concepții: a redării proprietății, a încurajării proprietății și a libertății de a face cu proprietatea ta cei vrei. Unire în jurul efortului de a face proprietar și pe igan și pe armean, căroa sa li se asigure - prin școală obligatorie - șanse egale de înflorire

în economia liberă, "**de piață**", cum i se mai spune.

Fiți sigur, Domnule Claudiu Iordache, că o asemenea numire vă va aduce puterea și o asemenea putere ne va aduce și sprijinul Europei, al Japoniei și mai ales al Statelor Unite care, toți cei din lumea economiei libere, vor sări să ne ajute economia liberă care înseamnă proprietate privată.

Mă rog la Dumnezeu să trăiți - și să trăiesc - să apucăm ziua când revoluția va fi și aniversată nu numai comemorată cu sentimentul durerii al vărsării de sânge în zadar.

Pentru aceasta, celor ce și-au luat în serios opțiunea de a face parte din clasa politică trebuie să le fie limpede ca cristalul ce au de făcut.

## O CLIPĂ DE NEUITAT

Gheorghe GORUNESCU-PENCIU

În cei 14 ani de detenție politică, dintre care 8 executai la Aiud, asumându-mi riscurile de a fi descoperit și pedepsit de temerieri, am învățat printre multe altele și 50-60 de poezii concepute în zărcă de prinț neincoronat al metaforei, poetul Radu Demetrescu Gyr. El a creat, cu răbdarea și mîgala unui șlefuitor de diamante, poezii de o incontestabilă frumusețe lirică și epică. Majoritatea le-am învățat prin pereții celulelor. Nemaiaivând ce pierde (decât lanțurile), în ceasuri de restriște, deținuții au obligat zidurile să li se supună și zidurile li s'au supus, devenind cu timpul prietenii și sprijinitorii lor la anotimp cu chieră la ferești.

Scrise pe câte un crâmpel de geam, pe o plăcuță de lemn, sau pe curelele pantalonilor, peste care se aplica cu studiată pricepere un strat fin de săpun, poeziile bardului craiovean au fost memorate de mii de oșanți și purtate ca o flacără olimpică din pușcărie în pușcărie. Din zărcă cu regimul sever unde era încarcerat, până în ultimul ungher al celularului nou, nu era om să nu fi învățat câteva stihuri de ale lui și să le aștearnă seara, cu evlavie unui pelerin, drept căpătâi la ceas de cuvenită odihnă.

Așa s'au învățat poeziile lui Radu Gyr, prin carcere, frig, foamete, prețuri fiind impins uneori până la limitele morții. Activitățile intelectuale erau strict interzise și pedepsite exemplar. Datorită sistemului de recepție, uneori deficitat al alfabetului Morse, multe din poeziile lui au ajuns să fie cunoscute în două sau trei variante, iar unele au fost chiar înregistrate greșit.

Cu poetul meleagurilor craioveane, nu am stat în celulă, dar aveam să îl cunosc într-o împrejurare dramatică mie. Ca mulți alți confrăți de suferință în timpul detenției, datorită în mare măsură subnutriției, m'am îmbolnăvit grav de tuberculoză pulmonară. Într-o zi, am fost scos de pe secție și dus la spitalul penitenciarului să mi se instituie pneumotorax. Nu știu ce s'a întâmplat, dar în momentul când mi s'a introdus acul aparatului între cele două pleure, am leșinat. Doctorul Marola, medicul deținuților, se făcuse pământiu, după câte am aflat.

Când mi-am revenit, eram întins pe o targă și scos pe culoarul spitalului, având drept paznic carul care mă adusesse. Prudent, mi-am aruncat ochii grilului în lături. Din partea opusă venea un alt temerier, trăgând după el o

mogâldeață de om cu capul ascuns într-o zeghe. În Aiud, nu aveai voie să te vezi deținuț cu alt deținuț, cu atât mai mult cu cât cei din zărcă erau socotiți cei mai periculoși, datorită pregătirii lor intelectuale. Intelectualii erau dușmanii lor de capetenie și trebuiau extirpați până la a treia generație.

- **Ce-i cu asta, de ce nu-i ascundeți fața cum scrie la regulamentul?** - întrebă noul venit, aruncându-mi o privire bănuitoare.

- **Lasă-l, silabisi paznicul meu, este pe trei sferturi mort. Un bandit mai puțin și-o pâine în plus.**

Atență la discuție, mogâldeața din fața mea a prins preț de o clipă să desfacă laturile zeghe. Doi ochi au prins să mă cerceteze de sus și până jos, făcându-mi cu degetul la gură un semn, care putea să fie interpretat ca invitație la prudență, sau ca o creștină nească incurajare.

Afară ploua mărunț, ca într-o poezie de Bacovia. La câteva minute după aceasta ciudată întâlnire, purtat pe targă de doi deținuți de drept comun, aveam să află dela doctorul Marola, în drumul către secție, că mogâldeața ce mă sfredelise cu privirea o cătme de secundă nu era altul decât poetul Radu Demetrescu Gyr.

## MĂREȚIA ÎNGUSTĂ A BUCUREȘTIULUI

Urmare din pag. 7  
Bucureștii asemănător Vienei, Budapestei și mai ales Parisului, cu totul altceva decât lăbărtarea bulevardelor Varșoviei și mai ales ale Moscovei, în acele "**sirocaia**", tradus pe românește, în lungă, largă și nesăbuită. Departe de noi disprețul față de alte capitale. Am făcut comparația din dorința de a arăta specificul capitalei noastre căreia, când îi treci prin centru, acum, după 50 de ani de comunism, constată că așazișii proletați ajuși la conducere nu i-au putut clinti ființa cu nimic. Până și

plombele hotelului Intercontinental "**București**" și cea a Teatrului Național, i s'au asimilat și au început să-i fie parte organică din ființă, dar cu specificul unor copii dintr-o altă căsătorie, care-ți vin în familie. Deși cartierle mărginașe de blocuri "**dormitoare muncitorești**" par o lipitură greu de încorporat specificului capitalei Românilor, Bucureștiul este unic în lume prin marea lui îngustă din principalele artere centrale bulevardele Republicii, Carol I, Ferdinand, Calea Moșilor, șoselele Ștefan cel Mare și Mihai

Bravu, bulevardele 1848, Bălcescu, Magheru, strada Ana Ipătescu, Calea Victoriei, șoselele Kiselef și Aviatorilor, Calea Dorobanților, străzile Galați, Eminescu, Roman și cochelele cartiere Vatra Luminoasă, Ghica-Tei, Floreasca, Dorobanți, 1 Mai, Operei, Cotroceni și Primăverii. Călătoria prin București în această zi de început de an mi-a dat convingerea că numai omul e sub vremi, țara și construcțiile sale sunt de neclintit.

Radu BADIU

## Glen Oaks Memorial Gardens

cunosc importanța menținerii cimitirelor tradiționale pentru generațiile viitoare.



De aceea o secție specială a **Grădinii Memoriale** a fost creată și sfințită pentru populația de descendență română.

Cu opțiunea monumentelor verticale, gropi tradiționale sau a urnelor de la Crematoriu, această grădină unică are deja o cruce de granit și o placă dedicată familiilor de Români din Ontario.

Pentru informații suplimentare în ceea ce privește această grădină și avantajele aranjării din timp a înmormântării, trimiteți cuponul de mai jos sau telefonați la:

Sean Doyle (905) 257-1100

Glen Oaks Memorial Gardens  
planificați azi pentru mâine  
Hwy. #5 & Ninth Line, Oakville

Nume  
Adresa  
Codul poștal  
Telefon Nr.  
Expediați cuponul la adresa:  
3164 9th Line RR#1, Oakville, Ontario, L6J 4Z2



# ROMÂNIA SPIRIT ȘI CREDINȚĂ

Un imperativ categoric m'a hotărât să-mi revăd țara, pe care o port de peste 12 ani în suflet, printre străini. Noaptea călătoream prin toate așezările ființei veșnicei românești. Dorul de țară este năpraznic, este o boală a spiritului, pe care nu o poți tempera, decât poposind cu ființa și sufletul pe pământul sub cerul țării unde te-ai născut, ai trăit, ai pățimit, te-ai bucurat, acolo unde te cere neamul și crucea ta.

Și iată, am poposit pe acest pământ al României, unde au suferit și sunt îngropați atâția martiri și eroi, unde la fiecare încrușiare de drumuri, te întâmpină o cruce, o troiță. Drumul dela aeroportul internațional Otopeni, spre Brașovul primei tiparnițe românești a Diaconului Coresi este anevoios, din cauza traficului intens de pe Valea Prahovei. Printre coline și stânci, apar Bucegi, cu aripi de vultur care străjuiesc orizontul. Spre înaltul cerului, pe cel mai ascuțit și pietros vârf, se înalță veșnicia crucii, care străbate furtuni, urgii și secole, crucea Cristosului nostru, în veșnică pomenire de Adevăr și Absolut.

Desigur, am intrat cu înfrigurare pe poarta pământului românesc, poartă care a fost închisă zeci și zeci de ani, pentru un popor arestat și condamnat în propria-i țară de un grup odios de criminali străini și români vânzându-i intereselor de distrugere creștină a acestui popor român.

Spre deosebire de Statele Unite, unde rar întâlnești oameni pe străzi, în România, ca în întreaga Europă, oamenii populează străzile, fiecare cu treburile și interesele lui. Simți dintr-o dată o pulsație a vieții cotidiene, un spirit și o semnificație pe drumuri și pe încrucișări de sensuri și căi, pe care omul le traversează și le umple cu personalitatea sa. Ajuns în România, m'a interesat în primul rând OMUL, acest OM care a trecut prin furci și bice, care a trecut prin infern, prin suferințe apocaliptice, prin ocne și asasinat, toate provocate de un regim anticreștin, antiuman și bestial, de regimul comunist.

Iar dacă acest popor a rezistat atâtor crime premeditate și monstruoase îndreptate împotriva sa, rezistența i-a provenit numai și numai din spiritul de jertfă, din credința nemărginită în Dumnezeu.

Spiritualitatea românească se observă și se simte la fiecare pas.

De două mii de ani acest popor și-a dus crucea, și-a legat rănile înmuiate în sânge și-a plâns și și-a prohodit morții, ducându-i spre veșnicie, căci poporul român are cultul morților foarte dezvoltat (spre deosebire de populația Statelor Unite, care datorită unor religii fără religie și credințe fără credință nu are decât cultul banilor și nu al acelora care nu mai sunt). În România, bisericile sunt pline de credincioși îngenuchiți, femei, băbași și copii, rugăciunea lor e fierbinte și adâncă, fețele lor sunt transfigurate și pline de evlavie și această lume se roagă, se roagă, ochii fiindu-le pironiți pe crucea Mântuitorului, sau pe icoana Maicii Domnului cu Iisus în brațe.

Și acești oameni îi mulțumesc lui Dumnezeu că au scăpat și de data aceasta de apocalipsul provocat de fura furibundă, de ciuma și prăpădul comunismului. Dar să așteptăm până la sfârșitul sfârșitului, până când fiara va fi cu adevărat zdrobită.

Calătoria mea și-a impus un itinerar cât mai variat, ea a cuprins o parte din Transilvania, din Moldova și din Muntenia. Câteva zile le-am petrecut în Brașov, colindând și asistând la slujbele religioase dela Biserica Sf. Nicolae, Catedrala, Sf. Treime și Biserica grecească (în cimitirul Bisericii grecești se află Troița românească din imagine, din secolul al XIII-lea 1292, refăcută după cum atestă inscripția în 1987 de către Consiliul Parohial al Bisericii "Sf. Treime"). În acest timp am vizitat și liceul "Andrei Șaguna", unde cu zeci de ani în urmă mi-am început cariera de profesor. Orașul Brașov este în parte schimbat datorită noilor străzi, care au fost trasate încărcate cu blocuri cenușii, construcții fără un anumit stil corespunzător stilului edililor brașoveni, construcții de o calitate îndoielnică, uniforme, o zidărie nefinisată, cu ascensoare strâmte, cu pereții de carton, găuri de sălbăticia locatarilor necivilizați, reziduuri ale educației comuniste. Partea veche a orașului, spre Prundul și Scheii Brașovului a rămas neschimbată, doar piața Sfatului unde se află și o pinacotecă a fost reamenajată, cu gust și elegant pavadă. De fapt orașul Brașov se remarcă tot prin Brașovul de altădată, care dă farmec unui trecut istoric și unei culturi și civilizații străvechi, româno-germană. Stând de vorbă cu persoane din diferite straturi sociale, medici, profesori, ingineri, meseriași, negustori, funcționari, muncitori și în special tineri și pensionari, toți mi-au răspuns la unison, parcă erau regizați: "Viața este grea în România, e foarte scump totul, tineretul nu are nici o perspectivă, nu se poate realiza, acesta este motivul evadării lui spre Occident!". Da, dar aceasta nu este o rezolvare. Este adevărat, că răspunderea de toată această nemulțumire și lipsă de perspectivă o poartă acei care au furat revoluția, au omorât în mod mascat mult tineret, iar astăzi conduc interesele lor și nu ale statului. Pensionarii trăiesc cel mai greu, pensile nu pot face față prețurilor atât de ridicate care sunt pe piață, iar prăbușirea leului nu este altceva decât rezultatul politicii de înfudare a surselor naturale, a veniturilor existente care se scurg în buzunarele guvernărilor, de aici și sărăcia populației, o sărăcie conform planurilor neocomuniste. În fond nu este vorba de pretenții, ci de o viață decădantă.

Dacă nu ai partener care să te ajute, adică soț ori soție, care lucrează încă sau cel puțin să fie amândoi pensionari, altfel nu se poate trăi omenește. Peste tot întâlnești magazine, în special particulare, buticuri cu tot felul de obiecte, buticuri ce au un aspect colorat, oriental, cu lucruri unele de calitate, altele însă nu. Unele dintre aceste magazine au firme scrise în limbi străine, în special în engleză (câci engleza este la modă), de ce?... Probabil pentru atracție, atracția cui?... Posibil a acelora care au un fond intelectual submediocru, fără o educație, o instrucție și o profunzime spirituală (aspecte întâlnite în special în București, nefiind de mirare acest lucru deoarece multe dintre aceste magazine sunt ale foștilor ofițeri și funcționari ai Securității, căci cine putea să aibă atâția dolari?).

O problemă care îngrijorează și care necesită să se ia măsuri grabnice de către specialiști, de către oamenii de știință, în special de lingviști, în cadrul Academiei Române, este problema limbii. Cincizeci de ani de comunism și în continuare și astăzi, limba română a suferit o degradare puternică datorită elementului vorbitor incult de

multe ori analfabet, cuvinte fără să li se cunoască sensul, sau cuvinte deformate, pronunțate greșit, ori chiar inventate. Autorii acestor deformațiuni lingvistice sunt în primul rând țigani care au adus cu ei nu numai furtul, mizeria și mizeria, dar și o vorbire agramată, străină limbii noastre, "ca un fagure de miere", apoi elemente din limbi străine, englezești, franțuzești, italienești etc., care au pătruns în limba română, pronunțate greșit, fără opreliște, odată cu comerțul, cu industria, cu circulația unor persoane dintr-o țară în alta, persoane, multe dintre ele, fără o înută intelectuală, semidocite, care de fapt și de drept nu cunosc cum trebuie nici un fel de limbă. Iată câteva cuvinte, construcții și expresii din limbajul actual (în afară de cele mai vechi, ca: nu se merită, sau se merită, ori s'a mutat la bloc, etc.). Întrebuințate frecvent până la epuizare, cu sens ori fără sensul lexical real, ca: normalitate, benefic, mai finalizat, impact, implementare, am servit masa, (pentru am mâncat, leul a servit gazela), am audiat, am vizionat, revendicări solicitate (cerute), prevederi, balot, iar pentru plural baloți, numele lui Richard Wagner îl întâlnim - Ricard Wagner, butelie, Germană, Restaurantul "Te deum", în loc de Musée d'Orsay - întâlnim Mius d'Orsay, pentru Aix la Chapelle etc., etc. Înainte de a pleca din Chicago spre România, mulți dintre concetățenii noștri mi-au atras atenția că totul în țară este rău, că și rudele și prietenii îmi vor întoarce spatele, că există o răutate și o rea-voință peste tot, începând cu personalul avionului românesc și cu cel din aeroport, iar apoi cu furtul bagajelor sau tăierea lor și câte și mai câte. Ori fi și din aceste lucruri adevărate, dar eu n'am întâlnit nimic din ce mi s'a spus, depinde de ce fel de oameni au avut de-a face astfel de persoane, ticăloșie există peste tot în lume. Să ne uităm în jurul nostru și o să vedem violențe, crime și spargeri la tot pasul, există în lume o violență, o brutalitate, o lipsă de bun simț, o mitocanie, care într-adevăr te îngrozește și toate acestea provin dela izgonirea totală a lui Dumnezeu, mizeria sufletească a unor oameni crește cu cât Dumnezeu este batjocorit, luându-i locul Satana. Referitor însă la modul cum am fost primit și tratat de rude și prieteni, a fost absolut cu totul impresionant. Oameni care nu doreau nimic altceva decât numai prezența mea, oameni ale căror suflete m'au coropleșit cu bunătatea și cu dorințele lor să-mi dăruiască ceva, adevărate spirite creștine. În simplitatea lor materială, mai bine spus în bogăția lor spirituală, am regăsit cu adevărat OMUL, mi-am reînălțat România de bună credință și calitate, frații spirituali, modești care au suferit, au suferit răstignirea, dar s'au înălțat prin înviere.

Și acești oameni for-



Troiță din sec. XIII (1292)

Brașov, 29 Octombrie 1995, Cimitirul Bisericii grecești

mează structura ființei spirituale românești, formează părghia rezistenței care a susținut pe umerii ei întreaga arhitectură a bisericii creștine ortodoxe, a susținut valorile, cultura și civilizația acestui neam. Tot în acest timp (între 26 Octombrie și 1 Noiembrie 1995) am urmărit cu atenție la televizor momentele aniversare cu ocazia împlinirii a 110 ani dela obținerea autocefaliei Bisericii Române și 70 de ani dela ridicarea acestei biserici în grad de Patriarhie.

Conferințele prezentate de înalții ierarhi ai Bisericii Ortodoxe, Greco-Catolice și Catolice au demonstrat cu prisosință forța de nebiruit a creștinismului; conferințele expuse cu mult har, evlavie și înaltă cultură teologică și filosofică au fost ținute de către Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, Sanctitatea Sa Bartolomeu I; Prea Fericirea Sa, Parthenos III, Papă și Patriarh al Alexandriei și al întregii Africi; Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Constantin de Skytopolis, reprezentant al Patriarhiei apostolice a Ierusalimului; Înalt Prea Sfințitul Theodosius, Arhiepiscop de Tokyo și Mitropolit al întregii Japonii; Înalt Prea Sfințitul Episcop Nathaniel Popp al Episcopiei Ortodoxe Române, pentru cele două Americi; Eminența Sa Cardinalul Edward Idris Cassidy, Președinte al Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștine, și mulți alții. Cuvântul festiv al Marilor Adunări Creștine dela București (o mare onoare și cinste pentru România) a fost prezentat de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Daniel al Moldovei și Bucovinei. Conferința Mitropolitului Daniel a fost o adevărată și sublimă carte de învățătură și credință.

În cuvântul Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist s'a arătat oaspeților și

întregii țări grija Sa părintească pentru Credința Ortodoxă Strămoșască și pentru apărarea în vremuri de grea cumpănă a Bisericii Noastre Românești. Din păcate Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist a uitat să prezinte oaspeților zecile de Biserici dărâmate (ca Biserica Văcărești, Sfânta Vineri, Biserica Enei, și multe, foarte multe altele), valori inestimabile ale credinței, și artei românești, apoi alte capodopere ale credinței noastre, ascunse în curțile blocurilor, adică în curțile interioare în fața lăzilor de gunoi, pentru a nu li se mai vedea turlele și crucile, care îi supărau pe ateștii din fruntea statului comunist (renumita Biserica Domnița Bălașa, Biserica Olari și multe altele). În același timp plecaciunile Prea Fericitului Părinte Patriarh în fața mai marilor aței care conduceau țara cu pistolul într-o mână și cu tămăcopol în altă mână pentru zdobiarea Catapetesmlor.

Se spune că prin acest procedeu plecat în fața conducătorilor comuniști s'a apărât Biserica Ortodoxă, mai corect spus s'au apărât scaunele de Patriarh și Mitropolii etc., iar pe de altă parte să nu uităm de instruirea agenților de Securitate în odăjdii preoțești, pentru a-i "apăra" pe exilații din Occident. Cu toate acestea Biserica Ortodoxă Română a rezistat, datorită spiritului de jertfă adânc înrădăcinat în sufletul poporului și al acelor din ocne, fie Preoți ca: Dumitru Stăniloae, Părintele Galeriu, Arhimandritul Sofian, Ieromonahul Adrian sau Arhiepiscopul Unitului Hossu, Monseniorul Ghica și mulți alții, fie prin personalitățile românești care au știut cu demnitate să se opună prigoanei brutale comuniste.

Va urma

## ZIARUL TUTUROR ROMÂNILOR

**Români!**

*Dea n'ici o casă n'au lipsesc ziarul*

*Cuvântul Românesc!*

UN ZIAR PENTRU ROMÂNII  
NU POATE FI FACUT  
FĂRĂ ROMÂNII  
RASPONDIȚI ACEST  
ZIAR  
FACETI ABONAMENTE NOI

ABONAMENTUL  
DUMNEAVOASTRĂ  
SUNT ÎN ZIAR  
CARE LUTĂ  
PENTRU O CAUZĂ DREAPTĂ

UN ZIAR PENTRU ROMÂNII  
NU POATE FI FACUT  
FĂRĂ ROMÂNII  
RASPONDIȚI ACEST  
ZIAR  
FACETI ABONAMENTE NOI



# "EXIL - ÎNCERCĂRILE LABIRINTULUI"

Camilian Demetrescu, editura "Il Cerchio" - Rimi

- II -

Marx liberalul, Dubcek și "pacea" Occidentului.

Ideea pe care și-o făceau intelectualii comunisti despre noi, exilații politici din Est, era că se poate de biză. Eram convinși că nu cunoaștem adevăratul marxism, că principiile marelui clasic al revoluției proletare au fost falsificate la noi de o școală de partid tendințioasă și obtuză. Cu un cuvânt, că nu eram capabili să-l înțelegem pe Marx.

La începutul exilului meu în Italia, prieteni dela Roma au adus în casa noastră dela țară, la Gallese, pe Umberto Cerroni, distins intelectual din aparatul ideologic al PCI. Vroia să-mă cunoască, să afle ce gândeam noi, Românii evadați din sistem. După ce, în linii mari a aflat - evident, nu m'am putut lipsi de plăcerea de a-l informa cât de important era umorismul în pregătirea noastră ideologică - s-a ajuns la nodul întâlnirii.

Surzând, îmi spuse cu gentilețe că Marx nu era, cum probabil ne fusese prezentat, o brută vindicativă, un filosof sanguinar, un profet de nenorociri, ci pur și simplu un pașnic domn liberal, un gânditor iluminat de intuiții umanitare, pe scurt, un binefacător al omenirii. Ilustrul meu vizitator îmi vorbea cu atâta intimitate de amicul Marx, încât, recunosc, la un moment dat m'am lăsat sedus de un dubiu necunoscut. Unul din acele dubii care pot răsturna, pe nesimțite, sensul orar al logicii: și dacă este așa? Și dacă cursul obligatoriu de marxism pe care l-am urmat la Uniunea Artiștilor Plastici în România n'a fost decât o capcană, o mașină perversă de mutilare a valorilor și de ascundere a adevărului? Și dacă...

Tot restul serii am rămas suspendat între ceea ce eram înainte și ceea ce mă temeam că nu mai sunt. După plecarea prietenilor m'am precipitat la săraca mea bibliotecă, esențială ca o trusă de prim ajutor pentru un intelectual care trebuia să se orienteze cât de cât într-o lume nouă.

Am dat de o carte groasă, "Istoria gândirii politice", în italiană, deci o carte occidentală. Căutam febril, când deodată, ca în filme, îmi cade sub ochi un pasaj dintr-o scrisoare a lui Marx către Weydemeyer, din 5 Martie 1852, în care ține să sublinieze că n'a inventat el conceptul de luptă de clasă, ci filosofii burghezi. "Noi nu-l cunoaștem pe care am adus-o eu, scrie Marx, e de a fi demonstrat că lupta de clasă duce în mod necesar la dictatura proletariatului". Deci "a reduce marxismul la lupta de clasă înseamnă a mutila marxismul", intervine comentatorul cărții, "marxist e numai cel care recunoaște dictatura proletariatului", dictatură care trebuie să ducă "la răsturnarea burgheziei și la eliminarea ei fizică", precizează el, și că acest lucru va însemna "o perioadă de luptă de clasă de o asprime nemaiîntâlnită". În finalul "Manifestului partidului comunist" conceput împreună cu Engels, reproduc în întregime de autorul cărții, Marx conchide: "Comuniștii refuză cu dispreț să-și ascundă

ideile și adevăratele lor intenții. Ei declară deschis că scopul lor nu poate fi realizat decât cu distrugerea oricărei ordini sociale existente..."

Am închis încet cartea, citind involuntar titlul de pe copertă "Istoria gândirii politice" - ediție îngrijită de... Umberto Cerroni. Brusc, numerele logicii mele răsturnate s'au întors la locul lor dinainte.

Dar nu numai comuniștii vedeau realitatea noastră redusă la două dimensiuni. Din lene morală și egoism politic, burghesia de stânga nu reușea să descifreze semnificațiile adânci ale evenimentelor, să pătrundă în a treia dimensiune a realului, dincolo de zidul plat al progresismului de fațadă. Acest zid a fost contrapuntul de decenii zidului Berlinului, a împiedicat deopotrivă cunoașterea adevărului, dând apă la moară regimurilor tiranice din Est.

În 1970 revista "D'Arts Agency" din Milano organiza o expoziție a mea în galeria de artă a cotidianului "Il Giorno". Se obișnuia ca după vernisaj artistul să fie sărbătorit într-un restaurant milanese, decorat cu afișele expoziției. În fața noastră, a mea și a Mihaelei, alături de un grup de artiști ai galeriei, stătea așezat în capul banchetului Oskar Signorini, directorul revistei. Era prilejul cel mai potrivit pentru a ne cunoaște.

Chiar în acele zile se consuma la Praga procesul lui Dubcek în fața comitetului central al partidului comunist filsovietic. Dubcek refuzase să-și facă autocritica, la un an după invazie și arestarea sa. Fiind pentru noi subiectul zilei, i-am spus lui Signorini: "Ați văzut, Dubcek nu cedează. Ce caracter!" M'a privit cu ură și a explodat: "Imbecilul ăsta a pus în pericol pacea noastră, din cauza lui am riscat războiul. Dar și voi România, o să vedeți voi, or să vă pedepsească Rușii după cum meritați; veți plăti pentru insolența voastră!"

Am sărit arși în picioare și am plecat. În stradă au venit să ne imploră să ne întoarcem. Banchetul nici măcar nu începuse. Nu ne rămânea altceva de făcut decât să demontăm expoziția a doua zi și să plecăm. Târziu după miezul nopții Oskar Signorini ne-a telefonat la hotel să ne spună că regretă, că era doar o neînțelegere și vroia să ne vadă. Era răgușit, probabil șampania pe care o băuseră după plecarea noastră era prea rece. L-am invitat politicos să fie oaspetele nostru la cină, a doua zi, dar întâlnirea n'a mai avut loc.

Arhipelagul CIA, Clavazătorul orb, "Cel patru mari țărani ai veacului", Anticamera Europei Libere.

Pentru a explica prăbușirea așa-zisului "pacifism" sovietic după invaziile dela Budapesta și Praga (vă amintiți ciclopicele manifestări pacifiste ale progresiștilor occidentali, organizate de Moscova?) stânga radicală din Vest a dat toată vina pe disidența internă rusă. Cu Hrușcirov, care oficializase opoziția antistalinistă, cenzura regimului se mai muiașă, dar odată cu

Brejnev a devenit din nou rigidă. Occidentul, după apariția "Arhipelagului Gulag" nu mai putea să ignore tragica realitate a societății sovietice. Soarta lui Soljenișin suspendată între o nouă deportare în Siberia sau expulzarea din Uniunea Sovietică, ne ținea suflutele încetate. Trăiam o așteptare dureroasă, între cele două alternative deopotrivă de dramatice. Era în 1974.

Chiar în acele zile mă dușesem să-l întâlnesc pe Argan, cunoscutul istoric și critic de artă, la Roma, în casa lui din Trastevere, pentru a-i vorbi de centenarul Brâncuși și a-i cere să scrie un omagiu în presa italiană. Abia intrat, nu mi-am putut reține îngrijorarea pentru soarta scriitorului rus și i-am spus: "Domnule profesor, Soljenișin..." M'a fulgerat pe loc cu o privire de gheață: "A, agentul ăsta dela CIA!"

A urmat o tăcere jenată. Am notat în jurul meu o stranie mișcare de persoane care mă priveau cu ostilitate și mi-am dat seama dintr-o dată că mă aflam de partea cealaltă a baricadei. Mă simțeam provocat și tocmai de aceea le-am povestit ostentativ cum autoritățile comuniste au încercat să dea jos "Coloana infinită" a lui Brâncuși cu un tanc de 60 de tone și că... Știam că vorbesc la surzi, deși erau toți din anturajul criticii și istoriei artelor. Am înțeles că nu mai aveam nimic să ne spunem.

În acei ani era la modă mitul "independenței" lui Ceaușescu față de Moscova. Un mit construit cu migală de către experții serviciului de informații externe DIE, care s'a bucurat de mare succes în mass-media occidentale. Stânga ținea să demonstreze că în lagărul sovietic există libertatea de autodeterminare a fiecărui stat, că doctrina "suveranității limitate" atribuită lui Brejnev era doar o invenție a presei reacționare. Intelectualii din liberul Occident se simțeau liberi de a-i glorifica pe tiranii "ilumi-nați", se întreceau în a-l adula pe Ceaușescu și "noul" lui curs.

Marți 23 Iunie 1974, la orele 12,35 televiziunea de stat italiană transmitea un amplu documentar intitulat "Cu cărțile pe față cu Nicolae Ceaușescu", realizat de producătorul Carlo Ponti și conceput de Giancarlo Vigorelli, scriitor și activist zelos în Pen Clubul european, dominat de Sovietici. Comentariul începea textual cu cuvintele: "Ceaușescu, Mao Tse Tung, Hrușcirov și Papa Giovanni... sunt cei patru mari țărani ai veacului nostru... care au dat splendide probe de imaginație și de concretețe". Evident, lumea întreagă cunoștea "splendidele probe de imaginație" ale lui Nichita Hrușcirov: zidul Berlinului, criza cubană, sângeroasa represiune dela Novotocerkassk, masacrul dela Budapesta. E adevărat că nu a avut prea mult timp să-și desfășoare pe deplin vastitatea fanteziei sale de tiran iluminat, sub aplauzele Occidentului liberal. Probele sale de imaginație pentru consolidarea hegemoniei sovietice în lume l-ar fi adus la delir pe Vigo-

relli. E tot atât de adevărat că Hrușcirov îndrăznise, în concret, destalinizarea Rusiei, dar n'a avut imaginația de a începe derusificarea comunismului.

Sunt bine cunoscute și "splendidele" isprăvi ale lui Mao, ca de pildă revoluția culturală cu atrocitățile ei, lagărele speciale de exterminare, sau izolarea Chinei în spatele noului zid ideologic al marxismului asiatic. Splendidele probe ale țăranelor Ceaușescu, lumea le știa prea bine. A lămurit-o Vigorelli.

Datorită lui Ceaușescu, zicea comentatorul, "supunerea României față de Moscova a devenit doar o tristă amintire". Nu știa oare Vigorelli cum a început așa-zisa "ruptură" a Bucureștilor cu Cremlinul? Când Hrușcirov a întreprins un turneu în Europa de Est pentru a destaliniza partidele comuniste sate-lite, în primii ani '60, stalinistul Gheorghiu Dej a refuzat să-l primească; jumătate de friică, jumătate cu curajul celui care, bolnav grav de cancer, nu mai avea nimic de pierdut. Așa s'a născut "ruptura" cu Cremlinul. La moartea lui Dej, odată cu tronul partidului, Ceaușescu a moștenit și ruptura cu Moscova.

Occidentul, leneș și grăbit când nu are nici un interes să cunoască adevărul, a salutat "independența" comunismului românesc, deși avea în fața ochilor dovezi că Securitatea nu a întrerupt niciodată colaborarea cu KGB. O demonstra de dezvăluirile generalului Pacepa, care, prin fuga sa, provocase o gravă criză a serviciilor secrete de stat. De altfel nici astăzi, după căderea comunismului, dependența față de Moscova nu este pentru noi Români doar "o tristă amintire". Neocomunismul instaurat la București după revolta din 1989, nu s'ar fi putut menține fără sprijinul condiționat al Rușilor. Dar acest amănunt se pare că nu interesează Occidentul, și nu întâmplător. Noul echilibru politic stabilit de marile puteri tradiționale, printre care și Rusia, e mult mai important decât micile adevăruri incomode. Imperialismul rus nu pare să sperie pe nimeni, din moment ce nu vizează direct Europa occidentală ci doar Balcanii. Pentru Occidentali, ca întotdeauna, România e departe.

Ce posibilități de acțiune putea să aibă asadar exilul politic românesc într'un Occident hipnotizat de mitul "independenței" tiranului? Ce spațiu putea să pretindă dela o presă dominată de industria unui jurnalism politic *pret à porter*, destinat maselor? Zero, nimic. Pentru a denunța cel puțin micile, dacă nu marile adevăruri incomode despre crimele socialismului "real", realizat în Est, adevăruri devenite astăzi locuri comune chiar și pentru cea mai radicală presă de stânga, trebuia să ne supunem unei complicate acrobații. Și nu mă refer doar la presa. Chiar și unele organizații declarate anticomuniste ca Europa Liberă, de pildă, ne impuneau reguli făcute parcă anume ca să ne descurajeze. Pentru a transmite articolele privi-

toare la situația din România, trebuia mai întâi să le publicăm într'un ziar european, și numai după aceea puteam fi transmise pe post ca citate din presa occidentală. Nu ne puteam adresa direct ascultătorilor din România. Pentru a spune ceea ce ne puteam spune când mă aflam în țară, am fost obligat timp de mai mulți ani să accept aceste subterfugii istovitoare, cu nesfârșite dificultăți.

Prima dificultate era de a găsi un ziar dispus să publice articolele noastre, considerate din principiu inoportune. Nu convenea să te adresezi pușinelor ziare de dreapta, riscând să fii etichetat drept fascist, adică trădător, chiar și de redacția Europei Libere. Trebuia găsit un spațiu "decent", acceptabil, dar cum, într-o lume în care publicațiile nealiniate cu stânga ortodoxă erau considerate în bloc "reacționare", deci ostile democrației. Unde să găsești un astfel de spațiu? Ar fi fost normal ca denunțurile noastre contra regimurilor neostaliniste să fie publicate în primul rând de organul comuniștilor italieni, pentru a-și demonstra consecvența cu mult trâmbițata "ruptură" cu Moscova.

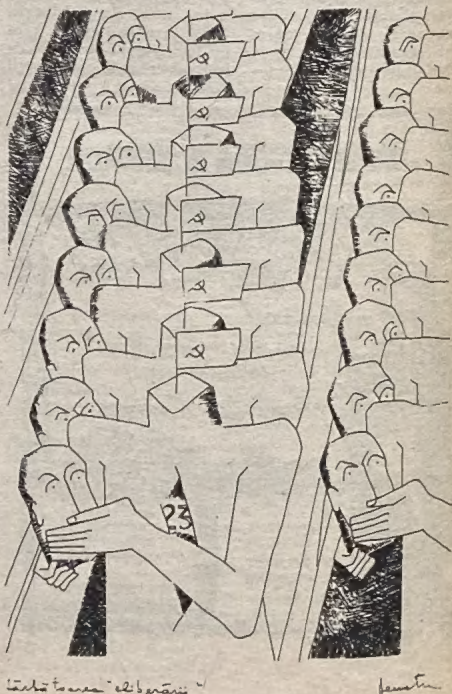
Dar cuvântul normalitate nu făcea parte din dicționarul politic al acelor ani, decât cel mult cu semnificația de "normalizare", adică de readucere la ordine a rebelilor nu cu ajutorul logicii, al bunului simț, ci cu tancurile. Chiar și socialistii italieni, veri de-al doilea ai comuniștilor, ca să nu-și trădeze sângele comun, ne țineau departe de jurnalele lor. Paralizată de scleroza "compromisului istoric" cu comuniștii, Democrația Creștină era cu atât mai puțin dispusă a găzdui în paginile organului său politic "Il Popolo" jenantele noastre adevărate. Dar realitatea, din fericire, nu e niciodată toată de o singură parte.

Prin prietenul unui prieten sensibil la problemele

noastre am găsit în sfârșit un spațiu în cotidianul social democraților "L'Umanità", un ziar politic la limita excomunicării, din păcate puțin difuzat în masa cititorilor controlată de inchiștișta progresistă, dar valid în ce privește citirea din "presa occidentală", cum cerea Europa Liberă. Timp de mulți ani am folosit paginile acestui cotidian pentru lansarea mesajelor destinate ascultătorilor clandestini din țară. Scrise și publicate în limba italiană, trebuia apoi să le traduc în românește, să le expediez la München și să urmăresc transmiterea lor, totul fără nici o remunerație. Cred că în afară de considerente politice (acordul între Congresul american și guvernele din Est) la baza acelei reguli exista un motiv economic: articolele "citate" din presa occidentală nu se plăteau, nefiind comandate.

În schimb, nenumerabile articole publicate în aceste condiții, mi-au atras o deosebită atenție din partea Securității. În același timp scriam pentru publicațiile românești din exil, dela Paris, Madrid, din Canada, Germania și Elveția, corespondam cu oameni de cultură ai diasporei, participam la congrese, simpozioane etc.

Trebuie să-i aduc un călduros omagiu prietenului Clemente Ronconi, vice director la "Umanità", mulțumindu-i cu toată gratitudinea pentru sprijinul pe care ni l-a dat în acei ani publicând articolele noastre și susținându-ne moral; alți "tovarăși" din redacție (apelativul "compagni" se folosea curent în stânga italiană) mă sfătuiau să las baltă politica și să mă ocup mai bine de artă și de cultură. Ca să nu mai vorbesc de filocautismul instaurat mai târziu de noul director Ruggero Puletti și de secretarul partidului Pietro Longo, invitați oficial la București în repetate rânduri și bucurându-se de vacanțe regeste în vilele comitetului central și pe litoral.





# A murit Nicole Valéry-Grossu



Nicole Valéry-Grossu  
(4 Iulie 1919 - 14 Ianuarie 1996)

Prietenul și colaboratorul nostru din Franța, Dl. Sergiu Grossu, ne aduce trista veste că în seara zilei de 14 Ianuarie c.r., a încetat din viață într-un spital din regiunea pariziană, în urma unei grele și necruțătoare boli, soția sa **Nicole Valéry-Grossu**, căreia "Cuvântul Românesc" i-a publicat în N-rul de pe luna Decembrie, impresionanta sa mărturisire din închisoare: "Cea mai minunată noapte de Crăciun", traducere din limba franceză a unui fragment al cărții sale "Bénie sois-tu prison", publicată în Aprilie 1976 de către celebra editură Plon din Paris.

Nicole Valéry-Grossu s'a născut la 4 Iulie 1919 în orașul Turnu-Măgurele. Studiile liceale le-a făcut în București, la liceul Heliade Rădulescu. Absolventă a Conservatorului Regal de Muzică, a lucrat în timpul războiului, în clandestinitate, cu Iuliu Maniu, cu care se înrudește pe linie maternă. După 23 August 1944, activează în P.N.T. și colaborează, între altele, la ziarul *Dreptatea*.

În primăvara anului 1945 este arestată, mai bine de-o lună de zile, de către proaspăta poliție comunistă. După întemnițarea lui Iuliu Maniu și desființarea P.N.T.-ului, este din nou arestată la 24 August 1949 și, rând pe rând, timp de peste 4 ani și fără a fi judecată, ea cunoaște închisorile și lagărele de muncă forțată: Malmaison, Mislea, Ghencea, Ferma Roșie, Canalul, Târgșor. Eliberată la 25 Septembrie 1953 și refuzând să lucreze sub regim comunist, își câștigă existența dând lecții de pian în particular.

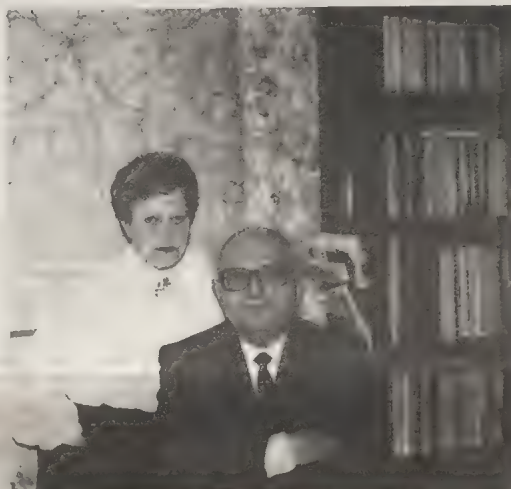
În luna Aprilie 1957 se căsătorește cu Sergiu Grossu și participă alături de el la activitatea "ilegală" a mișcării ortodoxe "Oastea Domnului". Astfel, necazurile și suferințele reîncep pen-

tru ea, mai cu seamă din clipa în care soțul ei este arestat în noaptea de 7 Martie 1959 și conadmnat la 12 ani temniță grea.

După eliberarea lui Sergiu Grossu, reușește să plece, împreună cu el, la Paris într-un voiaj turistic, la 5 Aprilie 1969, cerând azil politic. Aici se dedică pe deplin unei opere de ajutorare a creștinilor persecutați în spatele cortinei de fier, organizând conferințe de informare a opiniei publice și dându-și osteneala trimiterii de pachete de medicamente, îmbrăcăminte și alimente la familiile cu greutate materiale ale comunităților creștine hărțuite de Securitate. Începând cu luna Octombrie 1971, își sprijină soțul în munca de editare a revistei *Catacombes* și de difuzare, atât în Franța, cât și în celelalte țări din Europa, cele două Americi și Africa, acest curajos și pilduitor "mesager supraconfesional al Bisericii tăcerii".

În 1976, marea editură pariziană îi publică o carte care s'a bucurat de un succes deosebit: "Bénie sois-tu, prison" ("Fii binecuvântată, pușcărie!").

Ca să înțelegem mai bine personalitatea cu totul ieșită din comun, a scriitoarei Nicole Valéry-Grossu, reproducem mai jos poemul "Logodnă", pe care l-a scris Sergiu Grossu cu ocazia slujbei religioase ce-a avut loc la 31 Martie 1957 la mânăstirea din Sinaia (poem extras din volumul de poezii, recent apărut în țară: "Inscripții pe un vas de lut", ciclul "Cerboaică iubită").



Nicole Valéry-Grossu, alături de soțul ei  
în biroul redacției "Catacombes" din Paris.

## Logodnă

Parcă niciodată ca azi, parcă niciodată  
nu te-am sărutat cu-o iubire mai sfântă și mai curată,  
nu te-am privit, în ochi, cu lumini mai aprinse, mai chemătoare,  
nu ți-am strigat numele pe vârfuri de munte, în soare,  
nu te-am legănat în alinturi, pe cărăriile'n codru pierdute,  
nu ți-am căutat urma printre fantome și ciute,  
nu te-am strâns în brațe, iluzia mea întrupată,  
parcă niciodată ca azi, niciodată.

Parcă niciodată, parcă niciodată ca azi  
nu mi-a fost sufletul proaspăt și liber și treaz,  
nu mi-a fost inima'n clocotul dragostei, plină  
de taine, de primăveri, de lumină,  
nu mi-au fost gândurile înveșmântate  
în odăjdii mai pure, mai nepătate,  
nu mi-a fost mersul mai sigur, nici zborul mai 'nalt,  
n'am avut sentimentul trăirii în salt,  
și cerul nu s'a coborât mai aproape de noi, printre brazi,  
parcă niciodată, parcă niciodată ca azi.

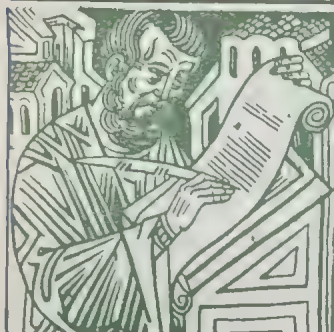
Parcă niciodată ca azi, parcă niciodată  
n'au uitat păsările din aripi să bată,  
nu s'au oprit razele'n creanga iubirii,  
nu s'au clătinat așezările firii,  
și clipa și veacul ce tainic tresaltă  
nu s'au văzut, laolaltă,  
ca'n extazul, ca'n slujba logodnei de-acum,  
când începem amândoi, sus pe piscuri, un drum,

când iisus, de pe Cruce, ne binecuvântă,  
când inima, sufletul, dragostea cântă,  
când lupta ne-atrage, când visul ne'mbată  
parcă niciodată ca azi, niciodată.

Parcă niciodată, parcă niciodată ca azi  
nu te-am simțit în mine cum intri, cum cazi,  
strecurată'n fiorduri de sânge, crescută  
în carne, în fibre, ca o redută,  
contopită'n celule cu viață, cu tot,  
ca'n veci, cot la cot,  
să străbatem eternele spații,  
să creem, într'un iureș sublim, constelații,  
să dăm sens universului chiar,  
și-apoi iar, și-apoi iar  
să ne'ntoarcem la'nțăul sărut  
și la ceasul de vrajă și la cântecul mut,  
să ne'ntoarcem la'mbrățișările noastre dintâi,  
când spuneam "te iubesc", când șopteam "mai rămâi" -  
pentru că niciodată ca azi, niciodată  
nu te-am sărutat cu-o iubire mai sfântă și mai curată,  
nu te-am privit, în ochi, cu lumini mai aprinse, mai chemătoare,  
nu ți-am strigat numele pe vârfuri de munte, în soare,  
și cerul nu s'a coborât mai aproape de noi, printre brazi,  
parcă niciodată, parcă niciodată ca azi...

Sergiu GROSSU





# CRONICI

Literare - Artistice - Culturale  
din exil și din țară



ANDREI PANDREA

## VOEVODUL CAILOR

editura revistei

"Dorul"

proză scurtă, Vol. I

Aalborg, Danemarca  
1995

Dacă aș fi în juriul de premiere al cărților românești pe anul 1995, printre altele, fără nici o rețenție, aș recomanda și cartea lui Andrei Pandrea "Voevodul Cailor" apărută în editura revistei "Dorul" din Danemarca.

Este un ospăț spiritual de regăsire românească. Scurtimea prozelor nu e mai mare decât a unui pridvor, dar pridvorul este spațiul anabasic caracteristic spiritului românesc. El este un pronaos între "casă" și "lume", realizând exprimarea din abisul inconștientului, al sentimentului cosmic de "acasă".

Între "pragul" casei care simbolizează personalitatea intimă a omului, a sinelui unei națiuni, Românul a construit "pridvorul" casei. Este o galerie exterioară, deschisă, cu acoperișul sprijinit de stâlpi, așezată în fața casei, sau de jur împrejurul ei, ar spune dictionarul. Dar e mai mult decât atât. "Pridvorul" este gestul inconștient al omeniei românești de a măști spațiului lui "acasă" pentru a ocroti întreaga lume văzută și nevăzută sub acoperișul casei. În alte cuvinte, dincolo de "prag" Românul e împărțit în casa lui, dar prin omenia românească el vrea ca toată lumea să devină un "acasă" la Dumnezeu și oferă "pridvorul".

Că este așa, că așa gândește și simte Românul, aducem ca mărturie cuvântul "neam". Numai în limba română găsim un singur cuvânt cuprinzând toate polivalențele iubirii. Neam e familia (family), neam este poporul (tări) (people), neam sunt toți locuitorii planetei Pământ (human race), adică neamul omenesc care se înruiește cu neamul dumnezeiesc (Holy Trinity).

"Pridvoarele" lui Andrei Pandrea sunt de fapt Foișorul de Taină al sufletului românesc. Tocmai de aceea scriul lui Pandrea are acel

farmec al prafului stelar de pe struguri meditănd ca niște călugări tainele albastrului. Tocmai de aceea slovele lui au mireasma aburului de pâine caldă. Pâine și vin. Rotundul Tării se împlinește, în scrisul lui Pandrea, prin admirabila sinteză surprinsă de scriitor a unui neam înveșnicindu-se rotund din cercul Potirului prin care Dumnezeu ne sârute.

Oromatică prezentare a satului românesc o găsim în "Toamna la Boșoara". Cu o fire sensibilă de poet, doctorul din Boșoara e cucerit de frumusețea blândă a toamnei și își propune să lase totul în plata Domnului la dispensar și să hoinărească vreo câteva ore fără nici o țintă. "Nu-i nici măcar opt și jumătate, dar vremea e caldă și în văzduhurile Boșoarei o ceață fină, aproape străvezie, irizând curcubeie diafane în soare, umple ceauzul uriaș al Loviștei, îngroșându-se pe nesimțite abia spre zări, ca lăna din caierele albe, netoarse... Spre amiază, deasupra cefurilor alburii, străne în jurul grebenilor vineți, aidoma întinderilor liniștite ale unei ape lângă mal, se ridică plină de cutezanță Cozia, insulă neagră și prelungă, sau transatlantic malestuos ancorat pe-o albă mare pacifică, sub razele blânde, filtrate, ale soarelui."

Pe lângă frumusețile naturii pe care le surprinde atât de sugestiv, cu o prospețime stilistică amintind de condeiul lui Galaction, găsim un admirabil portret al doctorului de țară care nu e sclifositul ce miroase a iod și se uită la pacienți pe deasupra ochelării dându-i importanță vanității de titlu. Dimpotrivă, e un om între oameni, folosind expresia lui Camil Petrescu. În călătoria lui prin sat vorbește oamenilor cu graiul lor. Se deschide lor cu respect și înțelepciune.

Reciprocitate de sentimente. Iată, bunăoară, o scenă. Întâlnirea cu tușa Smaranda. "Ptiu, băta-te crucea să te bată, măi Văpsitule!!... aud vocea bătrânei, care-mi bănuiește prezența după căine. Acolea s'țeți, don' doctor?"

- Acolea, tușă Smaranda, acolo... Ne-a amețit mireasma pâinii dumată și nu'n-drăzneau să venim să-ți cerem. Noroc cu Vopsitu...

- Da, poftiți înăuntru. Mai, mai să mă împiedic de-un ceauz cât zilele, agățat în pirostri, deasupra unei vetre stinse, mănjit încă pe dinăuntru cu magiun. Încerc magiunul, luând puțin cu degetul: e bun și acrisor. Gospodarii mă întâmpină cu pâine și sare...

- Luați, don' doctor, și vedeți cum e... Pâinea e bună... ca pâinea caldă - dulce și bine coaptă."

Prin întâlnirea cu Mădălina se continuă și mai pregnant sufletul satului românesc. Oamenii de omenie. Limbajul devine intraductibil ca miera luminii de toamnă și acele străadăncimi de limbă românească din cronici și arhaice colinde: "Vaa don' doctor! Ce, dumivoastră nu știți? Lipia și gogosarul nu se taie, se rup...", ori "Iaca, na!"

Când Pandrea exclamă: "Mă îmbăt cu depărtările" rotunjește întreaga povestire spre un amin cosmic adresat Cerului de către întreaga natură și ființă românească.

Câtă nostalgie crează în sufletul cititorului plecat dela sat povestirea "Când am fost iapă" cu sezătorile în care cântecul și poezia, glumele și snoavele, voia bună și duioasă se împletesc într'un covor spiritual, într'adevăr un covor fermecat. O lume pură și bogată în înțelepciunea strânsă de veacuri precum lumina în faguri de miere.

Uneori scrisul lui Andrei Pandrea amintește de limba pietroasă, folosită în povestirile scurte ale lui Agărbiceanu, în care cu greu te scobori în prăpăstiile abisale ale ființei umane. Iapete din "Voevodul Cailor" este cel care păzește și are grijă de căii boierului. Are o inimă cât un răsărit de soare. Lubește orice, dar în special căii. Îi cunoaște nu după număr, ci după nume. Cadru în care trăiește în sihăstria munților, îndepărtat de oameni e descris de scriitor în pagini demne de antologie: "În dreapta întinsului imaș murmură, abia auzit, prelin în mușchii crudi și moale, izvorul văii Caprei, sporind cu bir sărac aplea păruului Alb, acum pagnic și limpede, dar primăvara și în toamna târzie vijelios și bezmetic. Din albia bolovănoasă a Caprei se căjarau voinicește spre piscuri molizii bărbogi, încingând stânci cu muchii sparte, înălțate semeț și amenințător, ca niște străji neclintite ale undelor bolborosite, mai cu

seamă unde apunea soarele, spre izvor. Și chiar acolo unde pierdea izvorul, în lunca apătoasă, strălucitoare și verde, valea se lărgea pe neașteptate." Cutermurătorul tablou al naturii virgine devine tot mai vizual ca un tărâm de basm: "Dar suptă parcă de măruntăie pământului pietros și nemernic, spre începuturile ei, valea încerca să despice muntele într-o luptă surdă, pornită dela începuturile lumii, dar nesfârșită încă, aburcând cu nădejde spre făna Caprei, până când locul se sugrumă grabnic, în Gâtul Berbecului, sub padina înaltă din capătul potecii. Acolo, în gura sîhlei întunecate, era o colibă veche de lemn, putredă și afumată. Dela ea începea împărăția cailor peste care stăpânea Iapete."

Poate lupi, poate neferiți ori tâlhari într-o noapte fac ca unsprezece cai să fie omorâți. Boierul îl amenință cu ocna. Iapete, care este simbolul omului liber, nu înțelege să fie condamnat pentru o vină pentru care este nevinovat. Cine altcineva iubea căii mai mult ca Iapete? Erau parte din viața lui, din ochii lui, din suflarea lui, din inima lui. Disperat părăsește totul și se face haiduc. Poterile l-au căutat la început ca pe un ceauș fugit, iar când au uitat de vina veche l-au căutat pentru haiducie. Și timpul a trecut "dar la Târgoviște, ca și prin târgul Ploieștilor, se iveau din când în când un bărbat înalt, spătos, în puterea vârstei, cu plete galbene-surii și ochii verzi săgetând pe sub sprâncenele stufoase." Toți

il cunoșteau și "pe-afunci era lume puțină și oamenii, cât vor fi fost, se cam știau între ei, iar pe Iapete, mai ceva ca un pe-un cal breaz. Și numai când se nimeria vreun venetic în târg, necunosător al oamenilor locului, și-l privea mai lung pe Iapete, minunându-se de voinicia lui, simțea cotel vreuunua din preajmă și-l auzea spunând, pe acela, cu fereală, dar cuvincoasă: Îi vezi bre? Asta-i haiducul Iapete care a fost Voevodul Cailor."

Celui mai pretențios cititor de limbă românească îi recomandăm această carte a lui Andrei Pandrea, asigurându-l că nu va fi dezamăgit.

Dumitru ICHIM

## ARHEOLOGIA SPIRITUALĂ ÎN CUMPĂNA MILENTULUI TREI

Petre PREDESCU

Esul lui Camilian Demetrescu "Marea absență - criza culturii spirituale" publicat în revista "Litterae", Mai, Iunie 1995, Toronto, a prilejuit apariția în Cuvântul Românesc din Septembrie a.c. a articolului "Deslogosizarea ființei umane" sub semnătura lui Dumitru Ichim, într-o competență arheologie spirituală. Dimensiunea superlativă a conținutului destul de condensat al acestui articol, recomandă citirea textului nealterat.

Teza sub care analizează problema spirituală (n.n.) fiind meritorie extinderii într'un volum de carte, ar deveni îndreptat tineretului și o cale superioară așezată firescului, în renașterea fecundă de străjeri neamului românesc.

Dezlegând sensuri neînțelese din efectul "morganic" al orizonturilor sofisticate adevărului creator, se deslușește: de ce am avut un filosof Cioran Român devenit străin și ne conduce să intuim de ce filosoful Noica ne-a lăsat ucenici - spunem noi - ca Domnii Liiceanu, Pleșu etc.

Captarea actuală a unor intelectuali români la ideologii străine, căutătoare de viitor în "modernismul" ateu, constituie un pericol de care paleo și neo-cergetismul românesc ne-au absolvit până la năvălirea ruso-bolșevică.

Filosofia sofismului stărilor subminărilor cu priorități a religiei creștine și în sânul ei a celei ortodoxe denaturează și tale creanga de sub picioare dela șașa

evoluei de progres înspre dezastru, nu numai strădănicilor din umbră și dela vedere; ci unei mari pătură umane a globului terestru.

Călauza cărării luminoase la care ne referim dăinuiri noastre din paleocretinismul secolelor doi și trei au fost: toleranța, blândetea cu mângăierea, mila, intr'ajutorarea, iertarea dușmăniei etc., cu un cuvânt "omenia" Românului străjuită desigur de o "lumiță".

Aceea exemplificată de Iisus Hristos când la abuz și necuviință a pus mâna pe bici. Luciditatea limitei exprimată în fraza de mai sus vrea să fie argument la nedreapta cale a unei emancipări spre Absolut, prin conceptele culturii desprins de morală creștină.

Noica, în afirmații ca "modelul laic al tipului de căutare" se distanțează de superioara gândire a marelui Nae Ionescu, acel dascăl al viitorului nu numai pentru Români, ci al creerii de elite universale - tu însuși - nedespriș din asocierea spiritualității cu "sufletul-Suflarea" asociative genezei Divine.

În analiza metafizicii, Nae Ionescu acordă distincție și superioară așezare spiritualității, înconfundabilă cu afirmațiile lui Noica, după care "suferința nu interesează filosofia".

Localitatea Păltiniș, unde a scris Jurnalul, nu-l așa de departe de Sighet, de Aiud, Gherla, Pitești etc., unde afirmația în speță se topea în "bunătaștea prostească a moralei creștine".

Vindecarea cu ieșirea din etic printr'un misticism al rațiunii pure stă departe și de contribuția de valoare mondială în materie a lui Mircea Eliade, Petre Țuțea, Stăniloae etc.

Senectutea experimentală spune și ea că problemele cu adevărat fundamentale în existența și evoluția pozitivă a omului au căi simple, din care în ceea ce ne privește pe noi, Români, și pe care n-o putem da la o parte, este calea băută ce ne-a asigurat existența în vitregiile a două mii de ani, calificată de istorici "miracol", care nu este altceva decât învățătura lui Iisus Hristos ajunsă religie creștină - ortodoxă.

Depart de habotnicia conservatorismului fundamentalist din alte credințe aflătoare în omenire, pentru noi, orice îndepărtare din drumul luminii creștine alertează o deturnare străină și abuzivă ducătoare la pieirea de popoare răcitoare.

Este suprema filosofie rațională Divinului care a rostit preceptoriu Românii despre care, tot așa cum spunea Blaga despre limbă că va deveni studiu al filosofiei, avem intuiția că religia paleo-cergetismului român va cunoaște cercetări purității sale anteo-cergetismului imbobogător de fast și teze altcum decât predicile Mântuitorului, ce avem credința că vor duce la o adevărată doctrină politică a viitorului.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI  
ACEST ZIAR





# BISERICA CREȘTINĂ



## O PSEUDOPROBLEMĂ

— Nicolae STEINHARDT —

Frații noștri de altă credință, neoprotestanții, o-bişnuiesc, vai, să spună că numai ei se pot mântui și să ne apostrofaze pe nepusă masă (cum ar veni), iscodindu-ne ultimativ: *Crezi că te vei mântui?* Este oare bine, mă întreb, ca noi, la rândul nostru să le răspundem susținând cu aceeași intransigență că numai noi, Ortodocșii, avem vocație la mântuire?

A le declara pe ton proclamat că ei, neoprotestanții și toți ceilalți creștini întocmai ca toți ceilalți oameni trecuți, prezenți și viitori, sunt ineluctabil sorțiiți flăcărilor iadului constituie un răspuns care prin însăși formularea sa își dovedește atât subrezența cât și exaltarea. Mai înțelept și mai cucernic pare a ne lepăda de stilul polemic și a lua în considerație următoarele principii călăuzitoare:

- Mântuirea este o taină a cărei dezlegare, dela caz la caz se află cu exclusivitate în mâinile Judecătorului Hristos. Judecata Sa e înfricoșătoare tocmai pentru că nu este perfect previzibilă și nu se face prin referire la dispoziții scrise categorice;

- A te substitui Lui, imbrâncindu-L și făcându-L vânt de pe tronul Său de judecător și a te așeza tu, simplu om slab și păcătos, pe acel tron și a hotărî tu, cu neînfrânat orgoliu, cine se mântuie și cine nu, înseamnă a săvârși hulă și blasfemie și a cădea în păcatul mândriei luciferice. Sunt fapte strigătoare la cer și avem a ne feri de ele cu orice preț;

- Dacă Domnul numai pentru faptul de a-l numi pe fratele tău nebun ori netrebnic, ori dacă te socotește vrednic de judecata sinedrului ba și de gheena focului (Mat. 5, 22), cu atât mai vărtos pentru neopus mai gravă aserțiune că acest frate al tău nu va avea parte de mântuire, nu are cum să nu te afle vrednic de altceva decât de iad;

- Nu avem dreptul să-l jignim pe aproapele nostru și-l am avea pe acela de a-l îndepărta, cu dela noi putere, din ceata năzuitorilor la mântuire;

- A prelue dela Hristos - cu otuzburul - privilegiul Său judecătoresc înseamnă a-l contesta declarația atât de clară: *"Dată-Mi-S'a toată puterea în cer și pe pământ"* (Mat. 28, 18). Iar noi să l-o ingrădim, să schițăm simbolic gestul de a-L izgoni din acanul Judecății? Noi să culegem a-l stabili limite după chibzuința noastră, care nu-l decât cârpă lepădată?

Hulă și blasfemie, ce altceva?

- Hristos nu S'a intrupat și nu a venit pe acest pământ spre a repeta banalități curente și a reafirma biata logică omenească elementară și a face lucruri la care toată lumea se putea aștepta. El a venit printre noi ca să facă lucruri neașteptate, surprinzătoare și scandaloase pentru logica noastră aristotelică și cotidiană, pentru stereotipurile noastre mintale și prejudecățile noastre adânc înfipte în psihiile ofilte de rutină. Pe femeia adulteră (Ioan 8, 1-11) firesc și logic era să o lase să fie lapidată deoarece fusese prinsă în fapt și legea era clară. Când colo îi cheamă la răspundere pe prinșii ei.

Logic de asemenea ar fi fost ca Iisus, intrupat iudeu, să nu aibă nici o legătură cu samarinienii și să-i considere străini și eretici, prin urmare îndepărtați dela mântuire. El, dimpotrivă, își destăinuie calitatea de Mesia unei femei din Samaria (Ioan 4, 26), iar când e vorba să dă pildă de om milostiv sau de om recunoscător se referă la samarineanul căruia, spre deosebire de preot și levit, i se face milă de cel atacat de tâlhari (Ioan 10, 29-37) și la un alt samarinean, singurul recunoscător dintre zece leproși vindecați (Luca 17, 12-19).

Pe femeia miruitoare drept ar fi fost să o certe pentru risipă, cum și făceau ucenicii (Mat. 26, 6-12), iar nu să o laude și să-i făgăduiască nemurirea prin veșnică menționare a faptei ei bune. Pe tâlharul din dreapta nu era cătuși de puțin rațional să-l ducă de urgență în rai câtă vreme patriarhii, dreptii și proorocii Vechiului Legământ mai zăceau încă în șeol, dîmpeună cu înaintea mergătorul și Botezătorul Ioan. Pe lucrătorii din ultimul ceas (Mat. 20, 1 și urm.) nu se cuvenea să-i plătească la fel ca pe cei care înduraseră greutatea și arșita zilei. Pe Sine nimerit și cuvios lucru era să Se califice (Mat. 11, 19) drept om mîncăcios și băutor de vin? Intrând în casele vameșilor și păcătoșilor, mîncînd și bînd la aceeași masă cu ei, pe bune a putut să apară multora ca piatră de poticnire. Oare declarația: *"Cine luibeghe pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine"* (Mat. 10, 37) nu este de natură să îște tulburarea?

Dacă Hristos ar fi venit și S'ar fi mulțumit să confirme obiceiurile, raționamentele și reacțiile omenești, de haram S'ar fi intrupat și ar fi pălmit. Tocmai că săvârșete numai fapte și acțiuni surprinzătoare, mereu altceva decât s'ar fi

așteptat buchera logică omenească și bunul simț fariseic să facă. Hristos aduce în lume ceva cu totul nou, vine să ne scandalizeze, să ne scuture, să ne trezească din somnolență și tîmpă chietudine, nu mai puțin decât procedeul satori pe începătorul zenist. Când Iisus îi trîntește lui Nicodim: *"Trebuie să vă nașteți de sus"* (Ioan 3, 7) ori le dezvăluie femeii samaritanence (Ioan 4, 26) și orbului din naștere (Ioan 9, 37): *"Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine"* sau *"Lai și văzuți! Și Cel ce vorbește cu tine, Acela este"*, El aplică același procedeu ca și zenul;

- Certându-ne între noi și discutînd cu inflăcărare cine se va mântui și cine nu - fiecare pretinzînd că numai el e vrednic de mîntuire iar interlocutorul său (și toți ceilalți) numai de întunericul cel mai din afară - facem ca Apostolii care se sfădeau pe drum spre a ști care dintre ei este cel mai mare (Mat. 9, 33-35; Lc. 9, 46): Domnul îi ceartă pentru nesăbuita lor.

Decât să ne sfădim unii cu alții - la nivel de ambiție, bărfă și mahalagism - și să ne luăm la harță, mînași de pizmă și arșag, cu privire la sorții noștri de mîntuire, mai cumințe am proceda străduindu-ne din răsuputeri să facem fiecare fapte și roade vrednice de mîntuire.

Fiecare, decât să ne a-runcăm reciproc anatema, am da dovadă de înțelepciune rugîndu-ne pentru propria mîntuire și pentru a cât mai multor oameni, conform textelor: *"Mîntuitorul nostru, Care voiește ca toți oamenii să se mîntuiască și la cunoștința adevărului să vină"* (1 Tim. 2, 4); *"Oare voiesc Eu moartea păcătoșului și nu mai degrabă să se întorcă și să fie viu?"* (Iezec. 18, 23) și *"Eu nu voiesc moartea păcătoșului: întoarceți-vă deci și trăiți"* (Iezec. 18, 32).

Iar cardinalul J.M. Lustiger, arhiepiscopul Parisului spune: *Dumnezeul creștinilor vrea mîntuirea tuturor, nu numai a aleșilor săi.*

Cînd apostolii, ulmiți și speriați de greutate, îi întreabă pe Domnul: *Dar atunci oare cine poate să se mîntuiască?* Tخته evangelice (Mat. 19, 25-26; Marcu 10, 26; Lc. 18, 26-27), arată că Domnul - privind la ei, zice Matei și Marcu (ceea ce nu înseamnă că de obicei vorbea cu ochii închiși ei că îi privea cu osebăită atenție spre a le atrage luarea aminte supra celor ce roștește) le răspunde: *"Ce nu este cu putință la oameni este cu putință la Dumnezeu"*.

Oare să nu fie prin urmare posibilă mîntuirea și

în cazuri cînd minții omenești i se pare cu neputință? Rămînînd firește în vigoare regula generală formulată de Ioan 3, 5 și Mat. 28, 19;

- Discuțiile acestea oțioase și zadarnice în jurul mîntuirii dovedesc o dată mai mult că de răi suntem și de neîndurători. Dacă ar fi după noi, oamenii, nimeni nu s'ar mîntui. Nu de judecata lui Hristos mă tem, zice Marcel Jouhadieu, căci e bun și milostiv, ci de a mea care de rău ce sunt mă va sorti pierzării. Dacă ar fi după noi, mai spune E.M. Cioran, mai bine am alege a sta cu toții pe vecie în iad decât să scape unul dintre noi. Din fericire Dumnezeu e mai bun decât noi și există pentru noi toți o nădejde de mîntuire, după cum a existat - folosesc cuvintele marelui creștin François Mauriac - și nădejdea nebună a tâlharului Dismas;

- Se cade să nu interpretăm textele Scripturii în mod izolat (cum fac și neoprotestanții, oprindu-se numai asupra unui anume verset căruia îi atribuie absolută preeminență) și potrivit unei exegeze literale strîmte, ci în duh creștinesc: Să punem mereu Duhul deasupra literei și să nu ne lăsăm ispitiți de buchii spre a nu cădea în fariseism, căci fariseismul nu este o anumită doctrină proprie unui anume moment al istoriei, unui popor. Ci o gravă și permanentă ispită a spiritului omeneșc;

- Dacă judecăm strîmt și literal, la nivel de absolutizare a unui anume text izolat din cuprinsul Scripturii, urmează că trebuie să devenim cu-toții și imediat adventiști căci niciieri în cuprinsul Evangheliilor Hristos nu ne spune să nu prăznuim Sămbăta ci Duminică; *N'avem text pentru Duminică!* lată unde ne-ar duce logica unei hermeneutici literare;

- Bine ne prinde să reflectăm asupra acestor observații ale lui J.M. Lustiger (citât și mai sus): Cînd Pascal, scrie el, afirmă că în noaptea lui hotărîtoare L-a auzit pe Hristos amintindu-l: Am vărsat pentru tine cutare picătură din sângele Meu, Pascal trebuie să nu fi auzit bine. Hristos nu-l putea declara decât: Am vărsat pentru tine tot sângele Meu și Mi-am dat pentru tine toată viața Mea.

Căci, constată Lustiger în continuare, orice om, oricine ar fi, are dreptul să ceară totuși. Fiecăruia, în parte, Mîntuitorul i S'a dat în întregime și fiecare om are dreptul la întregul Hristos, după cum are dreptul la demnitate, la răspundere, la libertate, la nădejde

(fie ea nebunească);

- Ambitia aceasta a diverselor grupuri creștine de a stăpîni monopolul mîntuirii este simptom de infantilism intelectual, de totală îndepărtare dela ideea chenozei (care-i centrală în hristologie și în morala creștină) și de transformare a spiritualismului propriu credinței în exclusivism politic (dintotdeauna a urmărit să fie singur deținător al adevărului).

Dincolo de exegeza literară și birocratică, rămînd nealterate marile afirmații fundamentale creștine: Respectul pentru celălalt, dragostea de aproapele, sila pentru violențe verbale, respingerea agresivității totalitare, luarea la cunoștință a prezenței Duhului Sfânt în toți oamenii;

- Să nu pierdem niciodată din vedere că la Infricoșata Judecată (Mat. 25, 31-46) nu vom fi întrebați decât de lucruri cu totul neteoretice, neorganizate, necatehetice. Numai de lucruri foarte concrete, simple și relaționale: Cum ne-am purtat cu cei flămânzi, însetați, goi, bolnavi, întemnițați și ce am făcut pentru ei;

- Nu e de crezut că textele dela Mat. 28, 19: *"Mergînd, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh"*; Marc. 16, 16: *"Cel ce crede și se va boteza se va mîntui; iar cel ce nu crede se va osîndi"* și Ioan 3, 5: *"De nu se va naște din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu"* sau alte asemenea să justifice într-o oarecare măsură sfezile dintre creștini cu privire la sorții respectivi de mîntuire.

Dimpotrivă, nu le-ar strica să mediteze îndelung asupra unor texte ca:

*"Trestie strivită nu va frînge și festilă fumegîndă nu va stinge"* (Matei 12, 20), *"Căci Fiul Omului a venit să caute și să mîntuiască pe cel pierdut"* (Mat. 18, 11); *"N'am venit să chem pe drepti ci pe păcătoși la pocăință"* (Marc. 2, 17); *"Căci zic vouă: Că de nu va pri-sosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor"* (Mat. 5, 20). *"Că aceasta este voia Tatălui Meu, că oricine*

*vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică"* (Ioan 6, 40), *"căci n'a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume că să judece lumea ci ca să se mîntuiască prin El lumea"* (Ioan 3, 17). Sau *"și zic vouă că mulți dela Răsărit și dela Apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Issac și cu Iacov în împărăția cerurilor"* (Matei 18, 11).

Sau asupra unor parabole ca aceea a lucrătorilor tocmiți la vie (Mat. 20, 1 și urm.) ori a nunții fiului de împărat (Mat. 22), adevărate lecții de smerenie și de circumspecție pentru cei prea lesne porniți a crede că și-au asigurat partea de cer;

- Niciodată să nu ne lăsăm prinși în chingile unei mizerabile logici omenești pentru a deduce concluzii inchizitoriale (impotriva căroră Dostoevski de mult ne-a pus în gardă), insuflete de amarnică strășnicie sadică a multor oameni ce-și arogă dreptul de a vorbi în numele Dumnezeului iubirii;

- Discuțiile și sfeziile acestea dintre noi (ne place să uităm că nu suntem desăvârșiți) asupra vocației făpturilor la mîntuire se prezintă toate cu un iz de lamentabilă bărfală și de spălare a rușilor murdare în văzul satului ori tîrgului. Ostentația, încrederea nerușinată în sine, obiceiul calomnieri vecinului, desconsiderarea funcției judecătorești a lui Hristos le caracterizează. Este de aceea nimerit să fie cu grijă date la o parte și înlocuite de frecvente rugăcini pentru propria mîntuire și a cât mai multor semeni, precum și cu fapte și roade vrednice de mîntuire care nici ele, o știm, nu s'o chează sigură fiindcă mîntuirea chiar pentru cel drept și curat tot din mila Domnului se împlinește iar nu automat în virtutea faptelor noastre.

Poate că și aici, ca în alte privințe, calea cea mai bună e a smereniei și a iubirii aproapei noastre pe care cum putem pretinde că-l iubim dacă, atât de aprig, de iute, de neînvolnic, îl menim împărăției întunericului și nămurilor veșnice?

- Și iacă așa ne trimitem unii pe alții în iad, iar Santana se bucură văzînd cum prin zelul nostru eshatologic tot crește numărul robilor săi!





# MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

XIV

Prof. Nicolae CIACHIR

Arătam în episodul trecut, aberațiile care s'au spus la Congresul IV PCR, despre Basarabia, despre moldoveni, despre România. Dar a fost o singură excepție. Tovărășul Mironov (unul din pseudonimele lui Lucrețiu Pătrășcanu), care a spus: "Moldovenii nu reprezintă o națiune aparte și din punct de vedere geografic și istoric; moldovenii sunt aceiași Români ca și Românii din Moldova. În acest fel consider că introducerea unui astfel de punct fals face și rezoluția falsă" (Documente din Istoria PCR, p.338). La lucrările acestui Congres au participat 16 delegați, dintre care numai Pătrășcanu se pare că era Român. (Marin Stănescu, *Moscow, Cominternul, filiera comunistă Balcanică (1919-1944)*, București, 1994, p.102).

Revenind la politica externă, Nicolae Titulescu, în memoriul întocmit la 9 Aprilie 1933, arăta că a spus Francezilor fără înconjur: "Ceea ce leagă statele Miciei Întelegeri (România, Cehoslovacia, Iugoslavia) de Franța, este o identitate de concepțiune: antirevizionismul. De multe ori, guvernării statelor Miciei Întelegeri sunt întrebați pentru ce fac o politică contrară intereselor lor economice, care reclamă o apropiere de Germania. Răspunsul, Franța fiind antirevizionistă, trebuie să facem un sacrificiu în domeniul economic pentru a ne consolida situațiunea politică creată de tratate." (N. Titulescu, *Documente confidențiale*, București, 1992 - memoriul din 9 Aprilie 1933).

Plecând de la această explicație a lui Titulescu, privind politica celor 3 state, care din 1921 formau Mica Înțelegere și care s'au unit în primul rând să contracareze pretențiile Ungariei, să vedem retrospectiv relațiile țării noastre cu Germania.

Începând cu venirea regelui Carol I, aceste relații devin tot mai importante, căci un German de origine pe tronul României, însemna o introducere a sistemelor germane în toate ramurile de activitate.

Dacă tineretul și în special intelectualitatea română s'a adăpat la izvorul științei, literaturii și artei franceze, cu câțiva ani înainte de izbucnirea Primului Război Mondial, o bună parte a tineretului se îndreaptă spre Germania. Avem la studii în Germania, mulți la Politehnică, la specializări militare, căci știința și cultura germană prezenta un aspect mai practic, mai adaptabil vieții de toate zilele.

Guvernul român afectat de dură ocupație germană din Primul Război Mondial, s'a menținut în rezervă

față de Reich, dar nu se puteau uita "și nici trece ușor peste aproape 50 de ani de viață cu întinse interese comerciale comune, în care și o parte și alta și-au găsit satisfacerea necesităților sale economice; cum nu se poate uita, că din punct de vedere cultural două generații, și în special cea mai nouă, și-au primit instrucțiunea în bună parte în Germania" (Arh. MAE, fond Conf. de pace dela Paris - 1946, vol.133, material documentar). Relațiile diplomatice cu Germania, le-a reluat România la 1 Octombrie 1920, iar Ministerul de Externe Take Ionescu, la 14 Aprilie 1921, cerea Legației române să întreprindă relații normale, căci nu avem cu ei nici diferende politice și nici financiare, cu excepția unor despăgubiri, legate de ocupația din anii 1916-1918.

La sfârșitul anului 1925, la Universitatea din Berlin, von Lindeiner-Wildenau, deputat în Reichstag, pleda pentru relații amicale, "iar cei aproape 1 milion de Germani care trăiesc în România, trebuie să facă puntea de legătură". La sfârșitul anului 1928, s'a ajuns la o înțelegere în privința bancnotelor (puse în circulație în 1917, cu care autoritățile germane și-au acoperit cheltuielile și au plătit rechizițiile). În 1929, generalul von Seekt, Ministrul de Război al Germaniei, venit în România, se întâlnește cu Primul Ministru, Iuliu Maniu, iar Titulescu este invitat să țină, tot în acel an o conferință la Reichstag.

În anii 1932-1933, au loc manifestări reciproce de prietenie între cele două țări, iar profesorul Gamillscheg și lectorul de limbă română, Lufă, dela Universitatea din Berlin luaseră inițiativa creerii în capitala Germaniei, a unui Institut românesc. În Martie 1934, Adolf Hitler îi declara ministrului iugoslav acreditat la Berlin "că... ideea de Drang nach Osten, nu este o idee germană, ci austriacă. Ea s'a evaporat cu dispariția Austriei. Nimeni nu se gândește a încerca o politică de aventură în Răsărit". Poate atunci încă era sincer. Totuși îl îngrijora faptul, că în Februarie 1934, luase ființă la Atena, Antanta Balcanică, unde Iugoslavia, avea ca parteneri: România, Grecia și Turcia. În 1934, după cum se știe, se stabilesc relații diplomatice între România și URSS. Franța era interesată ca aliată ei, România, să aibă relații normale, chiar bune cu colosul dela Răsărit. Hitler, în 1935, bănuia că România începe să aibă o atitudine tot mai binevoitoare față de Ruși. Von Ribbentrop, în ajunul plecării sale ca ambasador la Londra, își exprima

mirarea față de ministrul nostru la Berlin, Petrescu-Comnen, că România mult mai amenințată decât alte state, de vecinul dela Răsărit, face jocul Sovietelor (Arh. MAE, fond Conferința de Pace, vol. 133, documentar). Petrescu-Comnen raporta că Berlinul se teme ca în urma unei înțelegeri cu Uniunea Sovietică, țara noastră să nu-și deschidă granițele Armatei Roșii. George Brătianu, mare istoric - profesorul meu de Istorie Universală - în ultimul său an de învățământ - 1946-1947 - inițiază seria contactelor cu oamenii politici germani. La 7 Noiembrie 1936, Herman Göering, îi declara: "Nu putem să vă lăsăm barieră contra Sovietelor, neliniștindu-vă la alte granițe. Putem merge până la garantarea frontierelor așa cum am făcut cu Iugoslavia, dar trebuie să fim siguri de poziția noastră". La 16 Noiembrie 1936, Hitler îi declara lui George Brătianu: "dacă România s'ar elibera de tendințele influenței bolșevice și ar avea cu Germania relații economice mai bune, atunci interesul Germaniei ar spori să vadă în acest colț al Europei, o Românie independentă și puternică". Brătianu își da seama că Germania ne suspecta în mod permanent de o apropiere de Sovietici. La întrebarea, dacă se desface de influența sovietică în mod public, care va fi poziția Reichului? Atuncea Hitler i-a declarat: "Aș merge în cazul acesta foarte departe și aș spune-o în mod public și oficial la Roma și la Budapesta și mai cu seamă la Budapesta". Führerul a autorizat pe Brătianu, să comunice discuțiile de mai sus regelui și tuturor oamenilor de răspundere dela noi. În Decembrie 1936, Göering îi declara lui Petrescu-Comnen, ceea ce Hitler îi spusese lui George Brătianu, în plus că pe lângă garantarea integrității teritoriale, Germania o poate întări cu arme moderne.

În primăvara anului 1937, se organizează în Germania, Congresul Internațional al foștilor luptători din Primul Război Mondial (1914-1918). Cu această ocazie, Hitler declara delegației române, că articolul favorabil țării noastre, apărut sub semnătura lui Alfred Rosenberg în "Völkischer Beobachter", unde se accentuează că Germania recunoaște integritatea frontierelor României, a fost scris din ordinul său.

Tot în perioada aceea, mai precis la 20 Martie 1937, Göering îi declara ministrului român dela Berlin: "Noi nu cerem României nici o alianță. Dar această neutralitate trebuie să fie sinceră și riguroasă

(Eine strenge Neutralität) și atunci vom spune vecinilor: "Nu aveți dreptul să vă atingeți de pământul României, vom spune la Budapesta ca și la Sofia. Că orice tentativă împotriva

României ar fi urmată de apariția avioanelor noastre asupra Budapestei și Sofiei. Orice tentativă din partea Sovietelor de a trece granița Dvs. ar găsi, la cererea Dvs. în locul armatelor române,

Legiunile noastre" (Arh. MAE fond Conferința de Pace, vol.133 - material documentar nenumărat). Ulterior, vom comenta toate aceste propuneri germane. Continuare în numărul viitor

## ROMÂNII SUNT CREȘTINI PRIN NAȘTERE

Pr. Victor CRIȘAN

Poporul român s'a născut din contopirea a două popoare puternice, cel roman cu care a fost colonizată Dacia după războiul dus de împăratul Traian în anii 105-106 d. Cr., împotriva lui Decebal, care a fost învins iar Dacia ocupată și transformată în colonie romană. Foarte multe dintre coloniștii romani fiind deja creștinați, noul popor ce s'a format a primit creștinismul sub formă latină, odată cu nașterea sa.

Deosebit de faptul că prin configurația geografică a țării noastre avem destule argumente religioase, biblice și tradiționale de apartenența noastră juridică de Roma, cu care nație nu am avut niciodată vreun conflict și nici o ruptură, totuși ne-am trezit în mod inexplicabil, după anul 1054, sub jurisdicția Constantinopolului, în postura de apărători înverșunați ai Ortodoxismului slav, împotriva latinismului, al cărui sânge circula prin vinele tuturor Romanilor.

Unirea din anul 1700 dela Alba Iulia sub Episcopii Teofil și Atanasie a dat naștere la Biserica Română Unită (Greco-Catolică) foarte bine cunoscută și apreciată de istorici și mulți alți oameni de valoare ai culturii românești, ca mult binefăcătoare tuturor Romanilor timp de un sfert de mileniu până în anul 1948, când regimul comunist instalat în România cu forța armatelor de ocupație sovietice, a desființat-o în mod abuziv printr-un decret ilegal (nr.358 din 1 Decembrie 1948), scoțând-o în afara legii.

În urma Revoluției din Decembrie 1989, prin care președintele comunist de atunci N. Ceaușescu împreună cu soția, Elena au fost înlăturați, judecați, condamnați la moarte și executați, guvernul provizoriu, format din rămășițe ale regimului comunist, a anulat o serie de legi nedrepte și abuzive printre care și decretul amintit de desființare a Bisericii Greco-Catolice. În decursul celor șase ani ce s'au scurs dela Revoluția din 1989, și care constituie în fapt cea de-a treia fază a persecuției prin aceea că deși i s'a acordat Bisericii Greco-Catolice libertate legală, aceasta nu este și reală deoarece regimul comunist nu vrea să ne restituie bisericile, iar cu regret, Biserica Ortodoxă, refuză să ni le predea. Din această cauză noi suntem constrânși ca în țară să celebrăm sfintele liturghii sub bolta cerului liber, pe ploaie sau caniculă, pe ger, în piețe, în săli publice, în casele particulare, în curțile unor credincioși etc.

Deosebit de atitudinea abuziv negativă a puterii comuniste față de Biserica Română Unită cu Roma, nu putem omite o manifestare de ură nestăvilită a Episcopului ortodox al Maramureșului, Justinian Chira, care și-a permis să blameze originea latină a națiunii române susținând că: "În Dacia au fost trimise scursurile Imperiului Roman, așa că nu ne face nici o cinste originea noastră latină". (Ardealul, nr.2/1992, pag.2). Urmare unor astfel de ineptii nu sunt de mirare aberațiile jignitoare și incendiare trâmbești de Vladimir Jirinovski, liderul Partidului Liberal Democrat din Federația Rusă: "România este un stat artificial alcătuit din țigani italieni, care au răpit teritoriul Bulgariei, Ungariei și Rusiei", Sofia, 28 Decembrie 1993 (Citat din Protestul Guvernului României publicat în ziarul *România liberă*, 30 Decembrie 1993).

În contrast cu nivelul de cultură și de rea credință al arhierului Chira Maramureșan, ne simțim datori să informăm cititorii oferindu-le dintre mulții adevărați patrioți români un prim exemplu și anume: pe Episcopul român unit Ion Inocențiu

Micu Clain (confirmat și consacrat în 1730 ca Episcop al Bisericii Greco-Catolice din Transilvania pe care a păstorit-o până la 22 Septembrie 1768, când a murit la Roma). Acesta a demonstrat că Romanii sunt cei mai vechi și cei mai numeroși locuitori ai țării încă din timpul împăratului Traian ("Hinc, etsi constat, Nos priores utpote, a tempore Traiani Imperatoris"). Aceste idei formulate pentru prima dată în istoria națională, ca argumente politice, sunt cuprinse în nenumărate memorii ale lui Inocențiu Micu către împărăția veneză, dela începutul Episcopatului său până la moarte, și s'au dovedit IDEI-FORTĂ ale neamului, împlinite prin Marea Unire din 1918.

Al doilea exemplu: "Știm cu toții cine fură cei dintâi apostoli ai Românilor: Șincai, Petru Maior, Micu Klein, Gh. Lazăr... care prin școli, prin cultivarea limbii și istoriei puseseră stâlpii de temelie ai naționalității române, propuseseră ideea unirii sale" (N. Bălcescu, în "Scriseri sociale", ed. "Vatra", pg.176).

Pentru formarea unei imagini cât mai complete trebuie de asemenea să mai adăugăm și manifestarea ilustrului nostru istoric Nicolae Iorga (în Parlamentul României, 1927): "Pentru mine, două sunt enigmele pe care eu, ca istoric, nici cum nu le pot pricepe: de ce Evreii l-au repudiat pe Christos și de ce Românii repudiază Roma".

Același N. Iorga ne mai spune: "...dacă Românii ar fi primit unirea cu Roma sub Ștefan cel Mare, atunci, așa așger cum este poporul nostru, am sta azi în rândurile dintâi ale popoarelor de cultură" (în "Ștefan cel Mare", pag.17).

În Canada, în Duminică din 1 Octombrie 1995, s'au împlinit opt ani de când la Hamilton, Ontario, într-o frumoasă biserică greco-catolică se oficiază serviciile religioase și în limba română.

Pentru că abuzurile din România și terorizarea Bisericii Unite se mențin și chiar se amplifică de către regimul neocomunist, la parohia noastră s'a organizat din anul 1993 (prima Duminică din Octombrie): "Cruciada rugăciunii Rozarului către Preacurata Fecioară Maria dela Fatima", care se rostește odată pe lună, în comun, la biserică, imediat după slujba sfintei Liturghii, împreună cu preotul celebrant. În vederea intensificării acestei acțiuni, facem cel mai caldă apel creștinesc către toți Românii din lumea întreagă, indiferent de religie, să ni se alăture și să ne ajute cu rugăciunile lor în cadrul "Cruciadei rugăciunii Rozarului", ajutor de care Biserica Martiră a Românilor Uniți are atât de mare nevoie pentru restabilirea dreptății cu adevărat creștină, așa cum de altfel am avut-o înaintea invaziei ateo-comuniste.

Știind fiind că poporul român s'a născut creștin, asta explică de ce suntem, singurul popor din lume căruia îi lipsește o anumită dată calendaristică a comemorării încreștinării sale.

Ceea ce este însă curios de aflat pentru viitorul întregii națiuni române, ar fi o singură întrebare firească: Spre ce direcție se va îndrepta ierarhia ortodoxiei post-comuniste? spre jalonările făcute de arhierii ca Chira Maramureșanul și alți plămăditori, de factură asemănătoare, cărora nu le face nici o cinste originea noastră latină, sau spre izvoarele latine ale neamului românesc demonstrate cu prisosință de Episcopul greco-catolic Ion Inocențiu Micu Clain și de tot șirul corifeilor Blajului, al Școlii Ardeleni și al atâtor alți oameni de cultură etc., etc.?

## ERATĂ

La articolul "MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA - 1856 - 1947 -" al Prof. Nicolae Ciachir publicat în Nr.234, Ianuarie 1996 al ziarului "Cuvântul Românesc", dintr-o greșeală tipografică, capitolul XIII a fost numerotat IX.



# FARA ARMÂNEASCĂ

GENEZA ȘI EVOLUȚIA CONȘTIINȚEI NAȚIONALE LA MACEDO-ROMÂNI

## CONTRASTE VLAHO-BIZANTINE

—Constantin PAPANACE—

Urmare din numărul trecut

În lipsă de un chiag citadin propriu, după răvășirile produse de năvălirile barbare, stă în mare parte, drama politică a Aromânilor. Cum subliniază într'un mod atât de plastic profesorul Murnu, "Grecismul și slavismul aveau un turn cu mult mai puternic decât însăși puterea lor numerică: era biserica națională și limba lor sfântă", care se impunea tuturor. Valorile Românilor se spărgau ca izbite de stâncă la pragul centelor mai mari. Orașele erau un fel de bazinuri, în care se scurgeau forțele românești și alimentau elementul străin. Această slăbiciune a românismului se vede până astăzi, mai cu seamă în fărle ce stau sub stăpânire străină. Este scderea poporului care iese din starea lui fărânească într'o fără de cuceritori. Inferioritatea aceasta socială, va nimici mai târziu românitatea statului înființat de Asanizi și va opri pe loc românimea din Marea Vlahie.

Aceste deosebiri de ordin social vor da un contur mai precis, ca și în trecut, contrastelor vlaho-bizantine. În același timp însă vor înlesni acțiunea de minimalizare și denigrare a elementului romanizat, când acesta după conspirația tăcerii, va fi menționat cu numele de "Vlah".

Prima manifestare de aversiune deschisă și pătimașă față de Vlăhi, adică elementul de limbă latină, se găsește în scrierile lui Kekaumenos, intitulată "Strategicon" și "Cuvânt de sfat către împăratul" (Logos noitichos pros basileia). Am arătat mai înainte că până și învățați greci ca Keramopolos, recunosc fără înconjur că acest cronicar "era orbit de patimă față de Vlăhi" (tifioutai ek tou misous) și că "din cauza acestei patimi nu este de crezut în ceea ce scrie privitor la caracterul Vlăhilor, din scrisul său injurios". Rezerve asupra subiectivității și a lipsei de simț critic face Keramopolos și pentru ceilalți cronicari bizantini. Întrebarea care se pune este: de unde pornea atăta subiectivitate care degenează în pornire oarbă? Această întrebare apare cu atât mai firească, cu cât în restul conținutului acestor scrieri, autorul se dovedește un om ponderat și plin de fervoare și morală creștină. Cum s'a relevat autorul, deși "a fost un om al vieții active și nu al condeiului" fiindcă "ceea ce scrie nu este literatură ci experiență", totuși, "nu este un curat utilitarist". Pornind dela umilința creștină că nimeni nu este desăvârșit, el manifestă o concepție democratică și moralistă, lucru foarte rar în istoria bizantină, detestând corupția societății în care trăia.

Mai mult: preconizează chiar obiectivitatea față de

barbari. La punctul 32 din Strategicon, recomandă "de a nu disprețui pe dughani fiindcă sunt barbari". Din toate sfaturile ce le dă, rezultă modestie, înțelepciune și apare ca un sincer creștin, bun și "temător de Dumnezeu". Concepția moralistă este dominantă în scrierile lui Kekaumenos menționate mai sus, fapt care s'ar putea explica atât prin traiul său de "provincial", departe de cloaca orașelor bizantine, cât și prin originea armenescă, și s'ar putea și vlahă, neamuri viguroase în acea epocă. Toate aceste elemente sunt de natură a îngreuna găsierea unei explicații mai plauzibile.

Încercări în această direcție s'au făcut destule. După Murnu, ciuda lui Kekaumenos contra Vlăhilor ar fi fost provocată de faptul că "pe aceștia îi făcea răspunzători de urmările rele ale războiului", în care a fost antrenată și ruda sa Niculiță. "Cât despre invinuirile acestuia, atât din tonul lor exagerat, cât și din generalizarea lor - osândesc doar întreaga românime - înțelegem că nu trebuie să le luăm ad litteram. Oricine pricepe că graiul patimei vorbește prin ele... Cruzimea expresiei trădează tulburarea, starea anormală sufletească, iar aceasta întuneacă judecata limpede, făcând-o să vadă ca printr'o sticlă măritoare însușirile rele ale celor judecați. El nu mai găsește nimic bun și de laudă la Români... Tocmai stăruința cu care de atâtea ori îndemna pe fiii săi să se ferească de Vlăhi, ne deșteaptă alte gânduri decât cele voite de autor. Simțim bine că nu sunt acestea cuvintele celui puternic față de cel slab și păcătos..."

Istoricul maghiar Mathias Gyoni crede că, pe lângă "la colere que nourrissait Kekaumenos contre les Valaques qui avaient malé son parent Nikoulitzas III à des complications si suspectes que lui-même avait eu de la peine à le disculper par ses propos conciliants", a mai fost și "l'animadversion du propriétaire foncier contre les pâtres nomades, qui ravagent, en les traversant, les champs soigneusement cultivés".

Dimpotrivă, învățatul grec Keramopolos caută o explicație mai mult de natură politică, în sensul că "Kekaumenos era filo-impărat la superlativ, astfel era orbit de ură contra revoluționarilor vlăhi și expatriind (apodiopompoumenos) până în Dacia și la Sava pe urățul popor (misiton genos), injură deopotrivă cu Cufuylah și Daci".

Ipozeza de a atribui un mobil politic este mai plauzibilă dacă se ține seama de moralismul ce străbate aceste scrieri ale lui Kekaumenos precum și formația sa militară. Când acesta sfătuiește pe împărat

să nu lase pe bărbații Vlăhi să se așeze în cetate sau să le permită vizitarea familiilor lor numai câte 2 sau 3 inși, spre a nu ataca cetatea din interior, o face aceasta dintr'o suspiciune gratuită (dat fiind caracterul său suspicios) și nu dintr'o experiență proprie. Căci, în tot conținutul scrierilor sale nu se găsește relatat vreun episod din care să rezulte că Vlăhii ar fi folosit vreodată metoda atacului din interiorul cetății în care s'au așezat. Afară dacă nu s'ar referi la ceva întâmplări anterioare petrecute când această populație nu căpătase de Vlahă, întâmplări însă pe care autorul nu le menționează.

Pentru a înțelege oarbă pornire la un om ca Kekaumenos și a vedea rațiunea care o genera, poate o rațiune de stat, ar trebui să ne referim nu numai la accentuata rivalitate istorică de care am amintit în paginile anterioare, între elementul de limbă latină și cel de limbă greacă, dar și la întreaga conjunctură politică a epocii în care s'a pregătit și desfășurat revoluția Vlăhilor din Elada. Vechea ostilitate se manifesta mai virulent în momentele de criză ale Imperiului Bizantin. Și asemenea momente au început să se țină lanț, mai ales după anul 1054, când ambițiosul Patriarh din Constantinopol, Mihail Cerularie, a definitivat schisma cu Biserica Romei. Aceasta din urmă va căuta să lichideze schisma produsă de Bizantini cu toate mijloacele. Susținuți de Papa, Normanzi stabilii în Italia meridională, pe la mijlocul secolului al XI-lea, au lichidat stăpânirea bizantină (Troia, 1060, Otranto 1068, Bari 1071). Invasia Epirului (1081-1084) de către Robert Guiscard, cu forțe masive, arată clar această intenție. În asemenea circumstanțe, importanța politică a unui element de limbă latină ca cel vlah, devine din ce în ce mai mare. Istoricul Chalandon, comentând concomitența acțiunii vlaho-normande "va jusqu'à supposer un rapport entre la politique agressive de Robert Guiscard et l'agitation Vlaque dans l'Hellas".

Istoricul maghiar Gyoni care îl citează, încearcă să atribuie nemulțumiri Vlăhilor - cum am văzut - alte motive. Aceasta însă nu infirmă ipoteza lui Chalandon. Această ipoteză devine din ce în ce mai verosimilă, dacă se pune în corelație atât cu antagonismele greco-latine anterioare, cât și cu cele vlaho-bizantine posterioare.

Pornirea pentru denigrarea Vlăhilor nu o vedem numai la Kekaumenos, acest militar provincial, nu prea cult, care a avut frecuri directe cu Vlăhii, atât latifundiar cât și ca dregător în Tesalia. Ea se observă, după un veac mai

târziu, la cronicarul curții imperiale, Niceta Acominatos, cu ocazia revoluției Vlăhilor din Haemus. Conviețuirea Românilor cu Bulgarii din ținuturile nordice ale peninsulei, îi permite acestui cronicar imperial să arhaizeze numele locuitorilor de limbă latină sau să-i denigreze cu calificativul de "barbari", prezentându-i ca "Mysoi, cum se numeau înainte, și acum Vlăhi". Și cazul acestui cronicar este foarte semnificativ: cu toată erudiția și rafinamentul lui intelectual, precum și năzuința de a fi, ca martor ocular al evenimentelor, cât mai obiectiv, el nu-și poate domina pornirea ancestrală contra acestui element latin. Folosește expresii injurioase ca "neam obraznic și necredincios ca o femeie desfrântă ori ca o juncă gonită de streche". De data aceasta "pendantul" acestei porniri bizantine îl redă însuși Acominatos când scrie despre "ura nemuritoare a Vlăhilor împotriva Grecilor moștenită din tată în fiu".

Referindu-se la revoluția Românilor din Haemus, Acominatos scrie în această privință: "Un nou biciu, isvor nesecat de suspinuri și nenorociri a fulgerat în Aprilie 1205 asupra Romeilor (Grecilor); căci Ioan Vlahul, dușman totodată și rășbunător arătându-se Romeilor, dar Cumanilor să prade toate târgurile din apropierea Bizanțului... Cumanii învâșaseră de Vlăhi să aibă către noi (Romeii) vrăjmășie fără moarte și moștenită de-a pururea din tată în fiu... Dar multimea de rele ce au făcut Romeii acești bleșmateți și nelegiuți Vlăhi cu ce cuvânt s'ar putea spune? Au ce fel de povestire ar

putea cuprinde atâtea Iliade de amaruri?"

Cum remarcă istoricii francezi Lavis și Rambaud "Ionișă considera pe Greci ca uzurpatori ai Imperiului lui Constantin cel Mare, și pe Români, dimpotrivă, ca adevărații moștenitori".

În această lumină s'ar putea ușor înțelege sensul corespondenței schimbate între Papa Inocențiu al III-lea și împăratul Ionișă prin care primul îl anunță că ar vrea să-i cunosacă intențiile pe care le are față de biserica romană, căci el a aflat că descinde din nobila rasă romană. ("Qui tamte qui exnobil Romanorum prosapia descendisse". Sau: "Nos autem audite quad de nobili urbis Romae pro sapia progenitores tui originem traxerunt").

La aceasta Ionișă răspunde că pentru el amintirea originii sale romane este mai prețioasă decât tot aurul din lume. ("Caras super omne aurum et quemlibet lapidem pretiosum").

Unii istorici panslavisti, spre a conferi un caracter pur bulgăresc imperiului creat de Asănești, au căutat să atribuie acestei corespondențe mobiluri de măgulire diplomatică făcute de circumstanță. Adevărul însă răzbate genuin atât din faptul că marele Papă amintește de originea latină a acestor Vlăhi, cât și mai ales în nereținuta bucurie a lui Ionișă când vede că, în sfârșit, se recunoaște seminției sale "nobila origine latină" pe care încercau să o îngroape în conspirația tăcerii uzurpatorii bizantini. Această explozie de bucurie a lui Ionișă, care nu are nici un iz diplomatic, aruncă o puternică dără de

lumină asupra celor trei secole de așa zis "hiatus istoric" al elementului latin promovat de *conspirația tăcerii* a rivalilor uzurpatori: Bizantinii.

Pe lângă acest motiv principal de natură națională și politică, mai existau și motive sociale sau contingente, care contribuiau la aceste aversiuni sau detestări reciproce. Așa de pildă - cum ne spune chiar Acominatos - Ionișă stărpea pe Greci pentru că "nu putea suferi viclesugurile acestora și firea lor necredincioasă și adesea ori schimbătoare într'un ceas".

La Asănești, dată fiind colaborarea lor cu Bulgarii, trebuie să presupunem că, pe lângă aceste porniri oarecum organice, influența și reminescentele primului imperiu bulgar, și mai ales amintirea cruzimii lui Vasile al II-lea Bulgarotonul, erau încă vii. Dar n'ar trebui nesocotită, ba ar trebui chiar în mod special cercetată, pentru faza inițială, și influența populației autohtone de limbă latină, înlăturată dela conducerea imperiului de elementul grecesc. Este foarte probabil că și elementul bulgaro-slav, ca și Cumanii mai târziu, să fi învățat dela Vlăhi "ura nemuritoare de-a pururea moștenită din tată în fiu" de care vorbește Acominatos. S'ar putea avea pe această linie, indicii interesante și în legătură cu formarea primului imperiu bulgar, continuat apoi cu imperiul lui Samuel din Macedonia (Ohrida). Apare semnificativă hotărârea dela început a lui Petru și Asan, revelată de Acominatos "să dea lovitură Bizantinilor și să unească pe Bulgari și pe Vlăhi într'o singură domnie, așa cum fusese odinioară".



Mănăstirea Sfânta Vinei din Amniclu, după o gravură din 1814, în poezia unui Aminean din Viena. A fost pentru prima dată publicată de G. Plătar și suntem înclinați a crede că ne aflăm în fața primei ilustrații aromânești cu caracter latin.



# Vești din Bucovina

## CONFRATE CU HRISTOS

— Ion CREȚU —

În ampla suită de manifestări desfășurate cu prilejul aniversării a 146 de ani din ziua nașterii Luceafărului poeziei românești în România, și în multe țări

ale lumii, la loc de cinste se înscrie și seara-omagiului dela Cernăuți. În preambulul ei, la Muzeul etnografic regional, grație eforturilor muzeologului Elena Tără-

șeanu, a fost inaugurată o expoziție eminesciană. Pentru a onora faptul, aici s'au adunat reprezentanți de frunte ai intelectualității românești din Nordul

Bucovinei, iubitori de diferite naționalități ai creației lui Mihai Eminescu, studenți, membri ai societății care poartă numele Poetului.

Despre importanța acestei expoziții, care ar trebui să rămână permanentă, au vorbit profesorul universitar Grigore Bostan, membru de onoare al Academiei Române, poetul și publicistul Vasile Tărășeanu, care, în același timp, au abordat (pentru a căta oară!) necesitatea deschiderii Muzeului "Mihai Eminescu" în casa lui Aron Pumnul din Cernăuți. Cu atât mai mult, cu cât hotărârea respectivă a fost adoptată de primăria orașenească încă în Ianuarie 1990. Dar până în prezent casa este tot așa și n'a fost eliberată de locatari. Explicații în această privință a dat Taras Mukan, locuitor al șefului Direcției pentru Cultură a Consiliului Regional Cernăuți, care și-a exprimat încrederea că următoarea aniversare a lui Mihai Eminescu va fi marcată în casa profesorului său iubit.

Inaugurarea expoziției a fost salutăată de poetul de limbă rusă Vitali Demcenko și de poeta ucraineană Tamara Severniuk, care au citit din creațiile proprii consacrate marelui poet român, precum și traduceri din opera eminesciană.

Profund, emoționant a fost cuvântul scriitorului și publicistului Mircea Lutic, secretar general al ziarului "Zorile Bucovinei": "Îi sunt foarte recunoscător cosurorii noastre într-o creație, în bună parte într-o spiritualitate, Doamne! poete Tamara Severniuk, pentru o foarte frumoasă caracteristică, cuprinzătoare caracteristică, făcută într-o poezie scrisă la Ipotești în 1989, în care îl numește pe Eminescu Confrate cu Hristos. Într'adevăr, Eminescu pentru noi poate fi pus alături numai și numai de Hristos. Așa cum Iisus Hristos a deschis o eră nouă în istoria creștină, tot așa a deschis o eră nouă în istoria spiritualității românești, a creștină într'un sens mai îngust - a creștină națională, Domnul nostru Mihai Eminescu. Vor unii sau nu vor, Eminescu este veșnic, și e veșnic nu numai la București, nu numai la Cluj, nu numai la Brașov, nu numai la Chișinău, ci și veșnic e la Cernăuți. Ba poate la Cernăuți în special, că de aici vin rădăcinile geniului eminescian. Aici, la drept vorbind, în aerul acesta din Țara de Sus, din extremitatea nordică a Țării de Sus, de aici vine Marele Eminescu. Spiritualitatea eminesciană care, fără riscul de a exagera, se identică cu spiritualitatea românească în ansamblu".

Festivitățile au continuat la Casa Națională a Românilor, din care, până în prezent, au fost reînnoite adevăraților proprietari doar câteva camere.

Cu un cuvânt inflăcărat, publicul numeros a fost salutat de către Arcadie Opaît, președintele Socie-



M. Eminescu

tății pentru Cultură Românească "Mihai Eminescu", prin care i-a felicitat pe toți cu ocazia sfințitor sârbători de iarnă, la care aparține și ziua nașterii lui Mihai Eminescu, urându-le tradiționalul "La mulți ani!"

Un succint, dar cuprinzător cuvânt despre Eminescu și Bucovina a rostit profesorul universitar Grigore Bostan. Domnia sa a dat un răspuns bine argumentat celor care încearcă să nege permanența noastră seculară în Bucovina, amintind de existența multimilenară a tradițiilor populare românești aici, a unei literaturi scrise cu o istorie de peste 200 de ani, cu care nu se poate mândri nici o altă naționalitate.

Vorbind despre dușmanii marelui nostru poet, despre acei care îl calomniază, profesorul a spus că Ucrainenii de o cultură avansată n'au lovit niciodată în Eminescu. Au lovit acei cu puțină sau lipsă de orice cultură.

Oprindu-se asupra îndatoririlor pe care le avem față de Eminescu, Domnul Bostan a numit trei, primordiale: 1. Înlăturarea monumentului poetului la Cernăuți; 2. Deschiderea Muzeului "Mihai Eminescu"; 3. Editarea monografiei "Eminescu la Cernăuți".

Un interes deosebit a trezit relatarea lui Mircea Lutic "Bustul lui Mihai Eminescu în grădina "Arboreasa" din Cernăuți", istoricul realizării și dezvoltării lui la 7 Decembrie

1930, distrugerea lui de către veneticii bolșevici, încercarea rămasă nerealizată (din pricini ușor de înțeles) a unui monument în 1943.

Seara a continuat cu recitalul poetic susținut de membri ai Ceanacului literar "Mircea Streinu" dela universitatea (conducător doctor docent Lora Bostan), de poeții bucovineni Grigore Bostan, Vasile Tărășeanu, Mircea Lutic, Vitali Demcenko, Constantin Rotaru, Ion Voronca, cu un frumos program artistic, în care Valentina Antociuc, Gheorghe Caulea, Elena Ciojocaru, Nicolae Mintencu, Eugenia Cimbrovici-Dohotaru, Doina Bojescu au interpretat române pe versuri de Mihai Eminescu.

Frumoasa seară-omagiului s'a încheiat cu depuneri de flori la placa memorială de pe clădirea fostului gimnaziu la care a învățat Mihai Eminescu și la bustul poetului din curtea casei lui Aron Pumnul. La aceste locuri sacre coloana de oameni s'a deplasat în frunte cu mândrul nostru Tricolor

La cele relatate vom mai adăuga că publicațiile românești cernăuțene "Zorile Bucovinei", "Concordia", "Arcașul", "Plai românesc" au apărut cu pagini întregi consacrate marelui poet național, același care, după expresia lui Mircea Lutic, este omul plenar al românismului.

## PENTRU DREPTURI POLITICE EGALE

În prezent, Rada (Parlamentul) Supremă a Ucrainei examinează proiectul Legii cu privire la alegerile în organul legislativ suprem al țării. Principiile după care s'au desfășurat alegerile precedente nu au permis naționalităților conlocuitoare din Ucraina de a-și alege reprezentanții lor în parlament proporțional procentului pe care îl constituie în numărul întregii populații a țării.

Pentru înlăturarea acestor imperfecțiuni, Comitetul Executiv al Alianței Creștin-Democrate a Românilor (ACDR) din Ucraina a înaintat Președintelui Radei Supreme, D. Moroz Aleksandr Aleksandrovici, Adresarea "Despre asigurarea unor garanții reale ale drepturilor politice ale cetățenilor reprezentanți ai grupurilor etnice și minorităților naționale din Ucraina în noua lege a Ucrainei cu privire la alegeri".

Adresarea a fost întocmită în baza numeroaselor apeluri către ACDR din partea cetățenilor de naționalitate română din regiunea Cernăuți, Odesa și Transcarpatia, propunerilor și sesizărilor critice ale membrilor ACDR din filialele din regiunile respective, precum și în baza Convenției din 1991 dela Geneva "Cu privire la grupurile etnice europene".

ACDR consideră că realizarea practică a garanțiilor alegerii reprezentanților populației românofone, precum și ai altor grupuri etnice din Ucraina ca deputați în organele electivale ale puterii proporțional numărului acestor categorii ale populației va constitui cel mai echitabil principiu

democratic al sistemului electoral și el trebuie pus la baza noii legi electorale.

În Adresare se subliniază că Declarația și Legea Ucrainei "Cu privire la minoritățile naționale" prevăd drepturi politice egale pentru grupurile etnice, dar în realitate lipsesc mecanismele realizării lor. În același timp, Legea Ucrainei "Cu privire la întreprinderile cetățenilor" interzice crearea de organizații politice după criteriul național, din care cauză minoritățile naționale și grupurile etnice din Ucraina sunt lipsite de posibilitatea de a-și alege deputații lor în organele puterii de stat. Prin urmare, sunt lezate drepturile politice ale grupurilor etnice și minorităților naționale din Ucraina. Dacă în noua lege electorală alegerea deputaților se va face pe baza listelor partidelor politice, atunci grupurile etnice și minoritățile naționale din Ucraina vor fi lipsite de posibilitatea de a-și alege deputații lor. În acest caz, drepturile lor politice vor fi lezate și în continuare.

În scopul realizării practice a garanțiilor privind alegerea în organele puterii de stat a reprezentanților grupurilor etnice și minorităților naționale din Ucraina, precum și pentru înlăturarea eventualelor contradicții din legea Ucrainei privind minoritățile naționale și alegerile, ACDR propune:

1. La baza sistemului electoral în Ucraina să fie pus principiul echitabil al alegerii deputaților reprezentanți ai grupurilor etnice și minorităților naționale proporțional numărului acestor categorii

ale populației din Ucraina.

2. În noua lege electorală a Ucrainei să fie prevăzute articole sau un capitol aparte despre alegerile deputaților reprezentanți ai grupurilor etnice și minorităților naționale proporțional numărului acestor categorii ale populației.

3. Pentru a se exclude abuzurile pe teren, Rada Supremă să stabilească și să aprobe pentru grupurile etnice, care locuiesc compact în Ucraina, circumscripții electorale național-teritoriale și numărul de mandate ale deputaților proporțional numărului acestei categorii a populației.

4. În circumscripțiile electorale național-teritoriale create să fie consfințit dreptul alegerii deputaților conform listelor societăților și asociațiilor naționale, înregistrate oficial.

O adresare în această chestiune a înaintat și Comitetul Director al Societății Regionale pentru Cultură Românească "Mihai Eminescu". Iată textul ei integral:

Stimate Aleksandr Aleksandrovici,

Având în vedere că Rada Supremă a Ucrainei examinează proiectul Legii cu privire la alegerile în organul legislativ suprem al țării, care prevede alegerea deputaților conform listelor de partid, precum și faptul că minoritățile naționale sunt private de dreptul de a constitui partide, deci și de dreptul de a alege reprezentanți ai lor în Parlament, Comitetul Director al Societății Regionale pentru Cultură Românească "Mihai Eminescu" din Cernăuți, fiind cea mai numeroasă organizație a etnicilor români din regiune, roagă să li se acorde societăților minorităților naționale dreptul de a-și înainta candidații conform unor liste aparte, alături de partidele politice.

În genere, considerăm ca minorităților naționale băștinașe, care locuiesc compact în Ucraina, așa cum prevede legislația altor țări, în special a României, trebuie să li se garanteze reprezentare în Rada Supremă proporțional numărului lor.

De asemenea, cerem ca în perioada formării circumscripțiilor electorale în regiunile Cernăuți, Odesa, și Transcarpatia să fie respectate principiile Legii Ucrainei privind minoritățile naționale în Ucraina, care prevede crearea circumscripțiilor electorale naționale.

Sperăm că acestor adresări li se va acorda toată atenția și nu vor fi ignorate ca multe altele precedente.

CORRESPONDENT

## BUCOVINA

Bucovină, Bucovină,  
Cruce ruptă'n două,  
Peste trupul tău se'nclină  
Răstignire nouă.

Oamenii privesc la oameni  
Cu călșu sub limbă.  
Tu cu tine nu mai semeni;  
Fețele se schimbă.

Inima-au ascuns-o unii  
Sub frunza pădurii,  
Pân'la întoarcerea minunii  
Să n'o afle furii.

Când va bate d'nviere,  
Oare fi-va cine,  
S'o descopere'n tăcere,  
Ca să nu suspine?

Dragoș VITENCU



# ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihai Eminescu

## ROMÂNISMUL BUCOVINEI

-IV-

Nicolae LUPAN

Ca hotinean și bucovinean, în virtutea celor 14 ani trăiți la Cernăuți, mă gândesc adesea cu multă admirație și pleacăciune la familia Hurmuzacheștilor de a cărei rodnică activitate patriotică am avut prilejul să las note la biblioteca universității din capitala Bucovinei întregi, cu mulți ani în urmă.

Se trăgea această nobilă familie, i-aș zice dinaste, dintr-o veche viță boierească din Moldova, înrudită cu domnitorii Vasile Lupu și Ieremia Movilă. Locul ei de băștină fiind moșia Cernaucă.

Și dacă timp de peste o sută de ani dela ocupația austriacă autoritățile împărătești dela Viena n'au îndrăznit să poarte dialog cu "vesela grădină" decât în limba română meritul cel mare a fost al acestei distinse familii în frunte cu Doxachi Hurmuzachi și feciorii săi Constantin, Eudoxiu, George și Alexandru la a căror rodnică activitate românească voi reveni mai pe larg. Cu părere de rău, n'am găsit nimic încondeiat cu privire la viața și ocupațiile celui de al cincilea fiu al lui cu numele de Nicolae.

Șapte copii au ridicat Eudoxiu și Elena! "Suntem datori să străjuiem vatra. Tot așa și nația și limba...", zicea ilustrul tată. "Zici bine, iubite soțule, îl susținea Elena, ca în acest amestec de limbi, copiii noștri să rămână ceea ce sunt. Să-i grijim zi și noapte ca să rămâne Români cari să-i iubească nația și limba cu tot focul inimii lor..."

Nu întâmplător, probabil, parohul bisericii Sfânta Paraschiva din Cernăuți, Constantin Morariu scria la 1893: "Boerul Doxachi și soția Elena și-au crescut copiii, învățându-i să-i iubească nația, fără să le pese chiar de sănătatea lor, și urma a dovedi că creșterea aceea a fost de minune..."

Anticipând lucrurile, s'ar putea adăuga doar atât că rar cine dintre autohtonii bucovineni din clipa când scriu aceste rânduri mai știe ceva despre această extraordinară familie de cărturari români! Și e păcat. Pentru că de asemenea, nu întâmplător, autoritățile fățarnice dela Viena îi scriu la 5 Octombrie 1812:

"Cinstiului Domn Doxachi fon Hurmuzachi din Cernaucă. De bun neam născutule! Fiindcă Excelența Sa Domnul Guvernator iară vine la Bucovina în trebi de slujbă, și voește la acest prilej a vorbi cu unii din Dumnealor Stăpânii moșiei pentru unele și altele; pentru aceasta dau poșta Dumitale, ca se binevoiești la 8 a lunii aceștii la amiază-zi a te afla la Toporouți, în care zi și Excelența sa va sosi acolo... Eu rămân cu deosebită cinste a Dumitale gata sluga PLATER".

E locul, cred, să menționez că anume în anul când era trimisă această scrisoare, 1812 adică, Moscova ocupa Basarabia și, bineînțeles nu fără știrea Vienei. Dar cu toată măguleala curții imperiale de a trimite dispoziții în limba română, colivia, fie ea și de aur, colivie rămâne. Ne-o dovedește și circulara ce urmează: "Asignația Cernaucă Nr.

88. Stăpânirea Cernaucă grămada are spre zidirea a cesaro-crăesc drumului pe a Cernăuțului stația după împărțea neplatniciei sălăhorii pe șterful 1,2,3, și 4 a anului milităresc 1811 se rânduiesc la loc: lucrători cu mâna 324, cară cu o păreche de jug 20. De către cesaro-crăesc Craizamatul la 12 Mart 1811".

E vorba deci, să le zicem privelegii, de niște gesturi ale cancelariei împărătești care, în comparație cu ceea ce se petrecea în Basarabia, odată cu instalarea moscăliei, aveau o semnificație profund pozitivă. Cum au fost, bunăoară, despărțirea Bucovinei de Galiția, înființarea de judecătoria proprii în frunte cu un "Forum Nobilitum" din care făceau parte și boieri români, legalizarea unei reprezentanțe permanente a Bucovinei pe lângă dieta dela Viena, dotarea provinciei cu stemă-pecece ce purta pe fundalul celor trei culori ale neamului românesc cap de bour și trei stele auri în triunghi etc.

Totuși n'am înțeles niciodată de ce bucovinenii nu dădura dovadă de prea multă ostilitate față de oștirile austriece care coborâra spre noi din fosta Pocuție tocmai în momentul când generalul rus Romanțov fusese bătut de Turci și se afla cu oastea în împrejurimile Iașului. Cu oștirile sleite în lupte, Romanțov "admise", printr'un tratat special semnat la 7 Mai 1775, cedarea unui teritoriu românesc care nu aparținuse vreodată nici Rușilor, nici Austrieilor.

Era firesc, probabil, pentru moment, ca bucovinenii să fi fost oarecum măguliți de diploma împărătească din 9 Decembrie 1862 prin care Franz Iosif I explică toponimul de "Bucovina": "Galișienii nu puteau rosti numele românesc al ferii Arborea și deoarece ei veneau adeseori în trebile lor, o numire cu numele leșesc "Bucovina", care pe românesc înseamnă făget sau țeara făgilor".

Mă întreb însă dacă Austria, cu bruma ei de democrație ce se infiripa deja, putea proceda altfel, când recensământul dela 1776 al populației din Arborea scosese la iveală în cele trei orașe ale sale (Suceava, Cernăuți, Siret), precum și în cele 229 de sate: "197 boeri și mazili, 149 ruptași (argași), 415 preoți, 86 dascăli, 466 călugări, 88 călugărițe, 285 dregători, 45 negoșitori, 14992 țărani Români, 58 Armeni, 526 Jidani, 249 Țigani și nici un Rulean!"

Ar fi un nonsens din partea mea să comentez aceste cifre imparțiale. Prefer să apelez la generalii Spleny și Enzenberg care, în scrisori de lucru trimise curții împărătești dela Viena, ziceau că "majoritatea covârșitoare a locuitorilor din Bucovina o formează Românii", precum și la studiile de istoriografie ale savanților Gray și Goehler din care desprind: "Bastina poporului sunt Românii și numai din loc în loc se aude vorbă armenescă și jidovească..."

Va urma

## NEMȚIȘOR

La 12 kilometri de Târgu Neamț, pe drumul național ce străbate frumoasele păduri Petru Vodă, în dreapta, sub muntele Pleșu, cel cu șapte coline, asemănător Romei, se află comuna Nemțioșor, cu casele-i de faianță și săneală pierdute prin porumbiști și pomet. Muntele Pleșu, acoperit de codri de fag și stejar, împinge umbre de seară peste pășuni și ogoare. O privești ce-ți liniștește sufletul și te face să simți sub picioare pământul țării. În jurul său, cu o rotire a ochilor, vezi Duraul din Ceahlău, Râșca, Horațița,

Dorna, Moldavița, Sucevița, Voronețu, Suceava, Iași, Piatra, Câmpulungul, Rădăuți și Biserici. Biserici, biserici!... Locuri de istorie și palos păzitor de hotare. Am cunoscut aci, la Nemțioșor, un om. Și omul are pământ pe una din cele șapte coline. Și pe acest pământ, omul vrea să înalte un așezământ pentru odihna Românilor din afara țării. Dar nu un hotel. Și nici un han. Vrea să ridice o clădire de meditație și liniște sufletească. Loc de odihnă și plecare în drumetii spre Mănăstirile Neamului, peregrinări pe pote-

cile Bistriței, Bistrițioarei și Ceahlăului. În așa fel, ca cel ce vine de departe, pentru a vedea sau revedea aceste pământuri, să spună: Această este țara mea! Dacă, cumva, cineva dintre compatrioții din Occident, vrea să știe mai mult despre această "gură de rai", se pot adresa preotului Teotist Caia sau preotesei Olgața Caia, Președintele Filialei Tg. Neamț a "Pro Basarabiei și Bucovinei", Str. Vulturii Nr.1, Târgu Neamț, jud. Neamț, Cod 5500, România.

Gellu CARAZA

## PURTĂTORI DE CUVÂNT AI "PRO BASARABIEI ȘI BUCOVINEI" MONDIALE

ANESTIADE Vasile (pentru Basarabia și Nordul Bucovinei), BĂNICĂ-OLOGU Nicolae (pentru Oltenia), BOMPA Tudor (pentru Canada), CARAZA Gellu (pentru România), CARAZA Rodica-Ștefania (pentru New-York), DĂMOC Mircea (pentru Moldova), DUMA George (pentru California), GEORGESCU Dumitru (pentru Suceava și Câmpulung Moldovenesc), MAREȘ Constantin (pentru Germania), NEMȚEANU Silviu (pentru Montréal), POPOVICI Ana (pentru Arad, Bihor și Timiș), RUSU Mihai (pentru Muntenia), SERGENTU Benedict (pentru Elveția), ȘERBANESCU Paul (pentru Teleorman, Giurgiu, Călărași), TATOMIR Gheorghe (pentru Transilvania) ZAMFIRESCU Dinu (pentru București).

Președinte fondator, Nicolae LUPAN

Paris, 20 Decembrie 1995.

P.S. Printre acțiunile de Reintegrare Națională ale Purtătorilor de Cuvânt ar fi: articole în ziare, luări de cuvânt la radio și televiziune, comemorări, interpelări, proteste, audiențe la liderii politici importanți etc. Drept care, îl rog și pe alți compatrioți din țară și de peste hotare să-și dea asentimentul pentru calitatea de Purtător de Cuvânt al "Pro Basarabiei și Bucovinei" Mondiale la adresa:

Nicolas Loupan,  
13 Rue des 4 Vents,  
Bât. Champagne,  
Garches, France

## DISPERATĂ, RUSIA ÎNCEARCĂ SĂ-ȘI IA VIAȚA

Ioan Petru Culianu scria: "Rușii au devenit creștini în secolul al X-lea pentru că prințul lor s'a convertit. Și aceasta s'a întâmplat din alte motive decât cele ce-i împinseseră pe cei dintâi matri să îmbrățișeze creștinismul. Legenda ne informează că prințul Vladimir de Kiev primi vizita reprezentanților mai multor religii. Mai întâi, se simți atras de islamism, care-i promitea să se bucure de un harem nu numai pe această lume, ci și pe cealaltă... Cu toate acestea, el își dădu seama de latura intolerabilă

a mahomedanismului: ar fi trebuit să renunțe la carne de porc și la vin! Circumcizia repugnându-i deopotrivă, acceptă creștinismul, roșind această frază memorabilă: Bucuria Rusiei este băutura; luați-i-o, și nu va mai putea să subziste!... Aceasta ne îngăduie să vedem cât de slavi au rămas Rușii și cât de departe sunt credințele lor de acelea ale popoarelor din Occident!"

...Un lucru e cert, acela că imperialismul rusesc - țarist, bolșevic sau neocomunist - și-a sacrificat mai întâi conaționalii și hoar-

dele ostășești, cărora nicio dată nu s'a priceput să le asigure muncă și hrană. El masacrează încă și astăzi rezistențe armate și populații pașnice.

În năuceala prăbușirii economice totale a regimului comunist de pretutindeni și incapabili de muncă cinstită, într'un adevărat sistem democratic, guvernării de azi - cu blagoslovirea dumei, încearcă de a se instăpâni din nou pe pământurile noastre și pe ale multor altora.

Paul ȘERBĂNESCU

## UN S.O.S. DIN SUCEAVA

Dumitru V. GEORGESCU

Uitarea este un fenomen firesc. Într-adevăr, ce ne-am face dacă peste noianul de patimi ce ne frământă, n'ar interveni balsamul uitării. Din nefericire, pe acest proces psihic se bazează și cel care au scaldat acest veac în sânge și chinuri omenești. Căla, nelegiuiri, care au degradat și degradează în continuare spiritul omului, coborîndu-l în hăul viziunilor de infern. Creștineste este să ierți, dar să nu uiti! Ca istoria să nu se repete. Poate însă iertarea noastră să fie absolută când crime abominabile întrec orice imaginație?

Se tinde a se face uitată drama pe care o trăiesc martirii dela Tiraspol: Ilie Ilascu și frații săi de suferință. Dacă la un moment dat în presa noastră centrală și la nivelul forurilor guvernamentale mai apăreau sporadic luări de atitudine de protest, în ultimul timp acești fii vitregi ai neamu-

lui au cam fost dați uitării.

Există totuși suferințe de Români, cum ar fi purtătorii de cuvânt ai "Pro Basarabiei și Bucovinei", în frunte cu Gellu Caraza, care tentează să scoată din amotie opinia publică și să amintească, o dată în plus, guvernamentului nostru și corporurilor legiuitoare că au o obligație să nu-i uite pe cei patru Români care "putrezesc" în temnițele de dincolo de Nistru.

În 1940 era vorba de soarta a circa patru milioane de compatrioți lăsați de izbeliște la cheremul celor mai înfrâncenați dușmani ai neamului românesc. Astăzi este vorba de suferințele a patru Români în inimile cărora dragostea de neam și țară arde ca o flacără vie.

Dacă ar fi fost în joc viața vreunui Evreu, Ungur sau cetățean american, s'ar fi făcut, sunt sigur, un tapaj cu rezonanță mondială în cadrul căruia nici chiar Bill

Clinton n'ar fi avut tihnă să-și practice joggingul cotidian.

Judecata Istoriei va fi necruțătoare cu noi dacă vom răbda la infinit această batjocură și umilință. Iată de ce, cu prilejul tuturor manifestărilor de pe mapamond privind drepturile omului să ne facem auzit glasul nostru eliberarea acestor martiri ai noștri.

Președintele Iliescu ar trebui să-și propună ca test de conștiință și onoare lăsuarea din infern a lui Ilascu și a fraților săi de calvar. O intervenție energică la nivelul forurilor de drept internațional ar putea curma această diavolească fărădelege. Astfel, Președintele ar putea demonstra, fie și de ochii lumii, că durerile acestui năpăstuit popor îi sunt mai aproape de inimă decât grațiile Moscovei în care s'a complăcut timp de cinci decenii și se mai complăce...

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN



# ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

## REVELION DE NEUITAT

LA CENTRUL CULTURAL "NAE IONESCU" DELA CÂMPUL ROMÂNESC



Sfârșitul anului, incunat de petrecerea de Revelion, reprezintă pentru toți oamenii prilejul de a trece în revistă realizările anului care se încheie și în același timp ocazia de a-și face noi planuri pentru anul care bate la ușă.

1995 a reprezentat pentru

cei mai mulți Români care trăiesc în Canada un an de realizări și satisfacții obținute prin muncă cinstită, făcută cu dăruire. Dar cum orice pădure are și uscături, și comunitățile românești din Canada "beneficiază" de acest fenomen. Există indivizi care nu s'au adap-

tat nici societății canadiene și nici celei românești, marginali atât în țară cât și aici. Cu sprijinul material al guvernanților din România, aceste specimene își irosesc timpul și energiile pentru a provoca diversivuni și a strica relațiile frățești dintre Români care trăiesc în

Canada.

Astfel, în preajma acestei sărbători atât de mult așteptate, am asistat la o campanie de denigrare - în stilul clasic al Securității lui Ceșescu/Ilescu - campanie îndreptată împotriva Asociației Culturale Române din Hamilton.

Dar Dumnezeu și acel instinct nativ al Românului de a discerne între adevăr și prefăcătorie au făcut ca oamenii să nu se lase înșelați de aceste slugi de două parale ale guvernanților dela București.

Ca în fiecare an, Asociația Culturală a fost gazda și organizatoarea banchetului pentru petrecerea Revelionului. Cu multă bună dispoziție și chef de petrecere, peste trei sute de oaspeți din mai multe orașe ale provinciei Ontario (Toronto, Kitchener, Hamilton, London) s'au adunat în jurul orei 8 în sala de recepție a Câmpului Românesc, astfel încât pe la ora 9 ringul era plin de dansatori și numai tradiționalele bucate românești i-au mai adunat pe la mese.

Reușita acestui Revelion care va rămâne pentru mulți de neuitat s'a datorat

Moran, Florinel Săndulescu și George Bălașu. Versurile, jocul, costumele naționale și dăruirea interpretelor au încântat întreaga audiență, formată atât din cei născuți în țară, cât și din Români - generația a doua sau a treia - născuți în Canada, dar și din soții/soți canadieni ai Românilor invitați. O familie din România, venită în vizită la prietenii, ne-a mărturisit că acest mic spectacol de autentic folclor românesc, deși interpretat de amatori, i-a impresionat mai mult decât toate programele folclorice dela Televiziunea Română.

Reușita acestui Revelion care va rămâne pentru mulți de neuitat s'a datorat

sărbele "îndrăcite", muzica disco cu vechi șlagăre românești, precum "Sanie cu zurgălăi", "La căsuța cu zorele", "Du-mă acasă, măi tramvai!" etc.

Eforturile și dăruirea organizatorilor acestui Revelion (Comitetul Asociației sub conducerea D-lui George Donison, și doamnele gospodine care au pregătit bucatele) au fost răsplătite de buna dispoziție și aprecierile elogioase ale tuturor comensalilor.

Într'un cuvânt oamenii s'au simțit bine cum nu se mai simțiseră de mult timp la un Revelion.

Spre dimineață, cu mic cu mare ne-am adunat la "Perinița", iar după "obliga-



În sala împodobită cu ghirlande de brad, becuțele colorate și într-o atmosferă de sărbătoare, conversațiile și glumele au făcut ca timpul să zboare pe nesimțite, iar miezul nopții a sosit în pocnetele sticlelor de șampanie. În compania formației Nimbus, rude prieteni, soți, copii am cântat tradiționalul "La mulți ani!", ne-am îmbrățișat și am ciocnit cupe de șampanie.

Mai târziu, spre încântarea întregului public, Dl. Ionică Moran și Dl. George Bălașu au interpretat Jocul Caprei, obicei cu străvechi și adânci rezonanțe în spiritualitatea neamului nostru, purtând peste secole și generații mesajul începutului de an primit cu voce bună și umor sănătos.

Jocul Caprei a fost urmat de străbunul Plugușor, interpretat cu multă vervă și entuziasm de René Goioane, Florin Săndulescu, Lucian Efanov, Ionică

în cea mai mare măsură formației Nimbus, compusă din: Dan Podeanu - saxofon, Radu Florea - chitară, Gabriel Calotescu - orgă și sintetizator, Ovidiu Rusu - orgă, Flori Tigău - solistă vocală. Formația Nimbus, originară din Pitești, este o formație tânără, dar modul în care evoluează pe scenă demonstrează multă experiență și talent. Cu deosebită abilitate, ei au știut să alterneze melodiile de

torie" și tradiționala ciorbă de potroace românească ne-am îndreptat fiecare către casele noastre.

A început un an nou plin de speranțe și proiecte și pe care, suntem siguri că-l vom încheia cu o altă petrecere de Revelion, în aceeași ambianță primitoare și familiară a Câmpului Românesc dela Hamilton.

Roxana EFANOV



Plănuțiți de acum să fiți la  
**"CÂMPUL ROMÂNESC"**  
- HAMILTON, ONTARIO CANADA -  
În săptămâna  
**TABEREI DE VARĂ**

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ  
HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la

**CÂMPUL ROMÂNESC**  
**21 - 28 IULIE, 1996**

**ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ**

Aduceți cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit  
Membrii Asociației Culturale Române vor prepara și servi  
zilnic participanților micul dejun, prânzul și cina.

Cu această ocazie se vor aniversa 25 de ani  
de participare neîntreruptă la Săptămâna Câmpului  
a Familiei

**Cornel și Betty Corsatia**  
din Warren, Ohio ce va avea loc

Sâmbătă 27 Iulie, p.m.  
la tradiționalul **BANCHET de ÎNCHIDERE**  
Rudele și prietenii din Statele Unite cât și  
participanții obișnuiți ai Săptămânii Câmpului  
sunt rugați să fie prezenți la această aniversare.

Pentru informații scrieți pe adresa:  
Asociația Culturală Română  
P.O. Box 78010, Westcliffe Postal Outlet  
Hamilton, Ontario, Canada, L9C 7N5



DIN VIAȚA NOASTRĂ:

# AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȘITE

George DONEV

## AMINTIRI ÎNVECHITE

Înainte de război, profesorul Iorga a făcut o vizită în Statele Unite; vom repeta ce-am auzit dela Români din America:

S'a dus și-a văzut cum se construiesc automobilele și a plecat decepționat: muncitorul repetă și repetă același lucru încât devine o mașină care nu mai gândește.

A jînut o conferință la o universitate - i-am uitat numele - unde a văzut înscris un citat latin; oaspetele le-a dovedit că citatul este în corect. Greșeala a fost corectată.

Printre Români: la un banchet a stat de vorbă cu o tânără îmbrăcată în costum național.

- Ești Româncă?

- Yes, răspunde fata.

- Știi românește?

- Sure!

- Se și vede! Și cu "Yes" și "Sure" s'a încheiat conversația în limba română.

La o biserică din Detroit președintele îi spune: Eu, domnule profesor, la 30 de ani, sunt cel mai tânăr președinte de parohie!

Iorga l-a tăiat scurt: Eu la 25 de ani eram profesor universitar.

Vizitând redacția ziarului "Solis", a fost rugat să scrie un articol. Oaspetele s'a scuzat că n'are timp, atunci tipograful Jack Gaspar, s'a oferit:

Domnule profesor, dictați-mi articolul și eu îl culeg la linotype. Zis și făcut. Iorga dicta, Gaspar culegea și totul s'a terminat în zece minute. "E pentru prima oară, a spus scriitorul Iorga, când mi se publică un articol fără manuscris!"

Și acum alte amintiri, tot vechi, din țară:

Sub Guvernul Iorga (1931-32) se dăduse ordin ca funcționarele statului să nu mai întrebunțeze rouge de buze. După căderea guvernului, văzând că n'a realizat ceea ce promisesse, a scris o carte "Eu nu sunt eu" motivându-și eșecul datorită presiunilor politice etc.

După publicarea cărții, profesorul Iancu Copuzeanu, ce făcuse parte din guvern, s'a dus la fostul său prim-ministru: "Domnule profesor, dumneata ai scris că "Eu nu sunt eu", dar "Eu sunt eu" și am demisionat". (L-am cunoscut pe profesorul Copuzeanu, căruia i se mai spunea și "Tipograful"). (Notă: Avea o tipografie unde mi-am tipărit câteva numere din revista "Războiul").

După ce Carol al II-lea înființase partidul unic: "Frontul Renașterii Naționale" și-a silit pe unii politicieni să-i defileze de sub balcon îmbrăcați în uniformă, profesorul Iorga a defilat și el, dar cămașa albastră era croită puțin diferit de croiala oficială. Ziarele au subliniat "independența cămășii".

Și acum ultima amintire: Că răspuns la articolele din "Neamul Românesc" ce-au pricinuit multă jale, cineva, din redacția ziarului "Axa", a avut ideea de a se organiza un protest public,

unde să se ardă exemplare din ziarul iorghist. Directorul C. Deleanu a decis că, înainte de orice protest, să luăm legătura cu cei dela "Buna Vestire". Un grup de trei: Crișu Axente, profesorul Ion Dimitriu și subsemnatul am plecat la "concurență" unde ni s'a spus să așteptăm două zile până vor lua legătura cu comandantul.

După două zile am primit răspunsul:

Horia Sima a zis: NU.

...

## VALENTIN, ZOE ȘI NICU

După o anchetă de 6 ani, Procuratura și-a dat verdictul: copiii dictatorului sunt nevinovați. Li s'a înapoiat averile și au dreptul de călătorie în străinătate. Decizia a fost trăguită înainte de a începe ancheta și nu vom fi surprinși dacă triumvirii moștenirii părinților nu vor face o vizită și prin Elveția.

...

## AM AVUT O REVOLUȚIE?

Se cere grațierea restului de comuniști condamnați pentru crime. Ei sunt în libertate în baza "sănătosului" certificat medical că s'bolnavi. După șase ani dela revoluție, am ajuns de unde am plecat:

Tovarășii sunt bine sănătoși, veseli, liberi și la putere.

...

## LIBERTATEA PRESEI DEVINE INCOMODĂ

După un ajutor neprețuit oferit de mass-media în zilele revoluției (Apeluri la TV și Radio că vin "teroristii" și-i învie pe Ceaușești), acum prin legi, se urmărește suprimarea libertății presei, deoarece nu toți scriu după normativul impus de Cotroceni.

Întru amintirea lunii de miere și necazurilor de azi, dl. președinte își exprimă regretul într'un catren:

Fosta-i tovarășă bună,  
Creind haos și minciună,  
Dar acum ești îngrată:  
Scrii istorie adevărată.

...

## CREȘTEREA ÎN JOS A DOLARULUI

Pe Ministrul de Finanțe, Dl. Florin Georgescu, Români l-au colindat cu sorcova tristă:

"Cu Florin, pân' la Florii,  
Un dolar va fi cinci mii!"

...

## LA MORMÂNTUL LUI CEAUȘESCU

Gheorghe Ungureanu a venit 200 de kilometri la Ghencea, ca să-l jalească pe cel împușcat. Întrebat de cei nemulțumiți când în țară există libertate, el a răspuns:

"Libertate? Libertate? Nu-mi vorbi de libertate. Singura libertate acum e libertatea pentru hoși și criminali care ne fură banii!"

...

# CONSECINȚE ALE PREFACERILOR POLITICE ÎN MUZICA ȚĂRĂNEASCĂ ROMÂNESCĂ

— Speranța RĂDULESCU —

cântă "la placă". Sunt însă situații în care duplicitatea lor este exclusă: oamenii au optat definitiv și pentru toate împrejurările pentru stilul "folcloric". A apărut de altfel și un alt fenomen semnificativ: cântarea tradițională a satului a fost în bună măsură captată în rețeaua oficială a spectacolelor, concursurilor și festivalurilor. Cum acestea trebuiesc pregătite, s'a ivit repetiția la câmin, care s'erijă destul de rapid în cel mai important prilej de facere a muzicii rurale. Acum doi ani mă găseam într'un sat reputat pentru fluierașii săi. Am aflat însă cu uimire că cei mai mulți din ei au renunțat la instrument. De ce? "Nu mai sunt repetiții la câmin, nu mai sunt spectacole, la ce bun?" Mi s'au plâns apoi cu toții că nu mai sunt festivaluri, sau sunt prea puține, fapt pe care îl privesc ca pe o dovadă a marginalizării țăranilor.

Dar "artiștii amatori" s'au alarmat prematur. Pe măsură ce structurile politice comuniste se refac, se consolidează la toate nivelurile și își regăsesc modalitatea de acțiune, festivalurile de folclor prind din nou aripi. Un număr incredibil de "activiști culturali" de diferite niveluri, oameni fără profesie rămași bruscați, fără ocupație, aveau tot interesul să se reactiveze, pentru a-și demonstra utilitatea socială. Radioul și televiziunea și-au reluat și ele treptat emisiunile, la fel de greșite ca întotdeauna; unele chiar cu o notă na-

ționalistă pe care Ceaușescu n'ar fi tolerat-o, pentru a nu se expune peste măsură criticilor occidentale. Realizatorii de programe au înlăturat doar așa numitele "cântece de viață", cele care proslăveau cu nerușinare partidul, conducătorul și fericirea generală și totală a poporului. Ei le-au înlocuit însă neîntârziat cu două categorii de piese: contrafaceri patriotarde (de genul: "Noi suntem Români, / Noi suntem Români" etc., piese care pot face să roșească pe orice patriot român de bun simț) și cântece și jocuri suburbane de joasă speță considerate - de data aceasta în mod deschis dar tot atât de nejustificat - "muzica țigănească". După o vreme însă, și una și cealaltă s'au împușinat. Vechea politică de producție și difuzare a muzicii populare s'a restaurat cu fermitate.

Suntem prin urmare aproape de punctul de pornire. Dar din fericire nu exact în același punct. Oamenii și-au redobândit dreptul de a cânta, de a comanda sau de a cumpăra muzica ce le place și le este de trebuință. Iar unii dintre ei îl folosesc cu înțelepciune. Deunăzi, un ceteraș din Maramureș îmi povestea că, la nunți și bătăute, țăranii nu obligatoriu cei mai vârstnici - s'au deprins să-l apostrofze: "Mai lasă cântările astea (subînțelese: de aiurea) și fă o zicală de-a noastră!" Un lăutar-gurist de pe Vlașca pretindea și el că vechile cântece de dra-

goste ale satului sunt acum parcă mai cerute și gustate ca niciodată. Într'un sat din Teleorman, am urmărit cu atenție vreme de câteva săptămâni, muzica ce vulește în fiecare Duminică la casetofonele puse pe prispă caselor. Putea fi cumpărată de oriunde, căci oamenii locului sunt negustori activi care cutreieră țara neconștient, în căutare de produse comercializabile. Era totuși limpede că ea nu a fost achiziționată la întâmplare, ci aleasă astfel încât să fie compatibilă cu cea din stilul tradițional local. Pe de altă parte, relaxarea a produs fenomene aberante acolo unde te aștepti mai puțin.

Acum trei ani, în Țara Oașului - o arie culturală de o excepțională coerență și robustețe, care nu s'a lăsat niciodată în mod serios agresată - copila înfirmă a unui ceteraș țigan mi-a cântat un "danț de tipuri" cu versuri de slavă la adresa Președintelui Iliescu. Nici ea, nici tatăl ei n'au avut și nu vor putea avea vreodată veșitități de vedete, și deci motive de comportare oportunistă. Atunci de ce?

De ce tocmai aici și acum, când gestul nu mai e nici necesar supraviețuirii, nici profitabil? Dacă aș cunoaște răspunsul la această întrebare - un răspuns integ și cu adevărat serios - aș fi probabil în măsură să-mi explic și de ce majoritatea țăranilor din România au votat, la primele lor alegeri libere, cu puterea neocomunistă.

## SKD COMPANY MILTON DIVISION

### TOOL & DIE MAKERS SCULER MATRIȚER

• FOR MEDIUM TO HEAVY DIE MAINTENANCE ÎNTREȚINERE DE ȘTANȚE MIJLOCII ȘI MARI

• WORK WITH MINIMUM SUPERVISION SĂ LUCREZE CU MINIMUM DE SUPRAVEGHERE

• TOOL STEEL WELDING EXPERIENCE AN ASSET OBLIGATORIE EXPERIENȚĂ ÎN SUDAREA OȚELURILOR DE SCULE

• MUST HAVE TOOL & DIE CERTIFICATE SĂ POSEDE DIPLOMĂ DE SCULER-MATRIȚER

• MUST BE WILLING TO WORK OVERTIME & ROTATING SHIFTS SĂ POATĂ SĂ LUCREZE ÎN SCHIMBURI ȘI ORE SUPLIMENTARE

WE OFFER AN EXCELLENT BENEFIT PACKAGE  
OFERIM UN EXCELENT PACHET DE BENEFICII  
FAX RESUME TO TOOLROOM SUPERVISOR  
ÎN ATENȚIA TOOLROOM SUPERVISOR  
Fax: (905) 875-1457 Tel: (905) 875-1427



# AGRICULTURA ȘI PROBLEMA SUPRAFETELOR DE ÎNSĂMÂNȚARE

Nicolae BRĂDEANU

Este știut din timpuri imemorabile, că roadele pământului au avut și au cea mai mare importanță pentru viața omului. Lumea a putut trăi în antichitate fără trenuri, automobile, avioane, radio, televizor etc., dar n'ar fi putut trăi fără pâine, carne, pește, fructe, legume care alcătuiesc baza hranei noastre. Chiar și astăzi, în epoca energiei atomice, alimentele de bază au rămas aceleași, iar laboratoarele moderne prezente acum peste tot, nu pot produce aceste alimente și nici pilulele fermecate cu care să fie hrănită omenirea și deci să poată fi rezolvate problemele ei de căpetenie. Astăzi, ca și cu mii de ani în urmă, lucrarea pământului și creșterea vitelor constituie temelia economiei omului și la fel ca și omul primitiv, omul secolului al XX-lea depinde în mare măsură de climă. Deși omul din vremurile îndepărtate nu a avut cultura celui de astăzi, el a știut să-și potrivească economia și cultura mediului înconjurător în necontenită prefacere. De atunci omenirea a învățat, că lucrând sistematic pământul, se pot evita multe din greutățile provocate de catastrofele naturale, dar metodele prin care ne agonomim hrana sunt în principiu aceleași ca în vremurile de demult.

Există însă o problemă care la noi în țară se discută de 2-3 ani încoace și anume aceea a suprafețelor de însămânțare în agricultură. Specialiștii noștri din acest domeniu cât și unii politicieni, susțin mereu la emisiunile dela televizor, că datorită fărâmițării suprafețelor de însămânțare, nu se poate face agricultură intensivă, de aceea nu sunt cereale suficiente în țară și trebuie să le importăm. Unii dintre ei își exprimă regretul direct, alții mai voalat pentru desființarea fostelor Cooperative Agricole de Producție.

Ideea dezvoltării agriculturii pe suprafețe mari este rămasă dela fostul Partid Comunist Român, cu care așa a pornit campania de colectivizare a agriculturii, spunându-le țăranilor că, prin comasarea terenurilor pe care le au fiecare în parte, se va ajunge la suprafețe mari de însămânțare, unde se pot folosi mașini agricole de mare capacitate, sunt rentabile investițiile mari ca de exemplu irigațiile, putându-se obține recolte mari la hectar, ceea ce ar aduce progres și bună stare. Până la un anumit punct, acest lucru pare adevărat, dar în cazul agriculturii socialiste dela noi nu s'a adevărat, deoarece în muncile agricole trebuiesc luați în considerare și alți factori care dau satisfacție și pot ridica randamentul muncii pe suprafețe mici de teren, încât să-l depășească pe cel obținut pe suprafețe mari.

Pentru realizarea suprafețelor mari de însămânțare în cazul agriculturii noastre, țăranii ar trebui să se asocieze, iar asociația lor necesită o formă de conducere cu cheltuieli mari și cu interes diminuat pentru propagarea celor asociații, față de cel pe care-l au

țărani față de ei înșiși, lucrând individual. În afară de aceasta, ei se întâlnesc cu mai multe dezavantaje în cazul asocierii, dintre care cele mai importante sunt:

nerație, din care se putea face, spuneau ele, un "excellent Strudel" (plăcintă făcută din foi), regretând că din cauza războiului nu o mai pot primi.

prevestirea, că odată oamenii vor căuta mult după acești colaci. În ultimii 50 de ani, de câte ori am văzut cozile dela pâine, mi-am adus aminte de acel avertis-



- Țăranul individual nu mai este în această situație stăpân cu putere de decizie de 100% asupra pământului, respectiv asupra felului de însămânțare și întreținere a culturilor de cereale de pe terenul său;

- Țăranul individual nu dispune singur de dreptul de comercializare a recoltei de pe teren;

- Fertilizarea terenurilor agricole din asociațiile țărești se face în cea mai mare parte cu îngrășăminte chimice, ori este deja cunoscut că în această situație nu se obțin cerealele cele mai sănătoase pentru consum, iar după un anumit timp de folosire a acestui îngrășământ, însăși terenul agricol se degradează;

- În cadrul unei asociații, țăranul nu poate diversifica însămânțarea terenului. În cazul în care îl lucrează singur, chiar dacă este un teren mic, poate obține două trei produse agricole de care are neapărată nevoie pentru hrana familiei. De exemplu, pe lângă grâu și porumb, are nevoie și de fân pentru a ține o vacă cu lapte, capre, oi etc. Este știut că țăranii, dar nu numai ei, doresc să aibă laptele lor propriu, pentru copii, din care să obțină și produsele lactate obișnuite. Mulți oameni importanți, au ținut vaca proprie, ca să aibă lapte după dorință. Un exemplu graitor l-a dat W. Churchill, care a consumat lapte dela vaca sa proprie;

- Țăranii cu suprafețe mici își pot organiza mult mai bine gospodăria dacă își muncesc individual pământul, mai ales în zonele unde se va dezvolta turismul la sate. Acesta a început să devină și la noi o preocupare, despre care există deocamdată numai discuții, urmând să se dezvolte acolo, unde există reale posibilități de cazare și de procurare a hranei în condiții acceptabile.

De aceea agricultura este recomandabil să se dezvolte după voința și bunul plac al proprietarilor de pământ.

Între cele două războaie mondiale, agricultura românească a creat belșug de pâine, iar cerealele noastre au făcut cinste țărilor pe piețele străine, cu toate că se desfășura pe suprafețe fragmentate. În timpul ultimului război mondial, multe gospodine din Germania vorbeau de făina românească cu multă ve-

dezvoltarea economică a țării a avut un sprijin considerabil din partea agriculturii. În cartea "Istoria Românilor" de Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu ediția a II-a, Edit. Albatros, București 1975, pag. 702, se arată că înainte de Primul Război Mondial, moneda țării, leul, "facea primă pe piața Zürich-ului fiind cotat 1 franc și 5 centime elvețiene" din cauza grăului nostru cerut în Apus, cursul normal fiind de 1 franc elvețian pentru un leu.

Este adevărat că după Primul Război Mondial situația din agricultură a suferit o ușoară deteriorare, datorită lipsei animalelor de tracțiune, deoarece în timpul războiului, foarte mulți cai au fost rechiționați dela țărani, pentru armată.

Era o situație asemănătoare cu cea de azi, când de asemenea țăranii nu au animale de tracțiune sau tractoare, deoarece caii și boii au fost predați Cooperativelor Agricole de Producție, cu ocazia cooperativizării agriculturii. În cartea amintită mai sus se arată că "treptat-treptat situația se îmbunătățește" după Primul Război Mondial, când se știa că producția de cereale a ajuns să fie foarte bună.

Între cele două războaie mondiale, deși suprafețele agricole pe care se făceau însămânțările erau mici, belșugul de pâine a fost foarte mare. Acest lucru poate fi cel mai bine ilustrat prin colindătorii care veneu din Munții Apuseni, mai mult moși, în satele din Estul județului Arad, cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou. În mod obișnuit, oamenilor maturi care colindau, li se dădea un colac frământat din făină albă și lapte. Colindătorii mai cereau și slănină, cârnați, jumări de porc etc., iar când ieșeau din casele oamenilor căzora le-au colindat, lăsau colacii pe lavițele dela stradă construite în fața caselor și pe care țăranii stăteau vara la sfat în zilele de sărbătoare. Colindătorilor nu le trebuia pâine, decât produse de carne sau eventual bani. Îmi amintesc că prin anul '30, bunicul meu, un țăran cu mult respect pentru pâine și muncă, a dus de pe lavița din fața casei un braț de colaci, cu ocazia Crăciunului, făcând

ment profetic, în care nu prea credeam. De asemenea țăganii cerșetorii, vindeau saci întregi de pâine cerșită la preț de nimic meseriașilor dela sate, cu care aceștia își îngrășeau animalele și păsările. Este adevărat că odată la 5-6 ani, în anumite zone ale țării apăreau calamități naturale ca inundații, secetă mare sau grindină, care distrugera în bună parte recolta și atunci în acele zone oamenii mai săraci, dacă le-a fost distrusă recolta de grâu, mănăciul, adică o pâine din făină de porumb, sau pâine făcută din făină de grâu amestecată cu făină de porumb.

Astăzi, unii politicieni dela noi caută să generalizeze lipsa de grâu din țară în perioada dinaintea celui de-al Doilea Război Mondial, amintind că pe atunci se mănca numai pâine de mălai. Acestea sunt pure invenții, mai ales că acești politicieni sunt relativ tineri și nu au nici un reper din viața țării dinainte de 1945.

Revenind la agricultura pe suprafețe mici, în vara anului 1992, călătorind cu autobuzul dela Beiuș al Oradea, ne-am oprit la intrarea în comuna Ceica și toți cei din autobuz am admirat lanurile de porumb din care abia dacă s'ar fi putut vedea un câlăreț. Țăranii care erau pe acolo, ne-au explicat că atunci când acest pământ era la

"colectivă", porumbul era mai mic decât iarba din el, nu era săpat decât o singură dată, iar uneori niciodată. Deci, în cazul utilizării suprafețelor mari de însămânțare, recolta era mai mică decât în 1992, când se utilizau suprafețe mici. Țăranii spuneau că atunci când "omul lucrează pe sama lui, lucrează pământul ca și pentru straturii" adică, așa cum ar fi pregătit pentru legume.

În secolul trecut au existat de asemenea destul de multe suprafețe mici pe care s'a desfășurat agricultura. În cele două Principate 1.015.302 țărani stăpneau 3.319.695 hectare, iar în urma măsurilor de improprietărire, luate după 1866, suprafața agricolă s'a divizat ceva mai mult. Cu toate acestea, între 1886 și 1906, producția agricolă crescuse cu 100%. (Istoria Românilor de C.C. Giurescu și D.C. Giurescu op. citat pag. 648.).

Datorită unei agriculturi bune, Constituția din 1866 a proclamat dreptul Principatelor Unite de a bate monedă, curățind câmpul monetar românesc de rămașițele banilor medievale, iar prin Legea din 1867, unitatea noastră monetară, leul, a fost definită printr-o cantitate de 0,148112 grame aur fin.

România, având o agricultură competitivă, a putut prin reforma monetară din 1890 să introducă etalonul întreg și unic de aur, imitând Anglia, singura țară care a avut un astfel de etalon la începutul secolului al XIX-lea (1816). Toate celelalte țări europene, deși au adoptat în mod treptat etalonul unic de aur, ele practicau etalonul numit de francezi "l'etalon boiteux", etalon șchiop, deoarece aveau în circulație și monede de argint, la care era fixat un curs legal, după cum remarcă în cartea sa "Moneda și Problemele ei contemporane" Victor Jinga, apărută la Edit. Dacia, Cluj-Napoca, 1981, vol. I.

Agricultura noastră din secolul trecut și până la al Doilea Război Mondial, a stat în atenția parlamentului, chiar dacă uneori nu s'au găsit cele mai adecvate căi pentru dezvoltarea ei,

dar a existat o politică directoare pentru ea, care era acceptată de toate partidele politice. După însemnările din ședințele parlamentare ale timpului, prezentate în diferite cărți, ea era concentrată într-o frază scurtă: "să vindem grâu scump și să mâncăm pâine ieftină" (citată din memorie).

Dacă acest raționament politic s'ar fi menținut și în ultimii 50 de ani, situația economică a țării noastre ar fi fost alta. În această ultimă perioadă de timp, s'a procedat tocmai invers: s'a vândut grâu ieftin la popoarele așa zise frățesti și s'a mâncat pâine mai scumpă decât în majoritatea țărilor foste socialiste. Pe lângă această situație, între anii 1945-1990, multe din gospodăriile colective, ca și multe dintre întreprinderile agricole de stat, deși lucrau pe suprafețe mari, erau falimentare și trăiau din subvențiile acordate de stat.

O dare de seamă sau mai bine zis un studiu făcut de Comisia Europeană asupra agriculturii din 10 țări ale Europei de Est, între care și România, arată că deși s'au făcut și se fac restructurări economice în aceste țări, iar producția agrară se va reduce drastic, vor trebui să treacă mai multe decenii până venitul mediu pe cap de locuitor din cele 10 țări menționate va atinge 75% din venitul mediu pe cap de locuitor din țările occidentale. În acest studiu se mai arată că în anul 2010 numai Slovenia va atinge 80% și Cehia 75% din venitul mediu pe cap de locuitor, atins în țările apusene. În România, valoarea acestui venit se va situa la 29%. Datele citate din acest studiu au fost publicate în ziarul *Allegemeine Deutsche Zeitung für Rumänien* din 16 August 1995.

După acest studiu, industria alimentară din țările Europei de Est este inefficientă și nu poate satisface cererea de alimente a populației. Ea nu este competitivă din punct de vedere al calității alimentelor cu cea din țările occidentale.

Continuare în numărul viitor



## ADIO VOVA!

În a doua zi a Crăciunului 1995, s'a mutat dela noi Vladimir Tăutu sau Vova cum li spuneam cei mai mulți și a fost înmormântat pe data de 29 Decembrie 1995, condus pe ultimul drum de un mare număr de prieteni și cunoșcuți.

Născut la 30 Septembrie 1919 în comuna Cișineuț din județul Orhei, Basarabia, Vova s'a încadrat din adolescență în lupta împotriva comunismului, ale cărui ravagii le-a cunoscut bine, dela cei care se refugiau iarna în România, trecând peste Nistrul înghețat.

A terminat Facultatea de

Agronomie la Timișoara și în calitate de inginer agronom s'a stabilit în județul Tutova, de unde a fost arestat în Mai 1948, fiind condamnat la 5 ani de închisoare.

Ca deținut a trecut prin închisoarea Suceava, colonia Peninsula dela Canalul Morții, apoi cu un lot de "indezirabili" a fost transferat la Aiud, de unde a fost eliberat în 1953, la expirarea pedepsei.

Element capabil, onest, bun organizator și muncitor, s'a remarcat după eliberare, în profesiunea sa, obținând rezultate excelente, ori unde a condus

unități agricole sau zootehnice. În anul 1992, a venit la ROMFEST împreună cu alți foști deținuți politici. Era același Vova, optimist, altruist, plin de voce bună, cu frumoasa lui voce care a cântat și în cele mai grele timpuri din închisoare.

Plecarea lui dintre noi lasă un imens gol și departe de mormântul lui îi spunem: "Noi mereu te plănem frate, iar du dormi mereu".

ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI ROMÂNI -AMERICA-



# ȘTIRI DIN TARĂ

Din 30 în 30 de zile

## AMBASADORUL AMERICAN VEDE TOT ȘI SPUNE TOT

DL. Alfred Moses, reprezentantul Statelor Unite, a declarat presei că situația politică-militară nu permite României să se integreze în NATO, dar "sunt OPTIMIST (sublinierile noastre) și văd în România un viitor candidat serios".

Comentând cele ce se întâmplă la noi, DL. Alfred Moses descrie clar și precis situația: El e dezamăgit de ritmul "frustrant de lent" în care se desfășoară reforma economică (nu spune că e sabotaj) și dimensiunile fenomenului birocratic (inlocuții birocrăția cu "comunismul") dar mai devreme sau mai târziu România va atinge nivelul politic și economic necesar integrării în structurile occidentale (Repetăm, DL. Alfred Moses e optimist).

Alte observații: numirea D-lui Mircea Geoană ca Ambasador la Washington, a fost o bună alegere, e tânăr și Americanii iubesc tinerețea. (Aluzia la cei care se țin cu dinții de putere).

Acordarea Clauzei de Națiune Favorizată pe termen nelimitat este o chestiune politică ce depinde de Congresul American (Notă: Congresul este informat despre sabotarea privatizării, de refuzul de a înapoia averile luate cu forța, de activitatea SRI-ului care a moștenit năvaurile vechii Securități, de haosul și jaful ce există și de TVR care-i TV-Iliescu).

O singură observație pozitivă: se respectă amendamentul Jackson-Vanick și se dă la cerere pașaport minorităților.

România - subliniază DL. Alfred Moses ca o părere personală - are nevoie de un guvern format de o coaliție politică de centru, fie ea de centru stânga sau de centru dreapta.

Părerile personale ale D-lui Alfred Moses sunt sfaturi părintești. Același fenomen de haos și jaf îl întâlnim în țările desatelizate, iar dezastrul economic și nesiguranta nu e decât consecințele unui regim ateu și imoral, unde omul ajuns în vârful piramidei nu mai are teamă de nimeni și nimid.

Aprecind sinceritatea ideilor personale, noi îl așezăm pe Ambasadorul American alături de fost ambasador David Funderburk, de fostul Șef Rabin Șafran și de mulți alți prieteni ai blândului popor român, așezat de soartă la cheia drumurilor.

## REJUDECAREA LUI CEAUȘESCU SAU JUDECAREA LUI ILIESCU

La inițiativa ziarelor "Ziua", s'a judecat (11.1.96) la Sediul Centrului Internațional de presă din Capitală un demers prin care se cere rejudecarea procesului Ceaulescu. Judecătorul Cornelii Turuianu a cerut redeschiderea procesului în baza verdictului dat de o "Curte Morală a Revoluției". Cererea a fost înaintată Procurorului General al României, Vasile Manea Drăgulin, care va decide dacă procesul Ceaulesculor s'a desfășurat conform legilor. Cunoșcând trecutul celor care impart dreptatea, ne îndoiim că cererea "Curții Morale" va fi aprobată.

Avocatul Sorin Stănescu a arătat că decizia Tribunalului Militar Extraordinar din 25 Decembrie 1989, de condamnare la moarte, este lovită de nulitate absolută, deoarece au fost încălcate prevederile legale.

A. N'a fost o cercetare prealabilă privind infracțiunea de care erau acuzați: genocid, subminarea autorității de stat prin organizarea de acțiuni armate împotriva manifestanților, distrugerea bunurilor obștești, subminarea economiei naționale, încercarea de a fugi din țară și a intra în posesia a aproximativ 1 miliard de dolari, sumă aflată în băncile din străinătate. (Notă: la proces se știa că Ceaulescu avea bani depuși în străinătate, dar acum au dispărut odată cu carnete de depuneri pe...

care Ceaulescu le avea cu el atunci când a fost arestat.

B. S'a încălcat principiul dreptului de apărare, precum și dreptul acuzatului de a face recurs și cerere de grațiere.

C. DL. Iliescu nu avea, la 24 Decembrie 1989, calitatea de a desemna un Tribunal Militar Extraordinar care să-l judece pe inculpați, deoarece el a fost numit președintele CFSN după două zile (26 Decembrie 1989).

Curtea Morală a Revoluției e formată din 11 jurați, aleși de 54 de asociații revoluționare.

Graba D-lui Iliescu de a evita un proces public e explicabilă: odată cu procesul Ceaulescu, s'ar fi judecat și procesul comunismului, și atunci mai mult ca sigur că DL. Iliescu, ca vechi comunist - se spune că a fost agent KGB-ist - ar fi trecut, alături de mentorul său, pe banca acuzării.

Procesul comunismului înseamnă să iei plapuma de pe rugurile ce ne-au condus țara de patru decenii și să identifici viperele care ne-au ucis liderii ce-au înfăptuit România Mare, care ne-au ucis intelectualii, precum și o generație tânără.

Iată de ce neocomuniștii nu vor procesul comunismului!

Parcă îl aud, la proces, pe Nicolae Ceaulescu adresându-se vechiului tovarăș și prieten:

Și tu? Ilie-Brutus!

## CE A FOST ȘI CE ESTE

DL. Virgil Măgureanu a aflat după revoluție că ar fi existat o Securitate. Mai târziu, și-a reamintit că în timpul ce-și făcea milităria i s'a dat ordin să treacă pe la Securitate unde a ocupat, tot din ordin, un scaun de șef la un birou de care nu-și mai aduce aminte, nici cum se numea. Ghinion că DL. M. Pacepa, autorul Cărții "Orizonturi Roșii", își amintește de activitatea D-lui V.M. în cadrul fostei Securități. Problema nu-i dacă DL. Măgureanu a fost ori n'a fost securist, ci încrederea pe care o inspiră ca șef al SRI-ului. D-sa a redus numărul celor uciși de comuniști dela cca. 200.000 la 8.000; teroristiți au dispărut, telefoanele sunt ascultate, scrisorile desfăcute, lumea-i urmărită, iar Cartea Albă a Securității vrea să ne spele creierul fără săpun.

## TREBUIA FELICITAT NU DEMISIONAT

Ministrul Comerțului, DL. Petru Crișan, a demisionat deoarece era acționar la 16 firme ce înregistraseră miraculoase succese economice datorită legăturilor cu Ministerul de Finanțe. Acțiunea premierului de a cere pe tavă capul lui Crișan este o greșală! Pentru consolidarea economiei, DL. Văcăroiu ar trebui să-l facă pe DL. Crișan acționar la toate firmele ce sunt în pragul falimentului.

## REGELE ȚIGANILOR ONORAT DE SUA

Regele Internațional al Țiganilor, Ion Cioabă, și-a sărbătorit cea de a 61-a zi de naștere la restaurantul Bulevard din Sibiu. Dorința regelui e modestă, vrea să obțină un post de senator în Parlamentul României. La sărbătorirea regelui au participat prefectul de Sibiu și DL. Nathan Blue, consulul Statelor Unite din Cluj.

## NOUL PREȘEDINTE AL PNȚCD

Pentru postul de președinte al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat (PNȚCD) și-au depus candidatura: Domnii Ion Rațiu și Ion Diaconescu. În urma alegerilor ce au avut loc în luna Ianuarie, DL. Ion Diaconescu a fost ales în funcția de președinte al PNȚCD, obținând 539 de voturi pentru, față de cele 151 obținute de DL. Ion Rațiu.

## REMANIERE GUVERNAMENTALĂ CEL DE AL CINCELEA CABINET AL GUVERNULUI VĂCĂROIU

- prim-ministru - Nicolae Văcăroiu
- ministru de stat, ministrul Muncii și Protecției Sociale - Dan Mircea Popescu
- ministru de stat, ministrul Finanțelor - Florin Georgescu
- ministru de stat, ministrul Afacerilor Externe - Teodor Viorel Melecanu
- ministrul de Interne - Doru Ioan Tăcilă
- ministrul Apărării Naționale - Gheorghe Tîncă
- ministrul Industriei - Alexandru Stănescu
- ministrul Agriculturii - Valeriu Tabără
- ministrul Transporturilor - Aurel Novac
- ministrul Comerțului - Dan Ioan Popescu
- ministrul Comunicațiilor - Adrian Turicu
- ministrul Turismului - Dan Matei Agathon
- ministrul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului - Marin Cristea
- ministrul Apelor, Pădurilor și Mediului - Aurel Constantin Ilie
- ministrul Învățământului - Liviu Maior
- ministrul Sănătății - Iulian Mîncu
- ministrul Culturii - Viorel Mărginean
- ministrul Tineretului și Sportului - Alexandru Mironov
- ministrul pentru relația cu Parlamentul - Petre Ninosu
- ministrul Cercetării și Tehnologiei - nenumit încă

## CARTEA ALBĂ ARE PETE

Securitatea și-a spălat rușele și le-a întins să se usuce pe șase volume. Nu comentăm asupra înșirării cronologice a faptelor, dar ne referim la unele "secrete" care pot fi manevrate cu scopuri politice, deoarece nu poți avea control asupra sursei pentru că e "secretă" și trebuie să iei de bun "cuvântul de onoare" al șefului. E foarte ușor să compromiți un luptător anticomunist, fabricându-i un dosar de turnător și să fabrici dintr'un trădător un disident. Un exemplu de abuz ni-l oferă DL. Virgil Măgureanu, ce și-a dezvăluit propriul său dosar "secret".

## RISCURILE GOANEI DUPĂ LIBERTATE

Un grup de 27 de înși: Indieni, Pakistanezi plus un Banglades au încercat să intre în România, via Basarabia, ghidul i-a lăsat la malul Prutului spunând că se întorc, dar dus a fost. Rămăși singuri, izolați, au fost atacați de bandiți, care le-au luat banii și i-au legat. După câteva ore de stat în ger, au fost găsiți de o patrulă de grăniceri care, arestându-i, le-a salvat viața.

## UN PAS SPRE ÎMPĂCARE

Am căpătat notă bună dela DL. Max van der Stoep, șeful Comisar al OSCE, care supraveghează ca legile învățământului să respecte criteriile internaționale în ce privește drepturile minorităților. Legea învățământului e în acord cu cerințele europene, deoarece prevede că Maghiarii, 9%, să-și păstreze identitatea spirituală.

## PENTRU FRĂȚII RĂPIȚI

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun, Fundația Culturală Română a trimis la unele instituții culturale, biblioteci școlare și universități din Basarabia, 30.000 de cărți, reviste, casete audio și video.

## NOUL AMBASADOR LA WASHINGTON

DL. Mircea Geoană, fostul purtător de cuvânt al Ministerului de Externe, a fost numit ca Ambasador al României la Washington, loc rămas vacant după moartea Ambasadorului Mihai Botez.

Pentru surplusul celor 5,5 milioane tone de grâu s'au primit mai multe oferte. Prețul de vânzare va fi în jurul a \$20 tona.

Regele Țiganilor, Ion Cioabă, a primit cadou de sărbători dela supuși, două brățări de aur, împreună cu 14 ducați tot de aur.

S'au întocmit planurile unei cooperări, deocamdată pentru trei ani, între medicii dela Cluj și cei dela Universitatea Thomas Jefferson din Philadelphia.

Datorită ajutorului primit dela Banca Mondială s'au construit 19 spitale și reabilitat peste o mie de dispensare, dar cu tot ajutorul dat, nu-i destul: 60% din clădirile spitalelor sunt vechi și 85% din dotarea medicală e deteriorată.

Cetățenii români cu domiciliu în străinătate pot plăti în lei camerele dela hotel.

Anul 1995 ne-a adus o inflație de 27,8%.

Se prezice că dolarul va ajunge 3.500 lei.

Cam 500 de exemplare din "Playboy" se vând lunar la chioșcurile din centrul Capitalei. Prețul - 27.200 lei.

S'a aprobat 1 miliard lei pentru îmbogățirea Capitalei cu autobuze, troleibuze și tramvaie.

S'a încheiat un acord cu India de a extrăda reciproc imigranții ce fac trafic cu stupefiante ori alte activități mafioate teroriste.

Actorilor li s'au ridicat salariile cu 30%.

Printre cei 3.034 de înși, care au renunțat în 1995 la cetățenie, se găsesc și trei Unguri. În 1994 cererile au fost sub o mie.

Ajutorul de un miliard lei acordat celor care au suferit de pe urma inundațiilor înseamnă aproape nimic. Pagubele ating 30 miliarde lei.

Revista "Cafavencu" descrie inundațiile: "Tot Românul plânsu-mi-s'a / S'a unit Nistru cu Tisa".

Cam 100.000 de bucureșteni consumă droguri.

Pensionarii au obținut o reducere de 50% pentru șase călătorii anuale pe CFR.

S'au acordat 2 miliarde lei pentru construcția ori repararea bisericilor de rit: Ortodox, Greco-Catolic și Romano-Catolic.

Leaful lunară a unui muncitor - cca. \$90.

Cifrele vorbesc: 1.233.000 de șomeri (9,3%).

S'a "mărit" cultura în buget: dela 0,20% la 0,60%.

Puterea de cumpărare a scăzut în ultimul an cu 9,8%, în schimb s'a mărit numărul divorțurilor dela 1,29% la 2,04%.

Ziarele de opoziție nu pătrund la țară. Majoritatea minerilor din Valea Jiului vor vota tot cu Iliescu!

CEC oferă o dobândă de 32% la depunerile pe termen și 15% pentru depunerile la vedere.

În reclamele electorale la TV este interzis candidatului să fie fotografiat alături de un steag, harta României etc.

În 1996 McDonald's va deschide alte 7 restaurante.

În țară bănuie gripa. Sunt peste 140.000 de bolnavi. La maternitatea din Brăila au murit într-o săptămână nouă copii, din cauza unei viroze respiratorii.

O sticlă de whisky de \$5, după aplicarea taxelor, costă 45\$, așa că se vinde cu 130.000 lei.

Cea mai ieftină mașină "Dacia" 10 milioane; cea mai scumpă: 13 milioane lei.

Anglia a înscris România pe lista țărilor unde nu există riscul de a fi persecutat și în consecință nu mai acordă azil politic.

Din cauza inexplicabilelor accidente, s'a decis ca avioanele "Antonov 24" să fie riguros inspectate înainte de a-și lua zborul.

PRO TV (Stație independentă) afirmă că-i văzut de 62% din populație, iar TVR de 27%; TVR (Vocea regiunii) afirmă că are 50% din telespectatori, iar PRO TV numai 10%.



# DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII



Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

## ACORDUL SE APLICĂ, DAR APAR DOVEZI DE UCIDERI ÎN MASĂ



Echipa lui John Shattuck la Glogova

Acordul de pace din fosta Jugoslavia a început să se aplice, cu conlucrarea celor trei părți.



Forțele armate s'au retras în pozițiile convenite și a început să se facă schimb de prizonieri. Aceasta operă a fost întârziată din cauza refuzului guvernului bosniac de a începe schimburi, înalte de a căpăta informații asupra soartei a 24.742 de persoane, pentru care au căpătat totuși liste. Dacă 4.000 se consideră că sunt încă deținuți, nu se știe încă nimic despre circa 5.000 de oameni dela Srebrenica (Srebrenița) și 10.000 din regiunea orașului Prijedor (Priedor) din Nord-Vestul Bosniei, ca și de câteva mii din zona orașului Brčko (Bratko). Până la urmă guvernul bosniac a cedat, dar constatarea făcută de diverși reporteri (printre care revistele TIME și US Today), ca și de Secretarul de Stat adjunct pentru Drepturile Omului, John Shattuck, confirmă ceea ce se știa mai demult: existența unor imense gropi comune făcute pentru mii de musulmani bosniaci, care au fost omorâți în masă și făcuți să dispară.

Se consideră că în Bosnia există peste 180 de gropi comune, dintre care treisprezece au între 500 și câteva mii de cadavre.

Prima constatare oficială, la unul din locurile unde s'au făcut

execuții în masă a fost realizată de Secretarul de Stat adjunct John Shattuck, în fosta enclavă dela Srebrenica, unde în Iulie 1995, după cucerirea enclavei de către Sârbi, au dispărut câteva mii de refugiați. Fotografii făcute atunci prin satelit au arătat prezența de masive gropi comune. Acum Shattuck, cu o echipă din care au făcut parte și doi oficiali dela Tribunalul dela Haga, s'a dus la fața locului. Cele mai masive gropi comune au fost găsite în satul Glogova, la 15 km.



de Srebrenica. La Kravica (Kravica), într'un mare depozit se puteau vedea și acum pereți ciuruiți de gloanțe de mitralieră și stropiți de sânge. Lângă depozit s'au găsit gramezi cu resturi de îmbrăcăminte împrăștiate printre pomi și tufișuri. Atunci, în zilele de 12-14 Iulie, cei care s'au ascuns



pe dealuri au fost înșelați de Sârbi, care au furat vehicule ONU și uniforme soldaților olandezi și au anunțat prin megafone că sunt așteptați de Crucea Roșie, care le garantează siguranța. Ei au fost împușcați apoi, după cum declară martorii.

John Shattuck a declarat că a găsit "o colecție de dovezi de crime oribile împotriva umanității". Echipa lui, care a vizitat șase locuri de lângă Srebrenica, a călătorit în două Jeep-uri blindate și a fost păzită de găzdi de corp bine înarmați.

Ucideri în masă au avut loc și în alte părți din Bosnia. Astfel, în 1992 Brčko din Nordul Bosniei a fost unul din primele locuri unde Sârbi au aplicat rețeta "purificării etnice". Peste 3.000 de Musulmani și Croați au dispărut. Camioanele cu cadavre au fost aduse la fabrica de produse alimentare pentru animale, unde au fost fie incinerate, fie introduse în produsele de fabricație, după cum declară martorii oculari. Aceștia au mai relatat cum paznicii lagărelor au ciopârțit de viu pe unii deținuți, tăind-le nasul, urechile, limba sau testiculele. Departamentul de Stat al SUA a citat într'un raport din Septembrie 1992, că cel puțin 3.000 de bărbați, femei și copii au fost măcelăriți pe străzile și în lagărele de concentrare din Brčko. În alt raport, tot în 1992 Departamentul a raportat că alți 3.000 de oameni au fost omorâți în lagărul de concentrare dela Banja (Banja) Luka.

Disparițiile de Musulmani și

Croați din regiunea Prijedor, la Nord-Vest de Banja Luka, par aproape sigur să implice mina dela Ljubija (Ljubija). Aici, după cum declară martorii, rămășițele victimelor, transportate cu camioane au fost sfărțate cu echipamentul minier și îngropate în puțurile de mină, după ce s'a turnat var și au fost acoperite cu tone de rămășițe. După părerea procurorului adjunct al Tribunalului dela Haga, Graham Blewitt, în regiunea Prijedor au fost uciși mii de oameni în lagărele de concentrare. Echipa sa nu i'a permis până acum de către Sârbi să viziteze această regiune, unde se află și mina dela Ljubija, și unde se crede că sunt îngropate mii de cadavre.

Într'un raport adresat Consiliului de Securitate la 27 Noiembrie 1995, Secretarul General ONU, Boutros-Ghali raporta că "există o evidență substanțială pentru a sprijini concluzia că un număr necunoscut de Musulmani Bosniaci au fost executați de forțele Sârbilor bosniaci".

S'a putut semna o activitate intensă din partea Sârbilor în a căuta să șteargă urmele execuțiilor în masă. Astfel, fotografiile aeriene luate în Octombrie în zona Srebrenica au relevat că unele gropi comune au fost reexcavate (comparativ cu fotografiile din Iulie).

## CECENII AU ZGUDUIT DIN NOU HAOTICUL IMPERIU RUS

În dorința lor neclintită de a-și recăpăta independența, Cecenii au făcut o nouă incursiune îndrăznească pe teritoriul rus, în zona vecină Ceceniei, în Republica Daghestan. De asta dată, un grup de comando cecen, de peste 200 de luptători, denumiți "Lupii singuratici", sub comanda lui Saman Raduev, au atacat în dimineața de 9 Ianuarie aeroportul din localitatea Kizliar, considerat o bază de atac împotriva Ceceniei. După ce au distrus un avion și trei elicoptere, Cecenii au urmat o schemă asemănătoare cu cea de anul trecut dela Budionovsk, retrăgându-se în spitalul orașului, unde au luat peste 2.000 de ostatici. Ei au minat clădirea spitalului amenințând să arunce totul în aer, dacă nu li se dă trecere liberă pentru întoarcerea în Cecenia. După discuții cu autoritățile ruse, Cecenii au eliberat cea mai mare parte din ostatici, păstrând peste 100, pe care au promis să-i elibereze pe teritoriul cecen (ca în acțiunea de anul trecut). Rușii au fost de acord și 2 camioane și 11 autobuze s'au îndreptat spre frontiera



Saman Raduev

unui năvălitor bombardament de artilerie și de elicoptere, întrerupt numai pentru a permite celebrității formații antiteroriste "Alfa" să curețe terenul de trupele rebeli. De fiecare dată Rușii au fost respinși. Atunci frustratul general Barsukov a ordonat, în seara zilei de 17 Ianuarie, bombardarea satului cu ucișoarele rachete "Grad", care își aruncă șrapnele în toate direcțiile în momentul exploziei.

Cecenii nu numai că nu s'au predat, dar în acest timp o formație de luptă a luat 30 de ostatici dela uzina electrică din Groznai. Tot atunci un grup de comando turc, pro-eceni, a pus stăpânire pe vasul rus "Avrasia", care trebuia să plece din portul Trabzon din Turcia la Soci și era încărcat cu 217 pasageri, dintre care 117 Ruși. Grupul de comando a cerut îndreptarea vasului spre Istanbul.

În noaptea de 17 Ianuarie Cecenii, care au supraviețuit bombardamentului nimitor, au dat un atac surprinzător de descercuire și ajutăți de un grup de întărire venit din interiorul Ceceniei, au reușit să rupă încercuirea rusă și să treacă apoi Râul Terek împreună cu ostaticii rămași în viață și cu comandantul lor Raduev, ajungând pe teritoriul cecen.

Adoua zi Elțin a anunțat cu emfază, că armata rusă a înfrânt

dat cadavrele a 42 de luptători ceceni căzuți în luptă. Au fost reținuși încă 14 poliști și cei 30 de ostatici luați dela Groznai, dar și aceștia vor fi probabil eliberați în curând în urma unor schimburi.

Și această confruntare ruso-eceniă a arătat din nou buna organizare a luptătorilor ceceni și lipsa de organizare și coordonare a trupelor ruse. Astfel, chiar luptătorii formației "Alfa" s'au trezit în plin câmp la o temperatură de -25 grade, fără îmbrăcăminte călduroasă, fără saci de dormit, fără hrană și apă. În timpul luptelor au fost situați când Rușii trăgeau în orice mișcă, inclusiv unii în alții. Asta în timp ce Cecenii au săpat tranșee și au putut lua legătura telefonică prin satelit cu comandantul din Cecenia și cu alți țări prietene. Pierderile anunțate de oficialitățile ruse au fost de 26 morți și 100 de răniți, dar se presupune că ele au fost mult mai mari. Printre cei uciși, a fost și comandantul trupelor de asalt, Andrei Krestianinov.



Grupul de comando care a sechestrat vasul "Avrasia" s'a predat la Istanbul, declarând că scopul lor a fost de a atrage atenția lumii asupra situației din Cecenia.

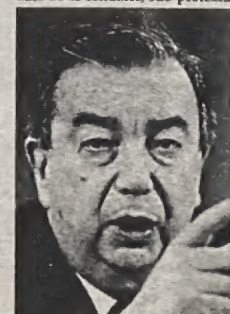


cu Cecenia. Dar Moscova a avut alt plan, considerând că nu poate să suporte o nouă umilință ca cea din Iunie 1995. Rușii au hotărât să



blocheze convoiul și să omoare pe luptători ceceni și să-i elibereze pe ostatici. Elicopterele au deschis focul, iar autobuzele s'au îndreptat spre cea mai apropiată localitate, micul sat de agricultori, Pervomaiaikoie.

Kremlinul a desemnat pe Generalul Barsukov cu misiunea de a lichida luptătorii ceceni și a elibera pe ostatici. Generalul este șeful Serviciului de Securitate și face parte din camarila lui Elțin. Astfel au fost aduse tancuri, artilerie și trupe, printre care unități ale Ministerului de Interne. Pe data de 15 Ianuarie, sub pretextul



Evgheni Primakov că Cecenii au început să-i omoare pe ostatici, Barsukov a ordonat asaltul asupra satului Pervomaiaikoie. Acesta a fost supus

grupul de teroriști, eliberând majoritatea ostaticilor, operațiune pe care o anunțase că va dura numai 24 de ore, fiindcă "a fost planificată cu grijă". El a justificat atacul declarând că "acești câini turbați trebuie uciși". În același timp "Izvestia" publica pe prima pagină "ZECE ZILE DE SUFERINȚĂ, NEPUTINȚĂ ȘI UMILINȚĂ".

Din declarațiile unor ostatici eliberați, ca și ale unor reporteri ai ziarului "Izvestia", care au fost surprinși la marginea satului în primele ore ale asaltului, reiese că oficialitățile ruse au aplicat sistemul cunoscut de desinformare tipic erei sovietice. Pretextul atacului ordonat de Barsukov, pe motiv că au început să fie împușcați ostatici, a fost o pură falsificare a adevărului. Nici unul din ostatici nu a fost omorât de Ceceni. Dimpotrivă, aceștia au împărțit cu ei până la ultima bucată de pâine. Ostaticii care au murit au fost victimele bombelor și gloanțelor rusești.

Din apropierea localității Novogroznenski, unde își are reședința, Raduev a dat un interviu, în care a repetat ceea ce a spus și televiziunii ruse la Pervomaiaikoie și anume că Cecenii nu sunt bandiți, ci luptători pentru independența țării lor. Ei nu au intenționat să ia ostatici, dar au fost forțați să facă acest lucru neavând altă șansă.

Pe data de 24 Ianuarie, Cecenii au eliberat 46 de ostatici, după ce autoritățile ruse au pre-

Elțin a crezut că, dacă va arăta că este mână forte, își va câștiga popularitatea. În realitate, el a îndepărtat pe toți moderatii și a făcut jocul ultranaționalistilor și comunistilor.

În dorința de a avea susținători în viitoarele alegeri prezidențiale din Iunie, el a început să facă acestora o serie de concesii, care îngrijorează pe Apusenii și pun în incertitudine evoluția reformei și democrației în Rusia. Astfel, înlocuit și criticat ca este prooccidental, Andrei Kozarev reviză dat demisia și a fost înlocuit cu Evgheni Primakov, șeful Serviciului Secret, care a criticat extinderea NATO și a declarat că "Rusia a fost și rămâne o mare putere, iar politica ei va corespunde acestui statut". La rândul lui, suferind aceleași critici, Anatoli Ciubais, Primul ministru adjunct și arhitectul politicii economice ruse, și-a dat demisia. El a fost înlocuit cu Vladimir Kaddanikov, directorul ineficientei fabrici de automobile "AvtoVAZ", care a spus că responsabilitatea guvernului este aceea de a sustine industria grea. Elțin a declarat că, dacă l-ar fi înlocuit cu Ciubais mai demult, partidul guvernamental Patria Noastră este Rusia ar fi câștigat în Decembrie un număr dublu de voturi.

Duma a ales ca președinte pe comunistul Ghenadi Seleznev, cu un vot de 231-150, arătând astfel că aripa de stânga controlează temeinic forul legislativ.



# CRONICA INTERNAȚIONALĂ

## ZMEINĂI OSTROV ?

— George AUGUSTIN —

Desigur că cei mai mulți dintre cititori n'au auzit denumirea de mai sus și nu este de mirare. Ea apare însă în atlase și hărți geografice editate după cel de-al Doilea Război Mondial. Românii, deși vizai direct, n'au auzit nici ei de ea și de-abia acum au aflat că sub acest nume, acum 48 de ani, teritoriul insular al României a pierdut singura insulă din Marea Neagră, Insula Șerpilor, devenită peste noapte Zmeinâi Ostrov.

Cercetătorii și istoricii vor căuta în zadar tratate, acorduri sau ultimaturi între România și fosta URSS, din care să rezulte această cedare și însușire de teren. Insula Șerpilor a dispărut într-o noapte în "imperiul diavolesc", așa cum dispăreau în noaptea cei ridicați de Securitate și duși cu duba neagră în infernul temerilor comuniste.

Insula Șerpilor a dispărut de pe harta României în aceeași fatidică lună Mai a anului 1948, când a fost declanșată arestarea și exterminarea elitei românești. Actul de "incarcerare" al insulei este semnat de Eduard Mezincescu, ministru plenipotențiar. Să redăm însă actul în întregime lui, cum a fost rucopiat de ziarul "România Liberă" din 13 Decembrie 1995, denumit - de ziar - "Chitanța" prin care Eduard Mezincescu "oferă" Insula Șerpilor lui Nikolai Pavlovici Sutoy:

"Proces-Verbal. Anul 1948, luna Mai, ziua 23. Noi Subsemnații Nicolai Pavlovici SUTOY, Prim Secretar de Ambasadă, în calitate de reprezentant al Ministerului Afacerilor Străine al Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice și Eduard MEZINCESCU, Ministru Plenipotențiar, în calitate de reprezentant al Ministerului Afacerilor Străine al Republicii Populare Române, în virtutea și executarea Protocolului Sovieto-Român, semnat la Moscova la 4 Februarie 1948, am încheiat prezentul Proces-Verbal, constatând că astăzi la ora 12 (ora locală), insula Șerpilor sau Zmeinâi, situată în Marea Neagră la 45 grade, 15 minute, 18 secunde latitudine Nord și 30 grade, 19 minute, 15 secunde longitudine Est de Greenwich, a fost înapoia Uniunii Sovietice de către Republica Populară Română și încadrată în teritoriul Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice.

Prin semnarea prezentului Proces-Verbal s'au îndeplinit formele legale de predare a insulei.

Făcut pe insula Zmeinâi în două exemplare, fiecare în limbile rusă și română. DIN ÎMPUTERNICIREA M.A.S. AL UNIUNII REPUBLICILOR SOCIALISTE SOVIETICE (ss) Nikolai Pavlovici Sutoy DIN ÎMPUTERNICIREA M.A.S. AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE (ss) E.Mezincescu

Cine era acest mare om politic, Mezincescu și atașamentul lui față de țara al cărei teren îl ceda pe un simplu petec de hârtie, este inutil să mai amintim. L-au exclus și tovarășii lui întrătată, încât în Dicționarul Enciclopedic apărut în România în 1972, nu i-a rezervat un loc nici cel ocupat de bulgarul Valcu, din Dobrogea.

Să vedem însă ce este cu referința la Protocolul Sovieto-Român din 4 Februarie 1948. La acea dată s'a semnat la Moscova de către Petru Groza, din imputernicirea guvernului RPR și Viaceslav Molotov din imputernicirea URSS, "Protocolul referitor la precizarea parcursului liniei frontierei de Stat între RPR și URSS". Acest protocol stabilea traseul frontierei dintre cele două țări, în conformitate cu art.1 al Tratatului de Pace cu România intrat în vigoare la 15 Septembrie 1947.

În Anexa I, frontiera se stabilea pe baza celor convenite și descrise în Protocolul Nr.6, 7 și 8, de către comisia mixtă sovieto-română din Septembrie 1940, când România a fost forțată să cedeze Basarabia și Bucovina de Nord, ca urmare a ultimatumului sovietic din luna 1940, bazat pe Pactul Ribbentrop-Molotov, din 23 August 1939. În Anexa II se stabilește frontiera pe Dunăre. Urmează apoi paragraful "Insula Șerpilor situată în Marea Neagră, la Răsărit de gurile Dunării, intră în cadrul Uniunii RSS" (Anexa 3).

Petru Groza comitea cu bună știință o ilegalitate, un act de trădare națională, dând pe gratis un teritoriu românesc dușmanilor României, pentru că niciodată Insula Șerpilor n'a aparținut Rusiei, iar la Conferința de Pace de la Paris din 1946, n'a fost cedată URSS, pentru că nici Rușii n'au cerut-o în harta prezentată Conferinței de Pace. De altfel, chiar la încheierea Convenției de Armistițiu, semnată la Moscova la 12 Septembrie 1944 - deși România se afla sub totală ocupație sovietică și condițiile pe care le puneau Rușii erau acelea de quasi capitulare necondiționată - în

art.4 se preciza că: "Se restabilește frontiera de Stat între URSS și România, stabilită prin acordul sovieto-român din 28 Iunie 1940".

În Procesul-Verbal din 23 Mai 1948 se menționează că Insula Șerpilor "a fost înapoia Uniunii Sovietice", un mare ne-adevăr, pentru că această insulă n'a aparținut niciodată URSS.

Andrei Nisteanu, comentatorul Protocolului din 4 Februarie 1948 și al Procesului-Verbal din 23 Mai 1948, subliniază că aceste acte n'au fost supuse ratificării Parlamentului român și în consecință "nu au îndeplinit condițiile esențiale de validitate, prevăzute de Dreptul internațional".

Poate situația s'ar mai fi târăgănat cu "mare vecină de Răsărit" cât timp conducătorii României de astăzi sunt urmașii lui Petru Groza și Eduard Mezincescu, dacă n'ar fi intervenit alți factori noi și anume apariția la Răsărit de România a noului stat ucrainean.

Uniți în fața aceluiași dușman de vecuri, Rusia, România și Ucraina n'au nimic de împărțit între ei. Un naționalism agresiv, urzit în hrubele secrete ale KGB-ului, i-a îndepărtat pe Ucrainenii de realitate, amestind-u-i cu vise imperialiste, de origine rusească, cu tendința de cuceriri teritoriale.

Tratatul politic româno-ucrainean întârzie în defavoarea ambelor țări. După revoluția rusească din 1917, când Ucraina și-a căpătat pentru scurtă vreme independența, Nistrul a fost conștințat ca frontieră între Ucraina și România. A trebuit să vină perversul plan al lui Stalin care a creat o republică moldovenească pe teritoriul ucrainean la început, ca apoi după 28 Iunie 1940 s'o extindă și asupra Basarabiei, dând în schimb, în compensație, Sudul Basarabiei și o parte din Nordul Bucovinei, Ucrainei, semănând în acest fel vrajba între România și Ucraina.

Îmbătați de gloria independenței țării, unii oameni politici din Ucraina nu văd norii care se apropie de orizontul lor. Să nu uite acești politicieni când nu vor să stabilească frontiera veche cu România, că ei nu și-au încheiat conturile cu Rușii, frontiera de stat între ei și Rușii nu este fixată, iar contenciosul cu Rusia privind Crimeia și flota din Marea Neagră nu este rezolvat.

Tot în legătură cu Insula Șerpilor, o documentație geopolitică este făcută de Vladimir Alexe, după

"MISTA".

Întrebarea dela care pornește este simplă: "La ce le trebuia Sovietelor o "insuliță" de doar 17 hectare?"

Insula Șerpilor reprezintă un pericol pentru navigație, fiind înconjurată de sfărâmaturi de stâncă. Este complet lipsită de apă, iar posibilitatea exploatarei de petrol, în eventuala detectare a unor rezerve în subsol cade, pentru că Rușii au destul petrol pe care încă nu l-au exploatat, iar prospecțiuni pe insulă n'au făcut niciodată.

"Motivul real al interesului extrem al fostei URSS față de INSULA ȘERPILOR - ca și cel al actualei Ucraine - scrie autorul, îl descoperim în arhivele Serviciilor Secrete și pe hărțile geonilitare. Aici micuța "insuliță" apare notată ca drept cel mai important centru de ascultare al fostei URSS din întreaga Europă de Est.

Două radare, de tipul celor folosite și de NSA (NATIONAL SECURITY AGENCY, SUA) acoperă și ascultă o mare zonă geografică. Primul radar acoperă spațiul Europei răsăritene și centrale, spațiul care devine vital acum, în condițiile înaintării NATO spre Est. Cel de al doilea radar își întinde "urechea" spre Balcani, Orientul Apropiat și, parțial, Mediterana și Nordul Africii (până în Libia). Având în vedere că, cel puțin, Balcanii și Orientul Apropiat sunt zone fierbinți, este limpede, din nou, că și din această perspectivă INSULA ȘERPILOR, deși micuță, este neprețuită geostategic. Singura comparație care se poate face, din acest punct de vedere este doar insula Diego Garcia, din Oceanul Indian, centru de ascultare al NSA".

Aflăm că Insula Șerpilor este conectată cu sistemul subteran de rachete dela Tighina, unde se află rachete balistice direcționate către Balcani, Grecia, Turcia etc. și cu bazele militare dela Tiraspol, Bolgrad, Artaz... Iată dar adevărta însemnătate a Insulei Șerpilor. Dacă România ar căpăta înapoi Insula Șerpilor și ar intra în NATO, radarele de pe Insula Șerpilor i-ar crea o situație privilegiată, atât pentru poziția ei în Pact cât și pentru închirierea radarelor care i-ar deranja atât pe Ruși cât și pe Chinezi.

Este timpul ca România să acționeze legal dar prompt pentru retrocedarea teritoriului care îi aparține și Zmeinâi Ostrov să devină cât mai repede, din nou Insula Șerpilor Românească.

# EFEMERIDE

## DEZINFORMAREA CONTINUĂ

Deși au trecut șase ani dela împușcarea ceaușeștilor, comunismul și manifestările lui stăpânesc în continuare situația politică din România. Nocivitatea lui este însă mai puternică, fiindcă locul organizațiilor de bază și al secretarilor de partid atotputernici a fost preluat de formule mult mai sofisticate și de indivizi mai perversițiți.

Sloganul luptei de clasă - în care nu mai credea nimeni fiindcă toate clasele au fost nivelate de buldozerul marxist - a fost îngropat odată cu împușcarea. A rămas însă vie, puternică și mult mai perfecționată "vigilența", acest termen necunoscut aproape în trecut dar citat până la obsesie sub dictatura comunistă. Desigur că din safe-ul fără fund al vigilenței se înfruptau în primul rând nomenclaturistii, în apogeu dispută cu Securitatea, pentru partea leului.

Dând jos firmele ruginite ale comitetelor de partid și ale Securității, noua clasă le-a înlocuit cu altele mai scilpitoare, colorate, iar noaptea, luminate cu neon.

Școliiți în țară și în străinătate, descendenții eșalonului întâi al comuniștilor din România cunosc - spre deosebire de vechii activiști - mai multe limbi străine, au diplome de calificare superioară și dispun - de unde, de ne-unde - de sume fabuloase de bani. Fiindu-le greață de tablourile bărbosilor, ținute drept icoane de părinții lor, le-au înlocuit cu nuduri din Playboy, artiști de cinema sau cântăreți rock. Chestie de educație și de gust!

Corupție, abuz, îmbogațiri peste noapte, s'au mai văzut și în trecut și s'au întâmplat în majoritatea țărilor după cataclisme, războaie sau revoluții. În toate cazurile au urmat însă schimbări în mai bine, sociale, ideologice și mai cu seamă politice. În România de astăzi n'a operat nici una din aceste schimbări. Ba mai mult, s'a întărit debila clasă comunistă prin absorbirea aluviunilor vechii burghezii pe care numai de binele României n'o ardea la inimă. Altminteri cum se poate explica acest PDSR apărut peste noapte, care duce de șase ani țara din rău în mai rău?

În timp ce comuniștii își revendicau legitimitatea doar dela 23 August, noua stângă se întinde înapoi până la Titulescu și Armand Călinescu, inducând în eroare tânăra generație de Români, dornică să afle adevărul istoric al României dintre cele două războaie mondiale.

Mai mult decât atât, se dau publicități declarații smulse sub cele mai groaznice chinuri celor arestați sau ale celor șantajați pentru a deveni informatori, ca acte doveditoare de colaboraționism, împotriva adversarilor puterii, în funcție de interesul politic de moment.

Un dosar întocmit după declarațiile smulse în infernalele anchete ale Securității - de care le-a fost rușine și lui Gheroghiu-Dej și lui Ceaușescu să-l publice - apare în foiletonul unui săptămânal din București.

Cățiva temerari au vrut să afle adevărul despre "Experimentul Pitești". Li s'au pus la dispoziție numai unele declarații parțiale ale celor dezumanizați, fără a se publica și cuvântul de apărare al acuzaților, în special al lui Viță Negulescu.

Se publică "Memoriile" lui Eugen Cristescu, salvat de NKVD dela moarte, ale generalului șef al contraspionajului pe timpul lui Dej, Neagu Cosma și ale altor securiști, memorii care aruncă o falsă lumină și denigrează pe luptătorii anticomuniști, dar nu există hărți și nu au acces la edituri, foștii deținuți politici - șantajați în continuare de SRI cu amenințarea unor noi arestări.

Își publică Măgureanu dosarul curățat, pentru a avea un motiv de amenințare împotriva viitorilor adversari, ca publicarea dosarelor... Ce este de făcut?

Eliberarea oamenilor de teamă. Toți cei care se simt șantajați să-și publice ei, înainte, presiunile la care au fost supuși pentru a cădea în păcat, fiindcă sunt foarte puțini cei care s'au dus de bună voie să fie "turnători".

Mai există falsuri și plastografii. Cei în viață mai au posibilitatea să se apere. Cum a făcut Dumitru Groza cu falsurile lui Eugen Cristescu, actualizate de Buzatu.

Mai sunt însă Rușii. În laboratoarele spionajului și ale contraspionajului rusesc se fabrică mii de documente compromițătoare, împotriva adversarilor de pretutindeni. Istoricii au datoria de a fi foarte circumspecți cu actele furnizate de "arhivele rusești".

Dezinformarea continuă.

Zahu PANĂ

# CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel 4 săptămâni înainte



## CRONICA VREMII

# CAMPANIA ELECTORALĂ DIN ROMÂNIA

— Ion BOIERU —

După toate datele de care dispunem, la ora actuală, campania electorală, pentru alegerile generale și președinție, a început în România. Multe departamente ale Guvernului american, au fost deja informate despre acest lucru. Ceea ce este subliniat, în informațiile serioase care au fost recepționate, în țările occidentale și în Statele Unite, este faptul că Nomenclatura lui Ion Iliescu, desfășoară o frauduloasă campanie, printr-o urmărire să câștige alegerile, din nou. Adică, apelează la aceleași metode de tip comunist, fără nici un fel de rușine. Și, este foarte grav, pentru că guvernele din lumea liberă care sunt interesate în situația din România, și, în special în dezvoltarea unei democrații reale, nu au dat semne până acum că sunt îngrijorate de această situație și că vor lua măsurile necesare de a opri acest proces continuu, pe care-l utilizează guvernul Nomenclaturii comuniste.

La ora actuală, atât Congresul american cât și Casa Albă dețin datele necesare pentru a-și da seama că fraudă de azi, din campania electorală, care se va extinde până la alegerile înseși, va arunca din nou în ruină România, și se va extinde dominația comunistă, dacă nu se va preveni venirea unui nou guvern al Nomenclaturii lui Ion Iliescu. Au făcut ceva în acest sens, reprezentanții americani dela Ambasada din București, pentru a da alarma necesară la Washington și pentru a propune ceva ca să fie stăvilită această campanie de fraudă? Sau acești reprezentanți sunt ocupați cu alte probleme mai urgente, de altă natură, care nu servesc nici cauza românească și nici cauza americană?

La capătul a șase ani, dela începutul noilor fraude, inițiate după Decembrie 1989, credem că a sosit ceasul ca Departamentul de Stat să privească în mod responsabil politica americană, față de România și să ia taurul de coarne, pentru a cere Nomenclaturii lui Iliescu să respecte structura unei adevărate democrații. Căci România este îndreptățită să fie eliberată de comunism și de guvernarea Nomenclaturii. A ajutat cu ceva, pentru acest final, Ambasada americană din București, și toți reprezentanții americani, care au fost angajați în relațiile cu guvernul pro-comunist din România?

După cele ce se cunosc și se văd, în realitate, nu s'a înregistrat nimic, care ar putea dovedi că s'a făcut ceva în această direcție. Există, în realitate, un fel de cocoloșire, de protecție a Nomenclaturii, care își permite să opereze, ca în Codrul Vlăsiei, ca în junglă, cu asentimentul Americanilor. Ce este la mijloc? Cine își asumă răspunderea pentru această dezmațare, care se întâmplă în văzul lumii întregi? Ce interese sunt la mijloc și ale cui? Căci este amenințată însăși și existența istorică a poporului român. Firește, odată, se va ajunge să se

cunoască aceste dedesubturi, dar poate va fi prea târziu.

În momentul de față, punctul vulnerabil al campaniei electorale îl constituie oprirea materialului de prezentare a punctului de vedere al OPOZIȚIEI ANTI-COMUNISTE. Nu există nici Presa scrisă nici Radio și nici Televiziunea, care să îngăduie Opoziției să-și facă cunoscute vederile și programele lor. Ziarele nu ajung la destinație, sunt aruncate prin gări și pe câmpuri.

Guvernul american, oare, nu are nici o putere să intervină? Acest guvern american, care a dus trupe de soldați americani, în Haiti, ca să instaureze o democrație foarte șubredă, nu poate avertiza Nomenclatura comunistă din România? Niște avertismente serioase ar crea panică în guvernul dela București și ar schimba totul în țară.

A sosit timpul ca România să-și obțină eliberarea definitivă de sub jugul comunismului și să intre pe făgașul normal al istoriei sale. Ce nu pot pricepe, din drepturile națiunilor de a exista liber, acei ce susțin încă formula comunistă din România. De unde dețin privilegiul, răspunderea morală și politică să facă acest lucru? Sunt ei Americani sau pătriți Americani, dacă nu merg pe linia tradiției americane, de a apăra drepturile la libertate, ale națiunilor, mai ales când acestea au suferit peste patruzeci de ani de dictatură comunistă?

Azi, este un moment tragic al istoriei românești, care este foarte deosebit de perioada invaziilor, căci sunt mulți dintre contemporani, care sunt mai periculoși decât barbarii de altădată. Ce soartă va putea avea lumea românească, dacă nu și-a găsit prietenii adevărați, atunci când are nevoie de sprijinul lor?

Noi, credem cu tărie că istoria nu o fac numai oamenii, căci istoria este ceva care depășește voința personalităților și a popoarelor. De fapt, așa a crezut poporul român, încă dela începutul existenței sale, și în străfundurile abisale ale subconștientului său, crede și astăzi, căci există multe forme gregare, legate printr'un puternic sentiment național și creștin, care sunt virtuțile fundamentale ale ideii românești.

În ultimă instanță, există o serie întreagă de temeiuri, pentru care nu ne putem pierde încrederea în viitor, și în renașterea completă a națiunii române. Ajunge să menționăm aici, faptul că Nomenclatura comunistă nu poate dura la infinit, și minciunile și sistemul lor de fraude nu pot dăuna decât temporar la birușă. Apoi, noi știm că istoria vine dela Dumnezeu și puterile lui nemărginite, și, pe linia aceasta, intervenit totdeauna în devenirea istorică miracole, care dezleagă situațiile cele mai încâlcite, și aduc iluminări care nu puteau fi prezentate în nici o profeție.

## CĂTRE CORESPONDENȚI

Rugăm pe toți corpondenții noștri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacția ziarului nu asigură publicarea articolelor nesoșite la sediu până la această dată.

## CĂTRE CITITORI

**SPRE CUNOȘTINȚĂ:** Ținem să facem cunoscut că Redacția acestui ziar nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

## NOTE ȘI COMENTARII

# O SCRISOARE DIN AMERICA ȘI... UN "DIVORȚ" ÎN ROMÂNIA

Într-o corespondență anterioară celei prezente între tovarășul Ion Iliescu și Congresul American, Iliescu dădea ca exemplu, pentru a-și documenta "reformele" sale, Italia, Danemarca și Olanda care, zicea el, au recurs la acte asemănătoare celor dospite și puse în aplicare de dânsul. Cei trei congresmeni, adică senatorul D'Amato și deputații Christopher Smith și Steny Hoyer, în răspunsul lor, îi scriu că "...ce este mai important este că în țările pe care le-ați citat există o puternică tradiție a libertății de EXPRIMARE ȘI A INSTI-TUȚIILOR democratice".

Scrisoarea, pe scurt, îi spune lui nea Ion că umbra cu ciocăra vopsită.

Mai departe, se spune în scrisoarea "...condamnarea fermă și repetată a jurnaliștilor ... contravine angajamentelor privind libertatea de expresie cuprinsă în actul final dela Helsinki, Tratatul dela Paris și Documentul dela Copenhaga."

Se enumeră apoi punctele la care România a ajuns... "în corn de capră" - cum se zice pe la noi. Și scrisoarea continuă cu alte acuzații ce i se aduc lui Iliescu și guvernării sale: "... în general acțiuni ale membrilor coaliției Dvs. guvernamentale par să contravină direct unora dintre afirmațiile Dumneavoastră..."

Iată deci cine face zob iocana României peste hotare. Nu un "bolnav psihic", cum scrie cineva din țară, care, cu creierul bine spălat de Ceaușescu, confundă țara cu kagebiștii Iliescu. Că-i astăzi "prezident" prin minciună și furtișag, asta bineînțeles, o știe până și "mutu dela manutanță". Numai "dișteptul" care scrie niște gogomării de iți stă ceasul, nu le știe, tocmai el, care mănâncă astăzi, oul cu 350 lei, iar pentru un kilogram de cartofi trebuie să plătească 1.500 lei, iar pentru un kilogram de carne plătește nici mai mult, nici mai puțin decât 10.000 lei. (O fi fiind multi-milionar, mai știți?) Dar până una, alta, iată că nu suntem singurii care-i spunem tovarășului Ion Iliescu: "ai mințit poporul român și nu-ți pierzi năraul, continuând a minți".

Nu știm, dar avem impresia că scrisoarea celor trei congresmeni americani l-a determinat pe Președintele Iliescu să divorțeze de Partidul România Mare. Divorț înregistrat și comentat de întreaga presă din România. De fapt, nu e pentru prima oară că Iliescu se ciorovăiește cu Vadim pentru zisele insulte aduse și credem că nu va fi pentru ultima oară, căci vadimanului îi place să injure pe toată lumea. Nu de alta, ci pentru a atrage atenția asupra persoanei proprii. I-a descoperit slăbiciunea "prezidentului" îndrăgostit de Palatul Cotroceni pe care nu l-ar mai părăsi cu una, cu două.

"Curierul Românesc", închină o pagină "divorțului" reproducând pasaje din presa din țară pe această temă. Luăm și noi, spre exemplificare, ceea ce a fost scris în "Jurnalul național" la 30 Septembrie 1995:

"Corneliu Vadim Tudor așteaptă scuza dela "cetățeanul" Ion Iliescu" este titlul pasajului ales de Dl. Ștefan Cioacă-Ioanid.

"A venit timpul ca toți oamenii cinstiți din această țară să înțeleagă, în sfârșit, că fostul student dela Moscova și prim secretar al CC al UTC, Ion Iliescu, este piatra rează a poporului român și principalul vinovat pentru dezastrul României, a declarat Dl. Corneliu Vadim Tudor la conferința de presă de ieri. Supărarea liderului PRM pe "acest om slab față de dusmani și periculos față de prieteni" vine și din faptul că Dl. Ion Iliescu ar fi etichetat (alături de Dl. C.V. Tudor cât și pe Dl. Gheorghe Funar) drept niște "Jirinovski ai Românilor" în timpul vizitei în USA. Președintele PRM a precizat că va refuza orice întâlnire cu șeful statului român, totodată amenințând că "indiferent câte tentative de falsificare a alegerilor vor avea loc" acesta din urmă va părăsi definitiv Palatul Cotroceni". Totodată, D-nii C.V. Tudor și Gheorghe Funar așteaptă scuza dela "cetățeanul" Ion Iliescu, iar în eventualitatea în care acestea... se vor lăsa așteptate, se poate merge până la judecata pentru calomnie." (la te uită cine vorbește de calomnie, C.V. Tudor, omul cu peste 100 de procese de calomnie, de care a scăpat pentru că are, încă, imunitate parlamentară).

Și se concluzionează cu un fragment din "Evenimentul Zilei" în care ni se spune că: "...PSDR, care își va păstra alianța cu naționaliștii din PUNR și cu comunistii din PSM își pierde în acest mod majoritatea parlamentară".

Vadim s'a mai certat cu Iliescu și în trecuții ani, așa că pentru noi nu este nou acest capitol țigănesc din care până la urmă nu va ieși nimic, știind că și unuia și altuia le este dragă Puterea. De astă dată însă, dat fiind faptul că la mijloc este atitudinea Americanilor față de comportamentul tovarășului Iliescu și obligațiilor ce și-a luat, dar nu le respectă, s'ar putea ca ruptura dintre cei doi să fie definitivă. Precum s'ar putea, iarăși, să fie vorba de o cacialma politică.

Vom trăi și vom vedea.

Nicolae NOVAC

## CUVÂNTUL ROMÂNESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine

ISSN 0705-8365

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL OUTLET

HAMILTON, ONTARIO

CANADA

L9C 7N5

TELEFON: (905) 387-1832

FAX: (905) 388-4651

## CUPON DE ABONAMENT

### COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNORE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. ....

ORAȘUL..... STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POȘTAL..... ȚARA.....

## PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$50 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$35 ABONAMENT INSTITUȚIONAL

\$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)